

TRST / OSREDNJA PROSLAVA OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

»Prešernovo edinost je mogoče uresničiti le s skupno voljo«

Govoril je Miroslav Košuta, pela sta zbora Gallus in Hrast, recitirala Štefka Drolc

AFGANISTAN / VČERAJ PONOČI

Potres terjal 4.000 žrtev

Epicenter na goratem področju v bližini meje s Tadžikistanom

KABUL - Močan potresni sunek je včeraj ponoči prizadel severovzhodni Afganistan, veliko območje na meji s Tadžikistanom. Po prvih informacijah naj bi potres terjal najmanj 4.000 smrtnih žrtev, vendar reševalci rdečega križa se niso prili na prizadeto ozemlje. Gre namreč za območje, ki ga nadzirajo sile, ki so zveste prejšnjemu afganistanskemu režimu in se upirajo islamskim skrajnežem talebanom. Zato so tudi informacije skromne in jih ni mogoče preverjati.

Na 15. strani

Tragedija na Cermisu: velik korak nazaj ZDA

AVIANO - Medtem ko je ministrski predsednik Romano Prodi tudi včeraj odločno ponovil, da ni v dvomu prijateljstvo z ZDA, temveč da gre pri tragediji na Cermisu za vprašanje odgovornosti, je prišlo do preobrata v ameriskem stališču. Sam predsednik Clinton je izjavil, da je do nesreče morda prišlo zaradi napake, ki jo je zakrivila nemarnost. Na vsak način ameriški vojaki v Avianu ne smejo več dati izjav, za to bodo skrbeli v Stuttgartu, kjer je glavni sedež ameriških sil v Evropi.

Na 2. strani

Trst: zasedanje o evropski integraciji

TRST - Na zasedanju združenja Dialoghi Europe o sporazumu med Italijo in Hrvasko o manjšinah in o pridružitvi Slovenije Evropski uniji, o katerih bo prihodnji mesec razpravljala italijanski parlament, so zelo umirjeno spregovorili tudi o ezulskem vprašanju in zahtevah istrskih beguncev. Vsi so pozitivno ocenili siri-tev Evropske unije proti vzhodu in poudarili, da predstavlja evropska integracija izjemno priloznost za rast in razvoj Furlanije Julijske krajine in Trsta se posebej.

Na 4. strani

Kmalu rešitev krize javnega zdravstva

TRST - Dezelni odbor je sklenil, da bo po razsodbi, s katero je DUS odstavil generalne direktorje javnih zdravstvenih ustanov, spet izvedel natečaj za imenovanja, in to z isto komisijo in istimi kandidati kot predlanskim. Do novih imenovanj naj ne bi preteklo več kot 45 dni, je zagotovil odbornik Degano. Ustanove bodo do takrat začasno upravljali namestniki.

Na 5. strani

Krepitev čezmejnega sodelovanja v Gorici

GORICA - Na Goriskem se krepijo prizadevanja za čezmejno sodelovanje. Pokrajinska uprava je včeraj predstavila okvirni načrt za povezavo brislih in drugih vinorodnih okolišev na Goriskem z onimi v slovenskem delu Brd. Ravnatelj Goriske zdravstvene ustanove se je prav tako včeraj sestal s tehnično komisijo, ki preučuje možnosti integracije s sempetrsko bolnišnico.

Na 9. strani

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
SLOVENSKA PROSVETA

DAN SLOVENSKE KULTURE

GORICA, jutri, 8. februarja 1998, ob 17. uri v Kulturnem domu

Nastopajo:

Mešani pevski zbor Jacobus Gallus,
Mešani pevski zbor Hrast,
gledališka igralca Štefka Drolc in Janez Starina

Govornika:

Miroslav Košuta (Trst), Jurij Paljk (Gorica)

Igre v Naganu so odprte, začenja se olimpijski ples

S svečano otvoritvijo so se v Naganu ponoči po srednjeevropskem času začele 18. zimske olimpijske igre. Ze jutri bodo padle prve štiri odločitve. Največje zanimanje vlada za

moški smuk, kjer so izraziti favoriti Avstrijci, Italijani pa veliko pričakujejo od ženskega teka na 15 km. O tem in še o marsičem drugem poročamo na štirih straneh naše priloge.

V Zalivu trčili ameriški letali F18

WASHINGTON - Včeraj popoldne sta na območju Perzijskega zaliva, nedaleč od iranske obale, trčili dve ameriški vojni letali F18. Letali sta vzleteli z letalonosilke George Washington, obe sta pripadali enotam marincev in sta bili na izvidniškem poletu. V trčenju je en pilot umrl, drugi pa se je resil. ZDA imajo na območju Zaliva tri letalonosilke.

CENTER LANZA
Drž. cesta 202
Križišče pri Proseku
Tel. 040/2528005

Papi Sport

BAZOVICA
Ul. S. Kosovel 19
(za cerkvijo)
Tel. 040/226913

RAZPRODAJA
pohiite...

SUPER POPUSTI DO 50 %

za sledeče artikle: smuči, vezi, smučarski čevlji, snow-board, oblačila za smučanje in prosti čas, kotalke, telovadni čevlji, loparji za tenis, krplje, turna smuka, smučarski tek

IZPOSODANJE

smuči in snow-board

Tudi to je moč Evrope

BOJAN BREZIGAR

Henry Kissinger je v svoji knjigi spominov na čas, ko je vodil amerisko zunanjo politiko, Italijo obravnaval anekdotično. O srečanju z Aldom Morom, ki je bil takrat italijanski zunanji minister, piše, da je prisel ta ostareli gospod k njemu in mu zagotovil, da je Italija najzvestejši zaveznik Združenih držav Amerike. Kissinger je nato zdel razlagati svojo politiko, a je nenadoma opazil, da je Moro zadremal. Očitno je povedal vse, ker je zeel povedati, je bil pikri komentar ameriskega državnika.

Dogajanja zadnjih dni so mi prikljala v spomin ta odlomek iz Kissingerjevih spominov, kajti sedanjí odnos Italije do ZDA je bistveno drugačen in v njem ni več zaslediti ponizujoče servilnosti, s katero so rimski politiki dolga povelja leta vodili odnose z Ameriko. Resnici na ljubo je Italija prvič poskusila avtonomno odločati se ob ugrabitvi ladje Achille Lauro, kjer so italijanske oblasti Američanom prevzele palestinskega terorista, ki je bil osumljen umora ameriskega državljanca. Craxi in Andreotti sta se zaradi tega zamerila Američanom (in nekateri menijo, da so se prav takrat začele njune težave), za nameček pa je terorist Italijanom zbežal, tako da se je zadeva neslavno končala.

Odločnost, s katero sta Andreatta in Prodi v zadnjih dveh dneh spregovorila o ameriskem letalstvu, pa kaže na trdno voljo po enakopravnem prostopu do sicer močnejšega partnerja. Ta pristop je izrazito političen in bil je tako odločen, da se je moral Clinton včeraj opravičiti in da so morali ameriški poveljniki z repom med nogami potrditi, da je pilot letel preizkuso in izven smeri poleta. Skratka, zgodilo se je to, kar je normalno, pa vsa dolga povelja leta take normalnosti ni bilo.

Sicer pa je k temu treba dodati, da sta imela Prodi in Andreatta oporo v dejstvu, da so se geopolitični odnosi spremenili, da se je medtem zrušil berlinski zid in da je sedaj Italija sestavni del nastajajoče Evrope, kar ji seveda dodaja neodvisnosti in možnosti bolj samostojnega nastopanja. Skratka, tudi nov odnos do ZDA je posledica moči, ki jo v svetu predstavlja združena Evropa.

TRAGEDIJA NA CERMISU / ODLOČNO STALIŠČE PRODIJA

ZDA priznavajo, da se je njihov pilot spustil prenizko

Marincem je bilo obenem zaukazano, naj ne dajejo več izjav

BOLOGNA, AVIANO - Italijanska vlada ne postavlja v dvom prijateljstva z ZDA in niti zvestobe Natu, govor je o kršitvi zakona, nesrečo pri Cavalesiju pa je povzročila nedvoumna kršitev zakona, nobeno določilo, nobena potreba po urjenju ne moreta upravičiti tako nizkega poleta, pri katerem pretrgajo kable zicnice. Ministrski predsednik Romano Prodi je bil jasen in odločen, potrdil je, kar je povedal že obrambni minister Andreatta, in sicer, da se letalo ni držalo predvidene poti in se je poleg tega spustilo prenizko. Do preobrata pa je prišlo v ameriskem zadržanju. Sam predsednik Clinton je tiskovni agenciji Ansa izjavil, da bo podvzel potrebne ukrepe, da bodo Italijani seznanjeni z izsledki preiskave in da bodo z njimi sodelovali, priznal pa je tudi, da »je morda prišlo do napake, ki jo je zakrivila nemarnost. Tega ne vem se.« Clinton naj bi bil tudi zakazal molk generalu Guyu Van der Lindenu, poveljniku marincev v Južni Evropi. Van der Linden je namreč vztrajal, da je letalo bilo v predvidenem koridorju. Tudi general Charles Krulak je včeraj priznal, da je pilot morda zgrešil in se spustil pod najnižjo dovoljeno višino: »Ce je bila narejena napaka,« je izjavil, »jo bomo ugotovili in krivci bodo morali odgovarjati.« Pristavil pa je, da koridor začitujejo italijanski pristojni organi. Včerajšnje sporočilo iz oporišča v Avianu se prav tako povsem ujema z gornjimi izjavami: kraj, kjer se je

zgodila tragedija, je bil znotraj 10-kilometrskega koridorja, vendar ne na njegovi sredini, a trčenje s kablom je bilo daleč pod najnižjo določeno višino. V izjavi iz Aviana tudi pravijo, da Van der Linden ni nameraval oporekati italijanskemu obrambnemu ministru. Oglasil se je tudi ameriski ambasador ZDA v Italiji Thomas Foglietta, ki je dejal, da so ZDA odloocene izpeljati poglobljeno in popolno sodelovanje z italijanskimi oblastmi. »Vsi se strinjamo, da je letalo letelo prenizko. Vprašanje je, zakaj,« je pristavil. Na vsak način o nesreči ne bodo posredovali več nobene vesti, dokler komisija ne bo zaključila svojega dela. Morebitne izjave bo-

do prišle iz Stuttgarta v Nemčiji, kjer je glavni sedež ameriskih sil v Evropi, in sporazumno s pentagonom.

Iz izjav Clintona, Krulaka, Fogliette pa lahko tudi razumemo, da ZDA ne bodo preiskave prepustile Italiji. S svoje strani je pravdnik iz Trenta Francantonio Granero, ki se ukvarja s tragedijo na Cermisu, povedal, da je vprašanje pristojnosti v tem primeru zelo zapleteno, da ga bo treba proučiti in da ni se nič odločeno. Sodnikom iz Trenta so včeraj izročili tudi »mission recorder«, napravo, ki registrira podatke letenja. Kaže pa, da je naprava neuporabna, pilot naj bi jo snel predcasno, s čimer je zbrisal vse podatke, kar se marsikomu zdi sumljivo.

Ameriški predsednik Bill Clinton (telefoto Ap)

CORDENONS / MED POSKUSOM ROPA

Streljanje pred banko: umrl ropar

Redarja proti roparjem ob izhodu iz banke - Eden od redarjev hudo ranjen

PORDENON - V kraju Cordenons pri Pordenonu se je včeraj poskus rop v banki zaključil s streljanjem, pri katerem je ena oseba umrla, dve pa sta bili ranjeni: umrl je eden od roparjev, krogla pa so ranile mestna redarja.

Bilo je ob 9.30 ko so se štirje roparji pripeljali na osrednji trg v Cordenonsu s fiatom uno. Dva sta vstopila v podružnico zavoda Rolo Banca del Friuli, eden je ostal pred banko, četrti pa je čakal v avtomobilu s prizganim motorjem. Roparja, ki sta vdrla v banko, sta zagrozila prisotnim s puško in pistolo: bila sta maskirana z brki in pokrivali in sta od prestrašenih uradnikov zahtevala, naj jima izročijo ves denar, kar ga je bilo v blagajni - kakih 80 milijonov

lir. Direktorja so prisilili, da je stopil na pločnik z njima, ko pa sta se oddaljila, ju je opazila trojica mestnih redarjev (bili so na trgu, kjer so bile stojnice krošnjarjev, da bi preprečili morebitni atentat t.i. unabomberja, ki ze dalj časa postavlja peklenske stroje po pordenonski pokrajini).

Medtem ko je redarka Lidia Zucolo posvarila kupce bližnjih stojnic, naj se hitro umaknejo, sta maresal Mario Cozzarin in redar Cristian Fabris s pistolo v roki prestregla roparje (dvema iz banke se je pridružil tretji, ki je bil na straži). Vsi so pričeli streljati: Cozzarina so zadeli v trebuh in trup, Fabrisa pa v nogo, a tudi redarja sta zadela enega od roparjev in sicer v grlo.

Pajdaša sta ranjenca vlekla s se-

boj nekaj metrov, potem pa sta ga pustila na pločniku, ker je že bil mrtev. Roparja sta stekla do fiata, kjer jih je čakal sofer. Avto so pogнали z vso hitrostjo v smeri proti Vidmu, in kljub številnim cestnim zaporam, ki so jih takoj vzpostavili policisti in karabinjerji, je roparjem uspelo, da so izginili.

Ranjena mestna redarja so odpeljali v pordenonsko bolnišnico: medtem ko bo Fabris okrevljal v kratkem, so Cozzarina morali operirati, saj sta mu krogli predrli pljuca in drobce, zdravniki pa so optimisti glede možnosti preživetja.

Mrtvi ropar je 49-letni Paolo Miozzo iz Padove, so sporočili karabinjerji, in je že večkrat imel opravka z zakonom.

RIM / BASSANINIJEVA REFORMA

Več pristojnosti deželam, država bo manj vsiljiva

Vlada je včeraj odobrila predlog o koreniti decentralizaciji

RIM - Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji odobril zakonski odlok, ki ga je pripravil minister za javne uprave Franco Bassanini in ki korenito spreminja porazdelitev pristojnosti med državo, dezelami in občinami. Odlok uvaža največjo možno decentralizacijo, ki jo dopušča veljavna ustava.

Bassaninijeva reforma je vzbudila že včeraj val protestov. Uslužbenci prometnega sektorja stavkali in med manifestacijo pred predstvom vlade izzvižgali ministre, čes da kopljejo jamo celotni strukturi. Veliko večja je bila previdnost konfederalnih sindikatov, ki so poudarili, da se je vlada obvezala, da bo zacela postopek za usklajevanje in je čas za vse spremembe, preden bo parlament odobril ukrep.

Po ukrepu, ki ga je vlada sprejela včeraj, bo država ohranila samo »strateške pristojnosti«, medtem ko bo vse ostale naloge prepustila deželam in krajevnim upravam. Na ta način »bomo imeli agilnejšo in učinkovitejšo državo,« je poudaril minister Bassanini.

Glavne spremembe, ki jih uvaža ukrep, so sledece:

PRISTOJNOSTI: Država ohranja odnos z mednarodnimi organizacijami, usklajevanje odnosov z Evropsko unijo, načrtovanje in seveda pristojnost nadomeščanja, če se izkaže, da dezele in krajevne uprave ne opravljajo svoje dolžnosti. Vse ostale pristojnosti so prepustene deželam in krajevnim ustanovam. Dezele pa bodo morale v roku 6 mese-

cev dodeliti pokrajinam in občinam vse tiste pristojnosti, ki ne zahtevajo celovitejšje politike. Dezela bo v roku treh let zaupala dezelam dobrine, del osebja in del finančnih sredstev.

PROIZVODNI SEKTOR: Dezele bodo imele pristojnosti za spodbujanje obrtništva in industrije. Država ohranja politiko finančnih olajšav, raziskovalno dejavnost, osrednji jamstveni sklad in posege vsedržavnega pomena.

ENERGIJA: Država nakazuje cilje energetske politike, nakazuje tehnične standarde za proizvodnjo energije, velikih objektov in energetskim omrežij. Vse ostalo bo v pristojnosti dežel.

TRGOVINSKE ZBORNICE: Avtonomija je okrepjena z odpravo državnega nadzorstva, država ohranja samo upravljanje »omrežja«.

ZDRAVSTVO: Dezele so dobile že številne pristojnosti, odlok pa jim priznava se pravico do pripravljanja sektorskih načrtov, ki nimajo vsedržavne veljave, preverjanje ustreznosti laboratorijev in naprav.

Poleg navedenega odlok priznava dezelam in krajevnim upravam nove pristojnosti na področjih socialnih struktur, solstva (pomembna bo vloga občin in pokrajin pri ustanavljanju in ukinjanju sol), v poklicnem izpopolnjevanju in tudi pri kulturnih dobrinah (država ohranja zaščito, dezele pa bodo dolžene za ovrednotenje). Dezele bodo prevzele načrtovalsko vlogo tudi v sportu in bodo lahko imele upravno policijo.

RIM / DELOVNI ČAS

Prodi zagotovil, da bo vlada spoštovala sporazum s komunisti

Učinek skrajšanja delovnika bodo poskusno preverili v vseh sektorjih

RIM - Napetosti ob snovanju predloga za krajši delovni čas ne bodo zrušile Prodijske vlade. Italijanski premier je včeraj na kongresu sindikalne konfederacije UIL poudaril, da vlada namerava spoštovati sporazum s Stranko komunistične prenovne, ne da bi opustila metode usklajevanja s sindikati in z delodajalci.

Prodi je povedal, da vlada namerava oblikovati zakonski predlog, ki bo poskusno skušala spodbuditi zaposlovanje in krajši delovnik. Pri tem je priznal, da je dogovor sad kompromisa med tistimi (Bertinotti), ki so trdno prepričani, da bo skrajšan delovnik omogočil več delovnih mest, in tistimi (vlado), ki o tem niso prepričani, vendar aprioristično ne nasprotujejo

eksperimentiranju. Zakonski predlog bo pripravljen in bo zastavljen tako, da bo ščitil korist države. Zato namerava vlada preverjati učinek ukrepa v vseh sektorjih in v gospodarskem sistemu na splošno z metodo usklajevanja. Prodi je pomiril tudi industrije: zacetna faza, ki predvideva eksperimentiranje s spodbudami, bo samo koristila podjetjem in jih ne bo oskodovala.

Možnost krize je zavrnil tudi Fausto Bertinotti, ki je poudaril, da noče dodajati netiva polemikam. S pravico zakonskega predloga se po Bertinottijevem mnenju zapira krizno obdobje. Tajnik SKP je dejal samo, da levi sredini zameri preveliko popustljivost industrijem, sindikatom pa nezaupljivost.

EVRO / OBISK ITALIJANSKEGA GOSPODARSKEGA MINISTRA V NEMČIJI

Ciampi prepričeval Tietmeyerja, da je Italija vredna zaupanja

Nemško zunanje ministrstvo priznalo Rimu izreden sanacijski napor

FRANKFURT - Italijanski minister za gospodarstvo Carlo Azeglio Ciampi je, kot kaže, prepričal Nemce, da je Italija postala soliden partner in da njen pristop k skupni devizi evro ne bo povzročil težav. Po včerajšnjem pogovoru z nemškim zakladnim ministrom Theom Waiglom, se je Ciampi včeraj srečal z najbolj zahtevnim sogovornikom, guvernejem nemške Bundesbank Hansom Tietmeyerjem (telefoto Ap).

Ciampi in Tietmeyer sta se pozdravila zelo pristrčno, kot dobra stara znanca, o vsebini pogovora pa nista notela povedati ničesar. »Niti besedice o pogovoru,« je novinarje zavrnil Tietmeyer, ko se je pri vходу Bube poslovil od Ciampija. In italijanski minister, ki je bil tudi sam guverner Banke Italije, mu je pritrdil. »No comment,« je bil njegov odgovor na vsa novinarska vprašanja.

Vtis komentatorjev pa je, da je Ciampi dosegel svoj cilj. To potrjuje tudi uradna nota podtajnika v nemškem zunanjem ministrstvu Helmuta Schaeferja, ki je med drugim zapisal, da ob »velikih« naporih Italije za sanacijo državne blagaj-

ne, »bi bilo dobro«, da bi Rim od »samega začetka v evru«.

Ciampi se je diplomatsko zahvalil svojemu sobesedniku Waiglu, ker je bila v teh letih Nemčija v spodbudo Italiji na poti sanacije. »Ce je danes v Evropi stabilnost, je to zasluga vztrajnosti nemških voditeljev,« je menil Ciampi. Sicer pa je italijanski minister za gospodarstvo skušal s podatki dokazati, da je Italija soliden in zaupanja vreden partner. Poudaril je, da je srednjeročni cilj vlade omejiti rast državnega primanjkljaja in v sedmih letih doseči, da bo skupna zadolžitev nižja od bruto državnega proizvoda. Po Ciampijevi oceni je glede na makroekonomske razmere povsem dosegljiv cilj, o čemer naj bi pričalo dejstvo, da so hranilne vloge italijanskih družin najvišje v Evropi.

»Italija ve, da lahko sodeluje v denarni uniji kot dejavnik stabilnosti in spodbujevalec podjetnosti,« je poudaril Ciampi. V tem okviru je gospodarski minister zagotovil, da je tudi italijanski pokojninski sistem v skladu z gospodarskimi možnostmi države.

GOVOR NA OSREDNI TRŽAŠKI PROSLAVI

Srečno plovbo, slovenstvo, v času, ki je poln neznank in velikih ugank

MIROSLAV KOSUTA

Na osrednji tržaski proslavi Dneva slovenske kulture, ki so jo skupaj priredile Zveza slovenskih kulturnih društev, Zveza slovenske katoliške prosvete in Slovenska prosveta, je spregovoril pesnik Miroslav Kosuta. Njegovo razmišljanje objavljamo v celoti.

Splošno! Zaposili so me, da spregovorim na nocojsnji prireditvi, pa ne vem, ali naj to stejem za čast ali žalitev. Obhajanje me namreč strah, da je enotnost tudi ob tej priložnosti samo fasada, lepoticenje videza hiše, v kateri ne živi in ne mara živeti nihče, proslava sama pa ustaljen obred, ki se mu ne moreš izogniti.

Dan slovenske kulture smo v zadnjih treh desetletjih večino praznovali skupaj. Ne brez nesporazumov in težav, a vendar skupaj. Z izpričano željo po sodelovanju kulturnih organizacij, bolj ali manj iskreno, površinsko plitko ali globoko občuteno, so bile prav te prireditve prvi in pravi termometer razpoloženja naše narodnostne skupnosti. Zato sem povabil sprejel v upanju, da sodi nocojsnji skupni nastop med tiste, ki sta jih rodila ali iskrena želja ali trezno razumsko spoznanje. Zakaj znanli smo se v kritičnem zgodovinskem trenutku, ko so potrebne daljnosežne odločitve in ne bi mogli več samo nositi iz rok v usta, tudi ko bi imeli kje zajeti. Pa je skleda po cele dneve prazna in žlice zaskrblyeno potrkavajo ob mizo.

Medtem si polnimo usta z izjavami o enotnosti, dejanjem pa ne uspe prikriti, da nam smisel besede ne seže do srca. Razumemo jo vsak po svoje. Enotnost, seveda, a taka, kot si jo zamišljam jaz, enotnost, ki naj utrdi mojo pozicijo, zaščiti moje interese, po možnosti poveča moj vpliv. Ta naša enotnost ima toliko obrazov, kolikor je osebkov, ki o nji govorijo. Je torej puhla fraza, ki naj jahačem pomaga ostati v sedlu do dne, ko si bojo že izmislili kaj drugega, usesom enako blago zvenečega, ustom enako prijetno govorljivega, samoljubju enako opojnega.

Pravijo, da smo na odprtem morju, pa krizarimo po močvirju, domisljajo si, da smo na trdni barki, pa smo v orehovi lupini, pritlikavci in zmaličenci, ki smo se navadili, da so govorili mletje prazne slame, ali pogrevanje tujih misli, kakor goveje prežvekovanje skozi sedem želodcev. V duhu časa bi moral potemtakem razpredati o multikulturalnosti in podobnem, kakor da ne živim od rojstva v nekdanjem srcu Evrope, v pristanšču, iz katerega in v katero so se iztekale arterije in vene srednjeevropskega gospodarstva in kulture, ob njih pa zili-

ce po vsem širnem svetu. Na pomolih, na bori, v pivnicah in beznicah so odmevale melodije jezikov, ki si jih danes težko zamisljamo. Obrazi različnih polti in pisane noše v prelivanju kapitalov in idej, kupcij in stvaritev: od tiste vsesplošno multi družbe sta ostali v nas širina in potreba po spoznavanju bližnjega, čeprav ju je hudo prizadelo poznejše odbodbe zatiranja in namernega uničevanja naših korenin. To je zasejalo nezaupanje in dvom, ki se ju se nismo znebili, obenem pa utrdilo voljo, da ohranimo svoj obraz; ne tistega, v katerem sorodniki in znanci že od prvih dni tvojega veka razbirajo podobenstvom z roditelji, ampak tudi in predvsem duhovni, notranji obraz, ki ohranja poteze dedov, vezi skupnosti, kulturno dedščino rodu.

Zato si bom dovolil ne govoriti o Prešernu in njegovih čudežnih, življenjske tragike in preroške vizije polnih stihih (dovolj smo ga zlorabili), ne o kulturi in njeni vse hujši stiski (moral bi ponoviti že do obrabe ponavljano), ne o matični domovini in njenem odnosu do manjšine (saj opazamo znamenja povečane občutljivosti za našo usodo), niti o državi, ki ob njeni vzhodni meji živimo kot celovita skupnost, čeprav maltretirana in razcepljena na različne načine (a prav z napovedjo ustavnih reform tudi pomembnem adut krajevnih ustanov).

Ugotovil bi samo, da ob vsem tem, kar nas obdaja, bolj ali manj naklonjenega, bolj ali manj sovražnega, smo tu tudi mi, mi sami s sabo, drug ob drugem, drug z drugim, največkrat pa drug proti drugemu. Podkupljiva zrcala nas sicer kažejo dopadljive, bistre, nedolžne. Za vse zgrešeno, zavozeno, nepošteno je zmeraj kriv kdo drug: nekdo, ki ni jaz, ki ne misli kot jaz, ki ne vidi z mojimi očmi ne oblek ne oblakov, ki ne presoja kot jaz ne se-

danosti ne preteklosti - o, preteklosti! On, ona, oni. Zmeraj on, zmeraj oni. Da je naša obtožba lahko povsem jasna in nedvoumna, pozna slovenščina tudi dvojino.

Kadar pa stopiš med ljudi nedeljsko razpoložen in z odprto mislijo, se moraš nenehno čuditi: stezka bos srečal nekoga, ki bi bil v bistvu resnično drugačen. Vsi so ti v nečem več ali manj podobni, vsi so tako rekoč nekakšen drugi ti. Rasčeni smo pač vsak po svoje, v različnih merah in barvnih odtenkih, a govorimo isti jezik in sorodne misli, nekateri resda nekoliko narečno, zato pa mlajši tudi že z izrazi interneta in kar je takih vrazjih tipalk v našo intimnost in kulturo.

Tako se ti samo od sebe zastavi vprašanje, odkod razpihovana različnost med nami, vse razprtije, razkoli, podtikanja, obtožbe, da marsikdaj ne zmoremo najmanjšega skupnega imenovalca niti za stvari, od katerih zavisi naše preživetje, ohranitev struktur, kvaliteta delovanja, usoda naših otrok in njihova prihodnost.

Vsakdo hoče svojo cerkev ali svoj ateistični tempelj. Kaj zato, če ni somisljenikov, če mu koraki odmevajo v praznini. Kapitani na barkah brez posadke se ne morejo dogovoriti niti za svetilnik na obali, čeprav ne

manjka nevarnih ceri in je plovba med njimi iz dneva v dan težavnejša, da je vsak hip lahko usoden.

Tako te sčasoma načne dvom in se razrašča v obliki vprašanj, na katera ne najdes prepričljivega odgovora, dokler si ne priznaš, da razkol ni iz ljudi, ampak mednje zasejan zaradi takih in drugačnih računov, političnih obresti ali preprostih iluzij.

Obremenjenim z grehi in krivdami, ki si jih ne bomo priznali, nikomur nikdar ne pade na misel, da bi prepustil krmlilo mlajšim, ki jim življenje še ni izčrpalo moči in izsušilo sanj. Pač pa jih

zastupljamo s predsodki in opomini, kakor da bi bili zadovoljni samo, če bomo v njih klonirali same sebe.

Z nami pa je že tako: če bi zdajle stopili skozi vrata Prešeren, Levstik, Gregorčič in mimo Murna s Cankarjem nesrečna Balantič in Kajuh, nagnali bi jih, naj nam ne motijo proslave. Morda bi celo imeli prav. Trenutno je znanost na pragu tako grozovitih odkritij, da je vizija te slovenske plejade, ki se nam pridruži v praznovanju dneva kulture, manj absurda, kot bi mislili. Seveda bi se to lahko zgodilo kvečjemu z dvojniki, z nekakšnimi nepopolnimi kopijami, denimo z dr. Prešernom, ki ni nikdar pil z Andrejem Smoletom niti stopil v Trnovo, kraj nesrečnega imena...

Plagiranje ljudi, zasvajanje njihovega srca in miselnosti pa je vse pogostejši vsakdanji pojav. Dokler smo še to, kar smo, čeprav majhni in nepomembni, preprosti in samotni, je prav, da živimo svoje življenje in mislimo s svojo pametjo, da živimo polno in odgovorno. Je prav, da nismo lutke pridigarjev in prekupčevalcev z mrtvimi dusami. Je prav, da po svojih močeh prispevamo k zgraditvi skupne strehe. In je prav, da to skupno streho zahtevamo zmeraj in pov-

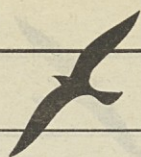
sod, tudi tu in zdaj.

Ob kulturnem prazniku bi verjetno ne smel mimo pregleda lanske žetve in bi moral

govoriti o preboju mladih pisateljev v doslej neprebojno italijansko sfero Trsta, o uveljavljanju naše književnosti v francoskem svetu, o vitalnosti kulturnih ustanov in organizacij, ki kljub nenehnemu stradanju se niso izhirale, o konkretnih človeških obrazih, v katerih se zrcalita zanesenost in predanost v njih angažiranih ljudi, predanost in ljubezen, ki sta temeljna kamna tudi novorojene zadrage za ohranitev našega dnevnika, nezamenljivega pričevalca, med drugim, kulturne ravni našega občestva. Pa bom v imenu vsega in vseh navedel samo tri slovite ustvarjalce, tri področja, tri generacije. Dva sta doživela izjemni priznanji našega mesta: veliko antološko razstavo ob svoji devetdesetletnici starosta naših umetnikov Lojze Spacal, nagrado Zlatega sv. Justa pa v svetu proslavljeni arhitekt Boris Podrecca. Med njima je ob visokem jubileju, sicer drugje rojena, a z našo ljubeznijo zrascena gledališka umetnica, ki nas je v mladih letih plemenitila s svojo ustvarjalnostjo in katere prisotnost je našo prireditev povzdignila v praznik slovenske besede, Stefka Drolčeva.

V tem mestu res ni več Mola San Carlo, a ne smemo prezreti, da stoji sredi njega v zelenju Ljudskega vrta spomenik Srečka Kosovele, nedvoumno znamenje spreminjajočih se razmer. Na nas je, da se stvari premaknejo dalje in hitreje. Zato je potrebna skupna volja, zato je neizogibna enotnost: tista Prešernova edinost, ki se mu je v prodorni viziji združila v enoto s spravo in srečo. Edinost, ki jo moramo razumeti kot zavezo za skupne cilje, da bomo s pogledom, uprtim v obzorje, lahko rekli:

Srečno povbo, slovenstvo! Neusmiljen čas je pred tabo, poln velikih ugank in neznank, nevaren kakor vse, kar je novega, nepreverjenega, prelomnega. Ne od drugih, ampak od tebe zavisi, kaj bo s tvojim jutrisnjim dnem in novim tisočletjem. Koliko se boš znalo svetu predstaviti in postaviti po robu. Tudi ti si lahko plodno zrno v veliki skupnosti svobodnih posameznikov in družin, v Evropi brez meja, neusmiljenem talilniku narodov in plemen, jezikov in kultur. O, da bi smeli zaključiti z ugotovitvijo, da si storilo, kar je bilo v tvojih močeh in tvoj moralni imperativ, da lahko stopaš pokončno in z jasnim čelom v dan, ki naj bi bil uresničitev Pesnikove napovedi: «ne vrag, le sosed bo mejak»!

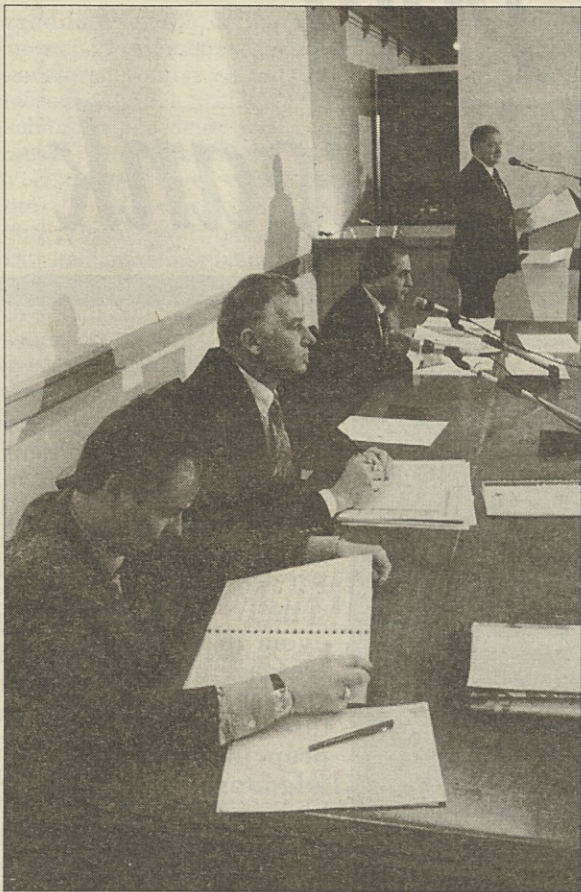
ZASEDANJE / ZDRUŽENJE DIALOGHI EUROPEI

Na zasedanju o manjšinah in pridružitvi Slovenije zelo umirjeno tudi o ezulih

Poslanska zbornica bo prihodnji mesec razpravljala o ratifikaciji pridružitve Slovenije Evropski uniji

Za včerajšnje zasedanje združenja Dialoghi Europei o sporazumu med Italijo in Hrvaško o manjšinah in pridružitvi Slovenije Evropski uniji pred skorajšnjo razpravo v italijanskem parlamentu, bi lahko paradoksalno zapisali, da je bila njegova oblika skoraj pomembnejša od vsebine. Pa ne zato, ker bi udeleženci ne bili na visini, kot temu pravimo, pač pa, ker se je razprava o tako delikatnih zadevah, kot so priznanje pravic istrskim beguncem, potekala v zelo kulturnem, umirjenem vzdušju, brez zolčnih izpadov in nostalgicnih objokovanj, ki smo jih bili doslej vajeni ob podobnih priložnostih, skratka, brez prepira, kot je v repliki ugotovil duša Evropskih dialogov in organizator zasedanja, nekdanji evropski poslanec Giorgio Rossetti.

Rdeča nit zasedanja sta bila italijansko-hrvaški sporazum o manjšinah in pridružitvi Slovenije Evropski uniji, o katerih bo v prihodnjem mesecu razpravljala italijanski parlament, da bi ju ratificiral. Ob tej niti pa so med enim in drugim posegom poročevalcev nekateri udeleženci stkali še drugo, na kateri je nad zasedanje za nihala usoda istrskih beguncev. Poslanec Forze Italia Gualberto Nicolini, njegova predhodnica Marucci Vascon, nekaj drugih ezulskih beguncev, predstavnik Ezulskega združenja in pokrajinski predstavnik Nacionalnega zaveznitva Sulli so opozorili, da bi morali, vstric z reševanjem manjšinskih, rešiti tudi ezulsko vprašanje, in sicer tako, da

Od leve: M. Tremul, R. Battelli, A. di Bisceglie in G. Rossetti

bo beguncem omogočena vrnitev v Istro. Zanimivo je, da so vsi, razen Sullija, pozdravili širitev Evropske unije proti vzhodu. Ta bo naše kraje razbremenila težkega bremena, ki mu ga je vsa povojna lega. Odločnim tonom o priznanju pravic istrskih ezulov so sledila zelo strupna mnenja o evropski integraciji sosednjih držav, brez tistih prejudicialnih zahtev, ki so bile se do pred kratkim značilne za nekatere tržasko kroge. Gre torej za novost v obravnavanju istrskega vprašanja, ki morda naz-

njanja strpnejše odnose obmeji.

No, da ni vse že prav idilično, je uvodoma opozoril poročevalec večine v poslanski zunanje politični komisiji o sporazumu med Italijo in Hrvaško o manjšinah in o pridružitvi Slovenije Evropski uniji, Antonio Di Bisceglie. Potem ko je poudaril pomen obeh sporazumov, ki predstavljata korak na poti evropske integracije, je opozoril, da je opozicija najavila svoje »manjšinsko poročilo«, ko bo zbornica prihodnji mesec razpravljala o sporazumih, kar je - glede na medna-

rodne akte - neobičajno dejanje. Glede ezulskega vprašanja je omenil, da namerava vlada ustanoviti nekakšno koordinacijsko komisijo, ki naj bi zadovoljivo rešila zgočo zadev. O italijanski manjšini v Sloveniji je izrazil upanje, da bo tudi Slovenija priznala Unijo Italijanov, glede vpliva pridružitvenega sporazuma Slovenije z Evropsko unijo na Furlanijo-Juljsko krajino pa je ocenil, da ga ne gre tolmaciti kot nekakšen vsiljen sporazum, pač pa kot izjemno možnost, ki ponuja deželi rast in razvoj v evropskih dimenzijah.

Poslanec italijanske manjšine v slovenskem parlamentu Roberto Battelli je spregovoril o pridružitvenem sporazumu z Evropsko unijo. Doslej so ga - poleg Slovenije in evropskega parlamenta ratificirale Danska, Finska, Irska, Španija, Švedska, Nemčija, Avstrija, Francija in Luksemburg, dokončno pa bo začel veljati, ko ga bodo ratificirale še Portugalska, Italija, Grčija, Nizozemska, Belgija in Velika Britanija. Slovenija je začela uvajati komercialni del že 1. januarja 1997. Evropska komisija je izvajanje gospodarskega dela sporazuma ocenila pozitivno, imela pa je pomisleke o prilaganju slovenskih zakonov evropskim standardom. Slovenija bo uporabila sredstva načrta Phare za reformo javne uprave, za davčno reformo (z uvedbo davka na dodano vrednost) in za reformo sodstva. Glede načrta Solana o nepremičninah je Battelli omenil, da Lju-

bljana »dela v tej smeri«.

Predsednik izvršnega odbora Unije Italijanov Maurizio Tremul je italijansko-hrvaški sporazum o manjšinah, ki ga je zadovoljivo rešila zgoča zadev, ocenil zelo pozitivno, saj predstavlja mednarodno pravno zaščito manjšine. Sporazum zagotavlja ohranitev pridobljenih pravic, kar je po njegovem mnenju temeljnega pomena za manjšino. Hrvaška se je obvezala, da bo zaščito razširila tudi na območja izven nekdanje co-

sezadnje pomembno tudi za slovensko manjšino v Italiji.

Senator Oljke Fulvio Camerini je podčrtal, da bo evropska integracija postavila našo deželo in Trst se posebej v središčno pozicijo v Evropi, ki jo je treba ugodno izkoristiti. Dodal pa je, da bo treba ob tem rešiti tudi dve se ne-rešeni vprašanji: manjšinsko in ezulsko. O slednjem je povedal, da je treba gledati nanj realistično, sicer begunci tvegajo, da jih bo - pred pravičnim

menjeni situaciji bo tudi koncept manjšin zadobil vseevropsko dimenzijo. Manjšine ne bodo več »nevsečni« del določene države, pač pa integrirani del evropskih dežel in držav, s svojimi jezikovnimi in kulturnimi značilnostmi.

Zasedanje je sklenil poseg deželnega odbornika za zunanje zadeve in komunitarno politiko Isidoro Gottardo. Tudi on je poudaril, da probleme manjšin ne bodo rešile nacionalne države. Tudi za-

Udeleženci včerajšnjega posveta na Pomorski postaji (foto KROMA)

ne B Svobodnega tržasko-ge ozemlja, pravno zaščito pa bo treba sedaj tudi udejaniti. Tremul je zazelel tesno sodelovanje med italijansko manjšino na Hrvaškem in Sloveniji ter tudi poudaril, da je Unija Italijanov vedno zagovarjala pridružitve Slovenije, in tudi Hrvaške, Evropski uniji, kar je, nav-

priznanjem - prehitel neizprosnosti sodnik: cas.

Po mnenju podpredsednika deželnega sveta Milosa Budin je treba sedaj razmisljati v evropskih dimenzijah, ki se raztezajo od Atlantika do Uralov. Nacionalna suverenost izgublja svoj pomen, ker jo že prerasca vseevropska integracija. V taki spre-

to ne, ker država upošteva le svojo manjšino izven lastnih meja, pozablja pa na manjšino druge države na svojem ozemlju. Dilema bo mogoče rešiti le, če se bomo znali povzdigniti iznad nacionalnih v evropske okvire, ko bomo postali resnični evropski državljani.

M.K.

PRIZIVNO SODIŠČE / PODKUPNINE

Biasutti in Agrusti oproščena

Osumljena sta bila, da sta prejela milijardo lir podkupnine

Tržasko prizivno sodišče je oprostilo bivšega predsednika deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Adriana Biasuttija in bivšega poslanca Michelangela Agrustija (oba bivša pripadnika KD), ki sta bila 10. aprila 1995 obsojena na dve leti in pol ječe zaradi korupcije. Prizivni sodniki so menili, da proti dvojici ne morejo postopati, ker je medtem prislo do amnistije.

Biasutti in Agrusti sta se znasla na zatozni klopi zaradi domnevne podkupnine v višini ene milijarde lir. Denar naj bi jima obljubil Bruno Casagrande, podjetnik iz Pordenona, vendar ni dokazov, da ga je kdajkoli izplačal. V zameno za podkupnino, ki naj bi jo Casagrande ponudil med neko večerjo že leta 1989, naj bi Agrusti in Biasutti posegla za dodelitve koncesije za izgradnjo čistilne naprave. Ta naprava pa ni nikoli zgrajena.

Javni tožilec zahteval visoko kazen za trojico

Javni tožilec na porotnem sodišču je zahteval, da 33-letnega Maurizia Iurlana, 45-letnega Paola Livona in 34-letnega Flavija Lovinija obsodijo na 35 let ječe (30 zaradi umora in 5 zaradi namernega požara). Trojica je upravljala goriski »pub« Baobab, v katerem je v noči na 23. februar 1989 izbruhnil požar, in je

po mnenju javnega tožilca podtaknila ogenj, da bi dobila denar od zavarovanja. Požar je bil usoden za priletne zakonca, ki sta prebivala nad »pubom«, 73-letnega Nicolaja Peressina in 70-letno Anno Comuzzi. Njuna hči se je resila, skočila je skozi okno v 2. nadstropju. Za četrtega obtoženca, ki je bil osumljen nudenja pomoči, je javni tožilec zahteval opustitev, ker je prekršek zapadel. Proces, na katerem je odvetnik civilne stranke terjal 570 milijonov lir odškodnine, se bo nadaljeval 18. t.m.

Iz Španije pripeljal z ukradenim vozilom

Evidenčno tablico so kontrolirali tudi s pomočjo računalnika, nič nenavadnega niso ugotovili: kljub temu pa nekaj ni šlo v račun agentom s komisariata Devin-Nabrezina, ki so blizu Devina ustavili terensko vozilo s špansko evidenčno tablico. Za volanom je sedel 26-letni Tihomir Tatcher iz Bolgarije, povedal je, da je namenjen v Francijo. Ko so ga ustavili, pa je vozil proti meji. Agenti so stopili v stik z ustrežno službo v Španiji in na dan je prislo, da je bilo vozilo ukraden, vsi podatki na prometni knjižici pa so bili ponarejeni. Bolgara so prijeli že pred časom, vendar je vest se sedaj prišla v javnost, ker je medtem potekala preiskava.

AKCIJI FINANČNIH STRAŽNIKOV / PREVARA Z AVTI IN ODPADKI

Goljufi dvakrat plačani

Državo so oskodovali za okrog milijardo lir: avtomobile, namenjene na odpad, so namreč izvažali v sosednje države, predvsem v Slovenijo in na Hrvaško. Prevaro, v katero je bilo vpletenih 15 koncesionarjev in 5 avtoodpadov, je odkrila finančna straža, ki je sodstvu prijavila 22 oseb. Finančni stražniki so stopili na prste tudi petim osebam, ki so na račun odpadkov služile lepe denarce.

Uspešni operaciji sta orisala major Francesco Modica, načelnik urada poveljstva 19. legije finančne straže iz Trsta, in poročnik Roberto Di Vito, poveljnik pomorske postaje. Prevaro z avtomobili so poimenovali »crash-car«. Finančni stražniki so dobila preresetali avtoodpade in koncesionarje v tržaski pokrajini, ki so prodali avtomobile, namenjene izvozu. Na čarini so prijavi, da gre za rabljena vozila, obenem pa so vložili zahtevo, da avte brišejo z javnega registra, tako da so imeli pravico do državnega prispevka. Na ta način je slo v tujo 346 avtomobilov, seveda po tržni ceni, a nekateri so se celo vrnili v Italijo. S kazenskega vidika so krsitelje osumili prevare na račun države, z upravnega vidika pa so

lahko brez skrbi: zakon nalaga koncesionarjem, da avte, za katere dobijo državni prispevek, peljejo na odpad, a nikjer ni zapisano, kaj jih čaka, če se tega določila ne držijo.

Agenti so z nadaljnjimi pregledi pri avtoodpadih ugotovili se dodatno kršenje zakona: nekatera vozila so ze zbrisali z javnega registra, kar pomeni, da je slo dejansko za odpadke, vendar posebne, nevarne vrste (baterija, motor, olje, olje za zavore). V primeru izvoza bi morali vse to odstraniti, kar na nekaterih avtoodpadih niso naredili in so set oseb prijavili sodišču: vsaj 500 avtov je na tak način slo preko meje.

Zadnja uspešna operacija se je tudi nanašala na odpadke, izpeljali so jo po nalogu goriskega sodišča. Neko odlagališče na Goriskem bi bili morali ze zapreti in površino prekriti s posebnim materialom, vendar so iz nekaterih

upepeljevalnikov iz Lombardije prinášali nove odpadke, v spremnih dokumentih je pisalo, da gre za snovi, ki so primerne za prekrivanje odlagališča. Odpadkov pa niso zadržali, temveč so jih opremili z novo lažno dokumentacijo, češ da gre za gnojilo, in odpeljali na njive. Prevara je bila dvojna: najprej na račun občin in konzorcijev, ki so za prevoz vsakega kilograma smeti na gorisko odlagališče plačali po 120 lir, zatem pa na račun kmetijskih obratov, ki so odpadke plačevali kot gnojila. Sodišču so prijavi pet oseb.

SKLEP / DEŽELNI ODBOR RAZPISAL NOVI NATEČAJ

Čez poldugi mesec novo vodstvo v zdravstvu

V ponedeljek srečanje Oljke - Stališče Pecol Cominotta

Kriza, ki je nekaj časa hromi sistem tržškega javnega zdravstva, se je včeraj premaknila z mrtve točke, a rešitev je še daleč: točneje bo čez 45 dni. Deželni odbor je vzel na znanje razsodbo deželnega upravnega sodišča in razpisal nov natečaj za vodstvo tržške bolnišniške in teritorialne ustanove, pa tudi za slični ustanovi Srednje in Nizinske Furlanije. Do imenovanja novih generalnih direktorjev bodo ustanove vodili upravni oz. sanitarni direktorji: v primeru tržških bolnišnic bo to sedanjí upravni direktor Guido Fellin, za teritorialno zdravstveno ustanovo pa upravni direktor Mario Angelo Candido, ki sta z včerajšnjim sklepom deželnega odbora nastopila funkciji odstavljanih generalnih direktorjev Tosolinija in Rinaldija.

Kot je znano, je prejšnji teden DUS sprejelo priziv enega od kandidatov, ki ga predlanskim niso prepustili k natečaju, ker ni izpolnjeval pogojev. Včeraj je deželni odbor z večino glasov zavrnil predlog odborov DSL, da bi vložili priziv na državni svet, vendar njihovo stališče ni prodrlo: priziv bi se vlekel v nedogled, medtem pa ne bi javno zdravstvo moglo odgovorjati naraščajočim zahtevam, je naglasil odbornik za zdravstvo Cristiano Degano, ki je obrazložil, zakaj je prevladal predlog, po katerem bodo v najkrajšem spet izvedli natečaj in to strogo po predpisanih pravilih.

Novi natečaj bo opravila ista komisija, ki je izvedla predlanskega, in vzela bo v pretres istih 61 kandidatov na podlagi iste dokumentacije. Sestala se bo že v ponedeljek, casa pa ima 40 dni, da določi izbor najprimernejših kandidatov, med katerimi bo deželni odbor v največ tednu dni izbral nove generalne direktorje. Torej do novih imenovanj bo treba skupno poldrug mesec, je se pristavil Degano, ki je naglasil nesprejemljivost sedanjega stanja, saj so se italijanske dežele, ki so pristojne za zdravstvo, opredelile v odnosih z visokimi zdravstvenimi funkcijami za civilistični odnos prek zasebnih pogodb, kar med drugim daje deželi možnost preverjanja njihovega delovanja in odstavitve neprimerih voditeljev; DUS pa vztraja na stari javnopravni administrativni ureditvi in na tej podlagi izničuje vrsto deželnih sklepov in tako zaustavlja proces prenove zdravstvenega sektorja. Degano je tudi napovedal, da bo skupaj z odborniki drugih dežel nastopil pri ministru za zdravstvo Bindijevi z zahtevo, naj pri prenovitvi vsedravnega zakona upošteva novo stvarnost.

Kriza bo torej dokončno premoščena aprila, medtem bosta tržski zdravstveni ustanovi sčasoma vodila direktorja s polovico avtoriteto, ceprav odbornik zagotavlja, da sta polnomočna. Potrebna posodobitev zdravstvenega sek-

torja bo torej se enkrat zastala in od tega bodo škodo utrpeli predvsem najsibkejši občani: tisti, ki jim je potrebna zdravstvena pomoč.

»Kam plove tržsko zdravstvo?« je naslov okrogle mize, ki bo v ponedeljek ob 17.30 na Pomorski postaji na pobudo Gibanja za Oljko. Spregovorili bodo tržski senator in znani kardiolog Fulvio Camerini, deželni odbornik za zdravstvo Cristiano Degano in primarij bolnišnice Burlo Franco Panizon, pa tudi pripadnika drugih političnih krogov kot zdravnik Minuttillo in Lori Gambassini.

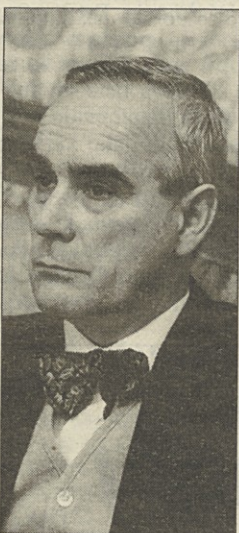
Sinoci je tržski občinski odbornik Gianni Pecol Cominotto kot predsednik konference

županov tržške pokrajine izdal odločno tiskovno sporočilo, v katerem obsoja lansko razdelitev tržške zdravstvene ustanove v bolnišniško in teritorialno podjetje, kar je povzročilo poslabšanje storitev zaradi pomanjkljive koordinacije med ustanovama. Odbornik nasteva vrsto neskladij: od odpovedi brezplačnega prenosa težko bolnih oseb do podvojitve službe za analize in preglede, od krize službe 118 do povečanja skupnega deficita obeh ustanov. Za Pecol Cominotta je treba na novo premisliti deželno zdravstveno reformo tudi ob večjem upoštevanju krajevnih uprav in spet združiti ali vsaj bolje koordinirati zdravstveni ustanovi.

TRŽAŠKA OBČINA

Sambo nov občinski odbornik za osebje

V Sinji dvorani občinske palače so včeraj dopoldne predstavili novega odbornika za osebje. Gre za 55-letnega Gian Antonia Sambo (na sliki), po rodu iz Piana, ki je diplomiral na pravni fakulteti in bil 5 let univerzitetni asistent delavnega prava, nato pa od leta 1974 delal pri Zvezi industrijcev, najprej v Trstu, nato na deželnem sedežu, zadnja leta pa na Tridentinskem - Južnem Tirolskem. Odbornik Sambo je član vodstev številnih ustanov, kot so tržski Bic, sejem in Trieste Futura.

Drevi v teatru Verdi Béjart s predstavo Mutationx

Mutationx, najnovejša koreografija slovitega Mauricea Béjarta bo drevi zazvela na odru gledališča Verdi. Gre za svetovno premiero plesne predstave, ki jo bo skupina Béjart Ballet Lausanne v naslednjih mesecih začela izvajati tudi drugje. Izvajalci bodo oblečeni v kostume, ki si jih je zamislil Gianni Versace, izdelali pa so jih v njegovem ateljeju. Nocojsnji večer bo zato tudi poklon umrlemu modnemu kreatorju. O Béjartu in njegovem delu je včeraj v dvorani muzeja Revoltella govoril Mario Pasi, kritik dnevnika Corriere della sera.

SMRTNA KOSA

Umrli zaveden miljski Slovenec Mario Vatovec

V četrtek je nepričakovano, ceprav ni bil pri najboljšem zdravju, umrl zaveden miljski Slovenec in javni delavec Mario Vatovec, pred leti tudi marljiv in sposoben namesčeneec Založništva tržškega tiska.

Pokojni Mario se je rodil na Plavjah 13. septembra 1919, vendar pa je bil v matične knjige vpisan v Miljah. Italijansko osnovno solo je obiskoval v Miljah in nato se istotam nizjo strokovno solo, nakar je v Trstu posecal se Trgovsko solo in se usposobil za knjigovodske in finančne posle.

V letih 1940-43 se je zaposlil pri slovenskem trgovskem podjetju Obersnel v Trstu, septembra 1943 pa je odšel v partizane, najprej v brkinsko ceto, nato pa je bil do konca vojne v Beli krajini na raznih zadolžitvah.

Po osvoboditvi in demobilizaciji je bil najprej zaposlen v Tolminu na finančnem oddelku občine, potem pa na podobni delovni zadolžitvi na občini v Kopru. Leta 1952 se je dokončno vrnil na Plavje in bil istega leta kot predstavnik svoje vasi izvoljen za eno mandatar dobo v miljski občinski svet in se vneto zavzemal za koristi svojega rodnega kraja in na Miljskem živčih Slovencev. V tistih letih je bil zaposlen pri raznih trgovskih podjetjih v Trstu, predvsem v izvozu-uvozni stroki. V letih 1958-60 je delal pri podjetju Iret, nato pa se pri nekaterih trgovskih podjetjih, nazadnje pa je leta 1967 prišel v Založništvo tržškega tiska. Pri njem je praktično ustanovil izvozu-uvozni oddelk in plodno dejavnost po vsej tedanji Jugoslaviji. V pokoj je stopil leta 1981, se je pa toliko bolj vključil in družbeno življenje Slovencev miljske občine, bil je član Društva miljskih Slovencev in sodeloval pri vseh njegovih pobudah. Bil je član socialistične stranke, vendar je razočaran nad Craxijem izstopil in se vključil v Slovensko skupnost, s katero je tudi kandidiral v Miljah. Na 7. kongresu SSK v Gorici leta 1992 je bil deležen Deželnega odličja stranke. Zasebno se je ukvarjal s uvojem konjičkom - kmetovanjem, predvsem z oljkarstvom.

Ob lanskem poimenovanju miljske slovenske osnovne sole po Albinu Bubnicu, je bil prisoten in resnično je bil vesel tistega pomembnega dogodka, saj ga je na Bubnica vezalo dolgoletno prijateljstvo. Prijateljstvo in sodeloval je tudi z drugimi vodilnimi miljskimi Slovenci, na primer s pokojnim solnikom in javnim delavcem Kiljanom Ferlugo, z uglednim antifasistom Petrom Violo od Korosčev in s sedanjim slovenskim svetovalcem miljske občine, Danilom Savronom.

Mario Vatovec je bil človek vesele narave in mirnega odprtega značaja in zvest svojim nacelom naprednega človeka.

Zeni Anici n hčerki Bojani, sodelavki našega dnevnika, izrekamo občuteno sožalje. (j.k.)

ŠOLSTVO / NA ŠOLI J. RIBIČIČA

Dan kulture pri Sv. Jakobu

V prostorih svetjakobske osnovne sole so se včeraj popoldne zbrali učenci vseh starih sol svetjakobskega didaktičnega ravnanja: poleg domače sole Josipa Ribičiča se sol Ivana Grbca iz Skednja, Karla Siroka iz Ul. Donadoni in Marice Gregorič Stepančič od Sv. Ane. Združilo jih je praznovanje Kulturnega dne, na katerem so letos posvetili pozornost

različnim načinom kulturnega udejstvovanja. Tako so se seznanili z glasbeno in gledališko kulturo, pa tudi s carodejstvom. Prikazal jim ga je znani carodej Vikj, ki jim je tudi pojasnil nekatere carodejske trike, ter jim tudi pokazal, kako jih gre predstaviti občinstvu. Učenci so kar zastrmeli v njegovo umetnost in ga ob koncu nagradili z navdušenim ploskanjem.

MAMILO IN PONAREJEN DENAR

V Ronkah aretirali priletna zakonca z Repentabra

Vsako sredo sta prihajala na trznico v Ronkah, vozila sta se z manjšim avtomobilom, ze starim fiatom 127, ljudje so mislili, da gre za upokojenca, ki si pac kratita cas, brezskrbno pohajata naokrog. Zatem pa sta postala sumljiva, nekateri krosnarji so opazili, da sta kupljeno blago placala s ponarejenim denarjem. Priletni dvojici, 61-letnemu S.R. in 63-letni R.M. z Repentabra, ki sta se ustavljala tudi v baru, kamor obicajno zahajajo nekateri zasvojenici, so zaceli slediti karabinjerji.

Preiskava je trajala precej casa, v prejsnjih dneh so se agenti odlocili, da ju ustavijo: moski je imel pri sebi 73 gramov hasisa, zaplenili so mu tudi dva bankovca po 100 tisoč lir in tri po tisoč tolarjev. Sumijo, da so ponarejeni. Odpeljali so ga

v goriski zapor, medtem ko so njegovo zeno prenesti v Videm.

TREBČE / PREŠERNOVA PROSLAVA

Prikaz domače ustvarjalnosti

Razstava del domačinke Zlatke Obid

SKD Primorec iz Trebče priredi vsako leto ob tem času proslavo ob Prešernovem dnevu. Četrtekova proslava v Ljudskem domu je bila se nekaj posebnega. Društvo jo je namreč namenilo prikazu slik domače umetnice Zlatke Obid, njenih poezij in se nastopu vokalne skupine "Musica noster amor".

Razstava, o kateri je na otvoritvi spregovorila umetnostna kritičarka prof. Jasna Merku, priključ ob dnevu slovenske kulture s podobo pesem srca, ki je ob vodi in kruhu hrana duha. »Podoba iz vode in kruha« je tudi naslov razstave, ki si jo je resnično vredno ogledati.

Proslavo je zacelel gledališki igralec Danijel Malalan, ki je prebral nekaj pesmi Obidove, ki se z uspehom uveljavlja tudi na tem področju umetniške ustvarjalnosti. Prebral je sedem pesmi, ki ponazarjajo njene notranje občutke, spoznanja in doživljanja. Med temi je na koncu prebral se kratko pesem, tokrat bolj politične vsebine, ki jo je Obidova zapisala kot na "kozo" sedanjemu političnemu trenutku pri nas. Ker je kratka, udeleženci pa so jo

sprejeli z navdušenim aplavzom, jo objavljamo: »Filipika - pozor, hud pes: melonar ne brisi si cevlejev v Trebčah! Na predprazniku moje domovine strazim jaz, čistokrvni zamejec.«

Kratek recital so spremljale pevke skupine "Musica noster amor" - Martina Ferri, Tamara Stanese in Nataša Gregori, ki so se, kot vedno, predstavile z lepim in ubranim petjem. Neva Lukes

Dva nastopa Trzaskega okteta

Trzaski oktet bo te dni dvakrat skočil čez mejo. Jutri popoldan bo nastopil v dvorani Glasbene sole v Postojni v okviru koncertov najboljših zborov na lanske reviji »Primorska poje«. V Postojni se bo jutri ob Trzaskem oktetu predstavil se študentski pevski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane. Zbora bosta odpela vsak po pol programa celovečernega koncerta.

V ponedeljek, 9. t. m., zvečer ob 19. uri pa bo Trzaski oktet gost v Hrpeljah, kjer bo sodeloval s krajšim izborom pesni na otvoritvi prenovljenega Kulturnega doma. (jk)

VČERAJ V NABREŽINI PRVA PREDSTAVA »PALČICE«

Zanimiva gledališka ponudba za šole

Prihodnji teden predstave v Šempolaju, Devinu in Mavhinjah

V dneh, ko zaskrbljeno beremo o vpisih v slovensko solo, je nadvse razveseljiva novica, da je Občinska uprava v Devinu - Nabrežini osvojila iniciativno dveh gledaliških družbeno angažiranih ustvarjalcev, s posluhom za potrebe učencev podprla njun projekt in ga uvrstila v solsko ponudbo. Do 23. t. m. bo Miranda Caharija dvakrat na jutro z otroki v svoji občini podoživljala prigode majcene junakinje, potem pa se po drugih občinah, ki so poskrbele, da se tudi v njihovih solah razgiba predmetnik in vnese pestrejšje izražanje. Danes tudi solo izbiramo glede na kvaliteto ponudbo in gotovo je odprt gledališki prikaz eno najboljših sredstev za spodbudo ustvarjalnosti.

Igralka Miranda Caharija pripoveduje, igra, pleše, animira lutke in poje pravljico H. C. Andersena Palčica. K nežnemu besedilu pristopa lahkotno, predvsem pa z veliko radostjo, da lahko otrokom razdaja svoje bogate izkušnje. Pri tem se Caharija posluži vseh svojih sposobnosti in iz nje izžareva tista vitalnost, ki je označevala celo njeno gledališko kariero. Od uvodnih stikov z otroki preide v pravljico in predstavi ženo, ki si želi »majhnega otroka«. Potem je na vrsti Palčica, ki se zaradi zvedavosti spra-

vi v nevarnost: zaba se jo želi za nevesto svojega nerodnega sina, potuje po velikih vodi v papirnati barčici, po pristanku ji pomaga poljska miska in malo manjka, da jo omozi z bogatim krtom. Vmes je se ganljiva ozivitev otrple ptice lastovice, ki Palčico v zahvalo reši in jo odnese v pravljico deželo roz. Tu sreca princa, se z njim poroči, in dobi v dar prozorne peruti velike bele muhe, da lahko s svojim izbrancem poleti v nebo.

Ze iz nizanja nastopajocih junakov je jasno, da se pripoved stalno zapleta, tako da je napetost na visku in zaradi vznemirljivosti pritegne pozornost gledalcev. V dramaturško dognano priredbo

lahko igralka mimogrede vpleta sodelovanje otrok. Stalna nevanost, v kateri je junakinja, pridružuje prikaz televizijskim sporom za otroke, vendar gre tokrat za neposredno, sočno pripoved, ki jo otroci soustvarjajo. K temu je veliko pripomogla dramaturška priredba Maria Ursica, ki je z večšo režisersko roko spremljal igralko, da dosega pri svojem izvajanju maksimalni učinek. Zanimivo je, da se je Ursič poslužil potujitvenega prijema, tako da izpade pesem, ki jo Caharija poje z otroki, kot del njihovega sprejemanja pravljice. Poudarek na razliki med fikcijo in realnostjo, ki se v dogajanju ponovi trikrat,

daje dogodku se poseben pomen, saj imajo učiteljice možnost, da v naslednjih urah v razredu pogledajo pogovor o gledališkem prikazu.

Otrokom primerno spevno glasbo je napisal Peter Ugrin, veliko pa je k uspešnosti predstave pripomogla scenska zamisel in izvedba Kate Kozlovic, studentke na Akademiji likovne umetnosti v Firencah, ki je ustvarila tudi puhaste in nadvse povedne lutke.

Ogledamo si torej lahko predstavo, ki bo s svojim pravičnim nabojem očarala najmlajše in zaradi visoke profesionalnosti ustvarjalcev obogatila slovensko solo.

Bogomila Kravos

POBUDA MLADE UMETNICE VESNE BENEDETIČ

Delavnica risbe in barv

Vesna Benedetič, slikarka in ilustratorica, je svoj studij opravila pri akademskem slikarju Savu Sovretu v Ljubljani, občasno je sodelovala z različnimi grafičnimi centri, med drugim s Studijskim centrom za mladinsko književnost A. Alberti v Trstu, od leta 1989 pa se aktivno posveča ilustraciji za mladino in vodi delavnice risbe in barve za osnovnošolske otroke ter redno sodeluje tudi pri otroški reviji Galeb. Mlada umetnica je včeraj začela v Nabrežini z vodenjem Delavnice risbe in barv. Delavnica poteka v prostorih srednje sole Igo Gruden v Nabrežini, kjer ima svoj sedež Kulturno umetniško društvo Magnet. Včeraj je bila delavnica namenjena učencem prvih razredov osnovne šole, danes pa bo na razpolago ostalim sonovnosolcem.

»Vesela sem, da začenjam z Delavnico risbe in barve, ali kot bo njen glavni naslov »Mavrica v noči«, ker gre za mojo pobudo, kar pomeni, da bo vse v mojih rokah in si seveda želim čim večjega uspeha in tudi odmeva med mladimi«, nam je povedala Vesna.

Delavnica bo delovala dva meseca; vsaka lekcija bo trajala od dveh do dveh ur in pol. Obiskovali jo bodo lahko otroci slovenske, pa tudi italijanske narodnosti saj slika in risba ne poznata meja,« je poudarila umetnica.

S podobnimi pobudami je Benedetičeva začela že leta 1990, in sicer predvsem na solah; v glav-

nem na italijanskih, pa tudi na slovenskih, kot kaže fotografija, pripravljena na soli Marice Gregorič Stepančič pri Sv. Ani.

»Po solskih pravilih so bile pri mojih urah navzoče tudi učiteljice. Tokrat bom sama in bom vodila delo ter se spoprijemala s problemi po lastni iniciativi in svojih dosedanjih izkušnjah. Otroci bodo v delavnici spoznavali razne materiale, slikarsko tehniko, se približali svetu knjige, predvsem knjige v podobah. Tako bom skusala v njih vzbuditi čut za ustvarjalnost, za svet domisljije in gledanja ter ocenjevanja risb in slik, ki opremljajo knjige. Želim si, da bi začeli otroci sami ustvarjati svojo knjigo. Če to ne bi slo, bi jih združila v skupine. In

če bo vse steklo tako, kot sem si zamislila, bi lahko ob koncu Delavnice te knjige tudi prikazali.«

Udeleženci Delavnice prihajajo iz devinske - nabrežinske občine, iz drugih krajev in tudi iz mesta. Vesna je taksne delavnice že vodila na raznih solah v Trstu, pa tudi v predmestju Padove, v Tolmeču, v Osoppu, v Gorici; na Trgu Gutenberg v Trstu pa je imela leta 1996, poleg razstave svojih slik, tudi prikaz svojega dela v delavnicah na različnih solah.

»Želim si samo, da bi mladi odnesli s te pobude čim več dobrega zase in za pravilno spoznavanje in vrednotenje sveta risb in slik. Če bo slo vse po sreči, bi želela imeti takšno delavnico tudi v Trstu.«

Neva Lukes

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
7. februarja 1998
RIHARD

Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 17.20 - Dolžina dneva 10.00 - Luna vzide ob 13.49 in zatone ob 4.07

Jutri, NEDELJA,
8. februarja 1998
HIERONIM

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 9,3 stopinje, zračni tlak 1009 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik 45 km na uro, burja, vlaga 23-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 8 stopinj.

ROJSTVA,
SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Erik Prampar, Giacomo Nicola, Selene Rella, Maria Musil, Lucrezia Mosole.

UMRLI SO: 88-letna Rosa Ce-par, 78-letni Egidio Vincenzotti, 94-letni Toselli Gris, 70-letni Giuseppe Damiani, 93-letna Giovanna Clari, 78-letni Giovanni Poropat, 86-letni Carlo Bevilacqua, 93-letna Rosa Smrekar.

OKLICI: karabinjer Stefano Giacomazzi in poklicna bolničarka Anna Lisa Policheni, postrešček Giuseppe Simicich in frizerka Maria Assunta Fruttero, zobotehnik Andrea Turina in estetik Cristina Derossi, uradnik Luciano Ventrella in v pričakovanju zaposlitve Dorota Jedryczka, delavec Franco Pischianz in uradnica Isabella Pontevivo, avtoklepar Mauro Volli in uradnica Manuela Zorzenon, prodajalec Paolo Feltri in prodajalka Tiziana Travan, trgovec Gianluca Bassanese in univerzitetna studentka Laura Perko, uradnik Giorgio Fonda in uradnica Lucia Tucci, agent javne varnosti Alessandro Baccino in uradnica Elena Vatta,

Aleksandar Jankovski in Lucia Emma Gwendoline Montanaro, inženir Alessandro Zucca in uradnica Ornella Tugliach, instalater Andrea Zafnik in delavka Anna Giordano, strazar Alessandro Bloise in uradnica Mariagrazia Marsich, davčni asistent Alessandro Rosizh in socialna delavka Floreana Chinese, obrtnik Mauro Skalamera in prodajalka Zaklina Kokanović, vodja podjetja Dario Trombetta in uradnica Olivia Siderini.

LEKARNE

Od ponedeljka, 2. do sobote, 7. februarja 1998
Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 (tel. 635264), Ul. Belpoggio 4 (tel. 306283), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

Fernetici (tel. 416212) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ulica 33, Zavljje - Ul. Flavia 89.

Fernetici (tel. 416212) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska Ulica 33 (tel. 638454).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Dežurna zdravstvena služba Nočna služba od 20. do 8.

ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Harry a pezi«, r. i. Woody Allen, i. Demi Moore, Robin Williams; pred vsako projekcijo bodo predvajali kratkometražni film »Dead Train«.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.30, 18.15, 19.00, 20.45, 22.30 »In & Out«, i. Kevin Kline, Tom Selleck, Matt Dillon.
EXCELSIOR - 15.00, 18.30, 22.00 »Titanic«, i. Leonardo Di Caprio.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15, 0.15 »The Yackal«, i. Richard Gere, Bruce Willis.

NAZIONALE 1 - 15.20, 18.40, 22.00, »Titanic«, i. Leonardo Di Caprio.

NAZIONALE 2 - 15.45, 18.10, 20.30, 23.00 »Qualcosa è cambiato«, i. Jack Nicholson.

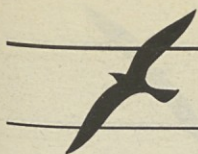
NAZIONALE 3 - 15.30, 17.05, 18.55, 20.30, 22.15, 24.00 »In & Out«, i. Kevin Kline, Tom Selleck, Matt Dillon.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.10, 18.55, 20.30, 22.15, 24.00 »Un lupo mannaro americano a Parigi«, r. John Landis.

MIGNON - 15.30 »Spice Girls - il film«, 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »Punto di non ritorno«, i. Sam Neill.

CAPITOL - 15.30, 17.40, 19.55, 22.10 »L'uomo della pioggia - The Rainmaker«, r. F. Coppola, i. Mickey Rourke, Danny De Vito.

ALCIONE - 17.45, 20.00, 22.10 »La vita è bella«, r. i. Roberto Benigni.

DOM JAKOB UKMAR
PD KOLONKOVEC
KD IVAN GRBEC

Dan slovenske kulture

posvečen Avgustu Cernigoju

nedelja, 8. februarja 1998 ob 16. uri
v dvorani KD Ivan Grbec (Skedenjska ul. 124)

Vabljeni!

PRIREDITVE

OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE, prireditelja KD Primorsko in PD Mackolje jutri, 8. februarja ob 17. uri v Srenjski hiši v Mackoljah večer »Besedo imajo domači ustvarjalci«.

DOM J. UKMAR, PD KOLONKOVEC in KD I. GRBEC vabijo na Dan slovenske kulture, posvečen Avgustu Cernigoju, jutri, 8. februarja 1998 ob 16. uri v dvorani KD I. Grbec - Skedenjska ul. 124. Program: ZPZ I. Grbec, Sergij Cesar - priložnostni govor, A. Žerjal - V delavnici mojstra (film), pričevanja ob 100-letnici skedenjske železarne, MePZ Kolonkovec. Vljudno vabljeni!

SLOVENSKA, PROSVETA in DRUSTVO SLOVENSKEH IZOBRAZENECV vabita v ponedeljek, 9. februarja ob 20.30 na PRESERNOVO PROSLAVO v Peterlinovi dvorani v Trstu, na kateri bodo razglasili izid 26. literarnega natečaja Mladike in podelili priznanja Mladi oder. Nastopili bodo gojenci Glasbene matice iz razreda prof. Jagode Kjuder. Govornik bo Milan Gregoric.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabi na proslavo ob dnevu slovenske kulture, ki bo v dvorani Mladinskega doma, v torek, 10. februarja ob 20. uri. Na proslavi sodelujejo: ženski cerkveni pevski zbor, mlade pianistke, narečna istrska pesnica Danila Tuljak in tamburaski ansambel KD F. Prešeren iz Boljunca.

SKD GRAD BANI vabi na PRESERNOVO PROSLAVO, v petek, 13. februarja ob 20.30 v Zadrugi Ban. Sodeloval bo CPZ sv. Florijan, ki ga vodi Rossana Paliaga, in kapetan Bruno Lisjak Volpi, ki bo posredoval občinstvu zanimive manj znane zgodovinske podatke s predavanjem Tisočletna prisotnost Slovencev ob Jadranskem morju. Vljudno vabljeni!

KD S. SKAMPERLE (Vrdelska c. 7) - »Na Skrpetah majhen trak, fecuale - beu uoblak«. Ob dnevu slovenske kulture bo Marta Kosuta z založnikom Andrejem Furlanom predstavila svojo knjigo TRZASKA NOSA IN NJENA VEZENINA. Dekliški zbor Vesna pod vodstvom Bogdana Kralja bo s petjem popestril večer. Vljudno vabljeni v petek 13. februarja, ob 20.30 na Stadion 1. maj!

DRUSTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV Trst prireja 12. februarja '98 ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20, proslavo ob dnevu kulture. Program: priložnostni govor bo imel dr. Filibert Benedetič, recital bo Stojan Colja, glasbeno točko bosta posredovala kitarista Bojan Kuret in Walter Gregori, učenca razreda Marka Ferija na Glasbeni matici. Vljudno vabljeni!

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča solsko osebje v stalezu, da zapade rok za vložitev prošnje za premestitev, prestop ali časovno dodelitev, 27. februarja 1998 za učno osebje otroških vrtcev, nižjih in visjih srednjih sol in za upravno, tehnično in pomožno osebje ter 10. marca 1998 za učno osebje osnovnih sol in za vodilno osebje.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 370301, posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

IZLETI

ZDRUŽENJE WWF priredi jutri, 8. februarja, izlet k Doberdobskem jezzeru in po okolici s pohodom od Vizovelj do Trzica. Shod bo ob 7.50 pri blagajni na železniški postaji v Trstu.

SK BRDINA priredi v nedeljo, 15. februarja, avtobusni izlet v Forni di Sopra. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah, v ponedeljek, 9. februarja in v sredo, 11. februarja, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859 in 299573.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE organizira 1. 3. 1998 smučarski izlet na Monte Civetta. Odhod bo ob 6. uri iz Sesljana. Za informacije in rezervacije pokličite na tel. st. 291476 od 20. do 21. ure od ponedeljka do petka. Pohitite!

KMECKA ZVEZA in KMETIJSKA ZADRUGA obveščata izletnike za Kmetijski sejem v Verodnu, ki bo 12. februarja, da bo urnik odhoda slededci: Boljunec (na Gorici) ob 6. uri, Opcine (pred barom Cetrale) ob 6.20, Prosek (pred društveno gostilno) ob 6.25, Nabrezina (pred gostilno Silvester) ob 6.35, Sesljan (Hotel Posta) ob 6.45.

COS FRANA VENTURINIJA BOLJUNEC, BORST, PESEK

priredi danes, 7. februarja ob 20. uri
v gledališču France Prešeren v Boljuncu

PROSLAVO OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE v spomin na skladatelja Frana Venturinija

Nastopili bodo mlčki vrtcev iz Borsta in Boljunca, učenci COS Fran Venturini, folklorna skupina Stu ledi, harmonikas Maurizio Marchesich, pevski zbor Lipa iz Bazovice in tamburaski ansambel KD France Prešeren. Uvodno misel bo podal Vojko Slavec. Sodelovala bodo kulturna društva Krasno polje, Slovenec in France Prešeren.

Prisrčno vabljeni!

V petek 6. februarja je praznoval 90. rojstni dan

Ciril Sedmak

Cestitajo mu ter mu želijo obilo zdravja sinova Albin in Mario z družinama, ter hči Grazia z možem

ČESTITKE

Danes je postala polnoletna naša zlata MILENA. Da bi bilo vedno tako lepo kot sedaj, ji voščijo mama Marina, tata Milos in sestra Sara.

Danes praznuje 18. rojstni dan MILENA KOSUTA. Vse najboljše ji voščijo nona Vera, teta Sonja in Fabio.

Hišica na Kontovelu stoji, v njej naša ALENKA 17. rojstni dan slavi. Vse najboljše, in da bi bila še naprej tako pridna, ji želijo tete, strici, nona Albina in nona Zora.

Danes praznujeta zlato obletnico poroke CVETKA RADETIČ in MARIO PIŘIŘ. Ob tem jubileju jima cestitajo in voščijo se veliko veselja, zdravja in razumevanja v nadaljnjem skupnem življenju hči Melita, sin Luciano z družinoma in drugi sorodniki.

Na ljubljanski fakulteti arhitekture je diplomiral MAURO FRANZA. Cestitamo mu ter mu želimo še nadaljnjih uspehov v življenju. SK Devin.

OBVESTILA

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 - Trst vabi ob Presernovem dnevu - danes, 7. februarja ob 18.30 na PRAZNIK MLADIH »USTVARJALCEV«. Na sporedu bo odprtje razstave likovnih in fotografskih izdelkov ter recital literarnih prispevkov, ki so jih mladi poslali na likovni, fotografski in literarni natečaj. Sledilo bo nagrajevanje zmagovalcev natečaja in podelitev nagrad občinstva. Sponzorja večera: draguljarna Malalan z Opcin in založba Mladika.

DIJAKI SREDNJE SOLE NA PROSEKU bodo danes, 7. februarja ob 11.30 z odskim nastopom proslavili dan slovenske kulture. Vabljeni!

STRANKA KOMUNISTICNE PRENOVE - KROZEK KRAS vabi člane in prijatelje na praznik včlanjevanja v ponedeljek, 9. februarja ob 20. uri, v Ljudski dom v Trebčah.

DOLINSKI PUST - Celica priložnostnega pustnega vodstva vabi na srečanje, ki bo v sredo, 11. t.m., ob 20.30 v časovnih prostorih KD V. Vodnik in na katerem se bomo dogovorili, kako izvedemo letošnje koledovanje po Dolini in Krogjah. Vabljeni so mlajši in starejši, moški in ženske, ki jim je uresničitev te tradicionalne pobude pri srcu!

SKD VIGRED vabi na Presernovo proslavo, ki bo v petek, 13. februarja ob 20. uri v prostorih osnovne sole Stanko Gruden v Sempolaju. Program: nastop mesanega in moškega pevskega zbora Rdeca zvezda in predvajanje

diapozitivov Lepote gora.

KROZEK ZVEZDA vabi v soboto, 14. februarja ob 20. uri v Ljudski dom v Podlonjerju na predvajanje diapozitivov Katje Kjuder o Tibetu »Po deželi mirnega jutra«.

TRZASKA FEDERACIJA STRANKE KOMUNISTICNE PRENOVE organizira v nedeljo, 15. februarja, prevoz do Milana na manifestacijo za 35 ur. Vpisovanje in informacije na sedežu SKP v Ul. Tarabochia 3, tel. 6349109, in v ljudskih domovih v Naselju sv. Sergija, tel. 826921, na Pončani, tel. 764047, in Podlonjerju, tel. 572114.

SREDNJA SOLA IGO GRUDEN NABREZINA obvešča, da je se ves mesec februar v trgovinah COOP v teku pobuda »Računalnik za sole« za nabavo računalnika in računalniške opreme z nabirko odrezkov »BUONO ESEMPIO«. Kdor razpolaga s temi odrezki, jih lahko prinese na solo ali pa jih izroci učencem najkasneje do 20. marca. Za morebitne informacije se lahko obrnete na tajništvo sole (tel. 200321).

KRUT obvešča, da bo predavanje dr. Maje Darin Bachovi cvetovi - kaj so in čemu služijo, v sredo, 18. februarja in ne 11. februarja, kot je bilo pomotoma napovedano. Predavanje bo ob 18. uri v Ul. Cicerone 8.

KRISKI JUSARSKI ODBOR vabi člane na sečnjo suhih borov v kriskem gozdu dne 14.2.98 ob 8.30. Zbirališče pri spomeniku NOB.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDISCE, SLOVENSKI KULTURNI KLUB, MLADI V ODKRIVANJU SKUPNIH POTI, SKUPINA SHALOM IN SLOVENSKA ZAMEJSKA SKAVTSKA ORGANIZACIJA vabijo v okviru priprave na sveto leto 2000 na predavanje z naslovom MESTO SV. DUHA V NASI VERI. Predaval bo filozof in teolog p. Marko Rupnik. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3, v soboto, 14. februarja ob 19. uri.

PLESNA SOLA pri Sv. Ivanu v Trstu vabi vse zainteresirane na začetni sestanek za tečaje latinsko-ameriških, karibskih, evropskih in modernih plesov, v sredo 11. februarja, ob 20.30. Informacije na tel. st. 0335/6040345, vsak dan, od 8. do 12. ure.

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA 1. MAJ prireja v ponedeljek, 23. t.m. ob 20. ure dalje MLADI PUST NA 1. MAJU s skupino Status Symbol, od 21.30 do 22.30 Happy Hour.

SEMINAR ZA MENTORJE ZA DELO Z OTROKI - 14. in 28. februarja t.l. bosta na vrsti srečanja z Drago Potocnjak, igralno in pisateljico, pa tudi izkušeno režiserko in mentorico otroških in mladinskih skupin. Srečanja predvidevata praktično delo na besedilu mladinske igre Pika Nogavička. Dodatna pojasnila in delovno gradivo dobite v trzaskem uradu ZSKD, kjer se na seminar lahko tudi vpisete (ob delavnikih, od 10. do 16. ure, tel. 635626).

KD KRASKI DOM orga-

nizira tečaj someljerstva v sodelovanju z AIS (Associazione Italiana Someliers). Za vpis in podrobnejše informacije kličite do 10. februarja ob 11. do 13. in od 18. do 20. ure na tel. st. 327124 (Vesna Gustin).

ODBOR KRASKEGA PUSTA vabi vse, ki bi radi sodelovali na DEFILU pustnih mask, naj se prijavijo najkasneje do ponedeljka, 16. februarja 1998. Prijavnice so na razpolago v baru Prosvetnega doma na Opcinah. Defile bo v petek, 20. februarja 1998 ob 20.30. Pohitite, čakajo vas bogate nagrade!

ODBOR KRASKEGA PUSTA obvešča vse, ki bi radi sodelovali na 31. sprevodu Kraskega pusta v soboto, 21. februarja, da lahko dvignejo prijavnice v baru KD Tabor na Opcinah v opoldanskih in večernih urah. Vse sodelujoče tudi opozarja, da morajo k tehničnim prijavim dodati tudi točno število oseb, ki bodo prisotne na vozu.

KRISKA SEKCIJA VZPI Evald Antonic - Stojan sporoča, da bo na sedežu v Ljudskem domu, do konca februarja, vsako soboto od 16. do 17. ure na razpolago vasčanom, ki zeledoseči vrtnetv priimka v izvirno obliko.

KD SLOVAN obvešča, da boste lahko članarino za leto 1998 poravnali vsak torek in sredo od 20. do 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah.

SK BRDINA organizira februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke od 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opcinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859.

NA OBČINI DEVIN-NABREZINA deluje URAD ZA ZENSKO vsak ponedeljek, sredo in petek ob 10. do 12. ure na tel. st. 299616 do konca februarja.

KD FRAN VENTURINI obvešča cenjene člane, da se začneja akcija včlanjevanja za leto 1998 z naslednjim urnikom: torek od 16.30 do 18.30, četrtek od 19.30 do 20.30 in sobota od 14.30 do 16.30.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. st. 212289 v dopoldanskem času.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

PRODAM licenco za gostilno in kavarno v Sovodnjah. Za informacije kličite na tel. st. 0481/530295 ob urah obratovanja.

SAMOJEDO MLADICE stare 2 meseca in pol, cepljene, z rodovnikom, prodam. Tel. 040/228006.

PO UGODNI CENI prodam 4-metrski gumijasti coln z lesenim gradljem in zunajkrmni motor Evinrude 20 km, vse v odličnem stanju. Tel. 040/911419 v popoldanskih urah.

PRODAM 220-litrsko hrastove sode za belo in crno vino. Tel. 040/229326.

ZOBOZDRAVNIŠKA AMBULANTA sprejme v službo asistentko, tudi brez izkušenj. Curriculum poslati na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 - Trst pod sifro »ASISTENTKA«.

ISCEM profesorico ali univerzitetno studentko slovensčine za nekaj lekcij iz literature. Tel. 0347/5740008 v jutranjih ali večernih urah.

PRI GABROVCU prodam zemljišče 1500 kv. metrov. Tel.: 225826, ob uri obedov.

NA RAFUTU v ulici Pinka Tomazica je na prodaj dvonadstropna hiša, 125 kv. m, s 656 kv. m zemljišča. Informacije v

večernih urah na tel. (0481)390238.

SUHA DRVA vam priporočamo na dom na Goriskem. Kmetija Ales Komjanc, Steverjan. Tel. (0481)390238 v večernih urah.

ODDAM V NAJEM stanovanje v Gorici, 95 kv. m z garažo, samostojno ogrevanje, neopremljeno, vseljivo takoj, 700 tisoč lir brez drugih stanovanjskih stroškov. Tel. 0368/3601084.

PRODAM nov plinski gorilnik Herman, 25.000 kalorij, brez grelca za toplo vodo. Tel. 040/225396 ali 225826.

DOBRO vpeljano gostilno na Krasu oddamo v najem z možnostjo stanovanja. Tel. na st. 362660 v uradnih urah.

ALI SO VASI OTROCI stari od 8 do 12 let in bi se radi pridružili plesni skupini za funky in hip hop? Predstavitev tečaja bo danes, 7. februarja ob 14.30. Pod nadzorom kvalificiranih učiteljev se bodo otroci zabavali in odkrivali nove plesne gibe. Za informacije pokličite na tel. st. 830363 (Angelica) ali 00386-66-549588 (Sabrina).

PRODAM Volvo 460 SE, letnik '92, prevoženih 54.000 km, v dobrem stanju, za 14.000.000 lir. Tel. na st. 410476 o

b večernih urah.
DVE GOSPE nudita pomoč ostarelim osebam s tedensko izmeno. Tel. 00386-609-650263.

KUPIM po zmerni ceni hišico z dvoriščem, tudi ce potrebno manjših popravil, v Bazovici ali v sosednjih vaseh. Tel. 226414.

PRODAM Twingo, full optional v odličnem stanju, letnik '94 (oktober). Tel. na st. 421412 v večernih urah.

PODARIM dva mala psicka mesane pasme. Tel. 226353.

ISCIMO instruktorja/ico za matematiko in fiziko ter instruktorja/ico za slovenscino, italijanscino in nemscino za vse stopnje. Ponudbe poslijte na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod sifro »Instrukcije«.

KMECKI TURIZEM je odprl Ostrouska, Zagradec st. 1. Ob četrtkih zaprto.

OSMICO je odprl Jozko Colja, Samatorca 21.

OSMICO je v Nabrezini st. 8 odprl Martin Usaj. Toci belo in crno vino.

OSMICO sta odprla Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15a. Vabljeni!

SRECKO STOLFA je v Salezu odprl osmico. Toci belo in crno vino.

KMECKI TURIZEM sta odprla Slavko in Elvira Svara v Trnovci st. 14. Tel. 200898. V torek in sredo zaprto.

V LONJERJU imata osmico Marija in Fabio Ruzzier. Točita belo vino, poskrbljeno je za priprizek.

OSMICO je v Dolini odprl Pepi Sancin (Sarnek). Toci belo in crno vino.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob dragega Augustina Zerialja daruje Claudio z družino 50.000 lir za SKD Skala - Gropada.

Ob obletnici smrti Danila Strublja daruje žena Justina 100.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na Feliceja Ostrousko darujeta Milko in Bozica 50.000 lir za SD Polet.

V spomin na Nina Stéfancica darujejo Milko, Sandrino in Danilo Kobau 50.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na soletnika Vinka Sirka daruje Slavko Kosuta 20.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na Marijo Ban Cernjava darujejo bratanci

Tercich 200.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Ob obletnici smrti (9.2.) Marije Kuret por. Berdon darujeta Gracijela Vorus in Laura Gropazzi 50.000 lir za SKD Slavec.

V spomin na drago Milko Milic daruje Zorka Rodica 50.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

V spomin na Milko Milic vd. Grilanc darujejo Ivanka in Janko Simoneta 20.000 lir ter Jozica Gustin 20.000 lir za NTO SK Kras.

Ob plačanju članarine daruje Milan Bolcič 15.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na Marijo Cernjava darujeta družini Cernjava in Danieli 200.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Namesto cvetja na grob Marije Ban por. Cernjava darujeta Vera in Tamara z družino 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Marijo Bogatec darujeta Emi in Mario 50.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB.

V spomin na Marijo Ban por. Cernjava darujeta Pepka in Guerina Luksa 30.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Nosilci krste Marije Ban por. Cernjava darujejo 200.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Marijo Ban por. Cernjava daruje mož Mario z družino 100.000 lir za FC Primorje.

Za popravilo društvene dvorane KD Valentin Vodnik darujejo družina Mauri (Dolina 357) 200.000 lir, Zdenka Prasel 50.000 lir, družina Boris Bandi 50.000 lir, Nerina Strajn 30.000 lir ter Dusan Lovriha 100.000 lir.

Ob 4. obletnici smrti drage zene Danile daruje Ivan Slavec 100.000 lir za popravilo sedeza KD Valentin Vodnik.

Ob 10. obletnici smrti

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure ter od 14.30 do 17.30, od ponedeljka do petka.

Viktorja Mahniča daruje žena Mira 100.000 lir za popravilo sedeza KD Valentin Vodnik.

V spomin na Stanota Forausa daruje žena Nella 50.000 lir za popravilo sedeza KD Valentin Vodnik.

V spomin na Milko Milic vd. Grilanc daruje družina 100.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

V spomin na Milko Milic vd. Grilanc daruje sestrčna Marica Purič (V. Repen) 50.000 lir za MPZ Rdeca zvezda.

Namesto cvetja na grob Milke Milic daruje družina Gustin (Repen 14) 50.000 lir za KD Kraski dom.

V spomin na Danila Pertota in Marijo Ban Cernjava darujeta Srecko in Anica Orel 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

Namesto cvetja na grob Milke Milic vd. Grilanc darujejo družine Gustin, Krizman in Colja 250.000 lir za Sklad Albin Bubnica.

ZAHVALA

Svojci

Paole Vattovaz

se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so na katerikoli način z njimi socustvovali.

Boljunec,

7. februarja 1998
(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZADRUŽNA KRASKA BANKA

Cenjene člane in stranke obveščamo, da je podružnica pri DOMJU odprta za vse bančne storitve tudi ob **sobotah od 9.15 do 12.15.**

GORICA / "RAJONSKE POGODBE" ZA OBNOVO MESTNIH PREDELOV

Denar je na razpolago potrebni pa so načrti

Podtajnik Gianni Mattioli zagotavlja pozornost in pomoč

Uradni list je 30. januarja objavil odlok ministra za javna dela Coste o ti. "rajonskih pogodbah", ki dodeljuje občinam 300 milijard lir iz nekdanjega sklada Gescal za obnovitvene posege v urbanistično in socialno zanemarjenih mestnih predelih. Za vsak načrt lahko občine prejmejo od 3 do največ 20 milijard lir državnega prispevka. Občine morajo predložiti načrte deželam, slednje izberejo pet najboljših in jih posredujejo državnim komisijam za dodelitev financiranja. Poimenovali so jih "rajonske pogodbe", ker naj bi presegle tradicionalne obnovitvene posege (sanacija poslopij, zelenih površin, sportnih objektov itd.), pač pa bi morale občine spodbuditi sodelovanje zasebnikov, tako da bi obnova pritegnila tudi nove trgovske in obrtniške obrate, storitvene in kulturne dejavnosti. Ob zunanjem videzu bi s tem obnovili tudi družbeno tkivo v saniranih

mestnih predelih.

Vest o objavi odloka je z dopisom goriskim medijem včeraj javil sam podtajnik na ministrstvu za javna dela Gianni Mattioli, ki je izbral priložnost za ponoven poziv v prvi vrsti goriskim občinam, ki so imeli v letu 1996, piše Mattioli, ki je takrat obljubil posebno pomoč Gorici po odpovedi načrta za gradnjo financarske sole.

lam), naj ne zamudijo enkratne priložnosti. Mattioli je namreč že lanskega 24. oktobra, ko je prišel v Gorico na kome-moracijo Darka Bratine, predhodno napovedal novo vladno pobudo in s tem ponudil mestu določeno prednost v primerjavi z drugimi, ki imajo 4 mesece časa od objave odloka, da predložijo načrte.

»To posebno pozornost sem Gorici posvetil zaradi težkih družbenih in zaposlitvenih razmer, ki so mi jih župan in predstavniki političnih in družbenih sil prikazali, ko sem obiskal mesto leta 1996«, piše Mattioli, ki je takrat obljubil posebno pomoč Gorici po odpovedi načrta za gradnjo financarske sole.

»Na tem smo delali skupaj z Bratino, Prestamburgom, Fiorellijem in drugimi, zato da bi mestu ponudili paket možnosti, ki bi segal od razvoja univerzitetnih dejavnosti, do centra za zaščito tal in do rajon-

skih pogodb. Prav slednje so zelo pomembne ne le za sanacijo posameznega rajona, temveč za zagon številnih gradbenih in terciarnih dejavnosti.«

Podtajnik Mattioli daje razumeti, da Gorica doslej ni izkoristila ponujene prednosti: »Upam, da v teh dneh občina kot koordinator posegov in IACP kot glavni tehnični izvajalec delata s polno paro za pripravo načrtov«. Za podtajnikovim dobrohotnim »upanjem« se očitno skriva ugotovitev, da Gorica ni se znala izrabiti priložnosti, ki ji jo je ponudil. Mattioli kljub temu potrjuje pomoč s stavkom, ki zveni kot poslednje opozorilo. »Ministrstvo za javna dela ostaja s svojo tehnično strukturo na razpolago za nasvete in pojasnila, da se premestijo ovire za pripravo kvalitetnih načrtov s strani mest, kjer bi taki posegi bili najbolj potrebni.«

Sporočilo je dovolj jasno: Gorica naj se zgane!

PREDSTAVITEV / IZŠEL JE FAKSIMILIRAN PONATIS

Rutarjevo delo ponuja najpopolnejši pregled zgodovine goriške dežele

Priporočljivo branje zlasti za šolsko mladino

Slovenske knjige o zgodovini naših krajev so nujne za vedenje o naši prisotnosti na Primorskem. To velja se zlasti za Gorisko, kjer smo v nekot zelo veliki deželi Slovenci bili številčno zelo močni, saj sta bili dve tretjini prebivalstva slovenski.

To je bil moto četrtko-

vega predavanja v Kulturnem domu ob predstavitvi ponatisa Rutarjeve zgodovine Gorisko - Gradišanske dežele. O knjigi so poleg Igorja Kome-la, ki je uvedel večer, govorili novinar Marko Waltritsch, zastopnik Goriskega Forum Rudi Simac, zgodovinar dr. Branko Marušič in založnik Branko Lušina.

Zakaj ponatis te pred več kot sto leti pri Slovenski matici izšle knjige? Odgovor je bil zelo preprost in tudi logičen. Smo tik pred tisočletnico prve omembe naselja Gorica in Rutarjeva knjiga, kljub nekaterim razumljivim nedostatom, ostaja se vedno najpopolnejše delo o Gorici in njeni deželi. Prejšnji in kasnejši slovenski zgodovinarji so napisali veliko del o naši prisotnosti v teh krajih, vendar so ta dela ali časovno omejena ali pa preučujejo le določena področja tukajšnjega delovanja in življenja. Zaradi tega je ta knjiga zelo dragocena se zlasti za mladino.

O Rutarju je bilo marsikaj povedanega že na začetku sedemdesetih let. Takrat so v Primorskem dnevniku v podlistu izšli njegovi spomini, ki so jih kmalu zatem v Goriskem muzeju v Novi Gorici izdali kot samostojno publikacijo. Takrat je muzej izdal tudi faksi-

milirani ponatis Rutarjeve Zgodovine Tolminske, ki je pri založbi Branko v Novi Gorici ponovno izšla pred tremi leti.

Poleg Zgodovine Tolminske, ki je najbolj temeljito Rutarjevo delo, ker je črpal iz takrat se obstoječega arhiva Tolminskega glavarstva, imamo sedaj se faksimilirani ponatis Zgodovine Gorisko - Gradišanske. Rutar je v istih letih napisal tudi zgodovino Trsta in Istre in se Notranjske. V Splitu, kjer je poučeval, se je zanimal tudi za arheologijo in svoje vedenje prinesel tudi na Slovensko.

Cisto jasno je, da je na četrtkovem večeru tekla beseda o odnosu med slovenskim in italijanskim zgodovinopisjem, o drugih tukajšnjih slovenskih piscah zgodovine, kot so Martin Bavčar, Franc Kos, Stefan Kocijancic, Miroslav Premrou, itd.

Zakaj je nastal Goriski forum je povedal Rudi Simac, ki je dejal, da je danes Goriska preveč "oddaljena" od Ljubljane in marsikaj zapostavljena. Tudi zato je Forum podprl izid te knjige. O svoji mladi založbi, ki je v borih petih letih poslala na trg že skoro 50 del domačih avtorjev in predvsem s tukajšnjo tematiko, je govoril Branko Lušina.

NOVICE

Trgovci na shodu v Trstu

Clani združenja ASCOM so na izredni skupščini razpravljali o delni liberalizaciji trgovskih dejavnosti s posebnim ozirom na dekret ministra Bersanija. Odločili so, da se bodo udeležili ponedeljkovega shoda v Trstu. Opredelili so stališča in zahteve po spremembi omenjenega dekreta. Zavzemajo se za postopnost pri izvajanju liberalizacije, za priznanje odškodnin itd. Predstavnike krajevnih ustanov so zaprosili naj jih pri teh zahtevah podprejo. Udeleženci shoda v Trstu se bodo ob 9. uri zbrali na parkirišču pri Rdeči hiši.

Pianistka Giovanna Zanot

Združenje glasbene mladine AGIMUS prireja danes ob 17.30 drugi koncert v pomladanski glasbeni sezoni. V konferenčni dvorani pokrajinskih muzejev na gradu bo nastopila pianistka Giovanna Zanot. Naslednja prireditev bo 21. februarja, ko bo v istih prostorih gostoval komorni ansambel Trio Estense.

Našli mrtvega v goreči hiši

Shrhljiva nesreča se je v noci od srede na četrtek dogodila v Godoviču, kjer je umrl 56-letni invalid Bruno Z. Njegovo truplo so našli v hiši, kjer je izbruhnil požar. Ogenj je uničil pohištvo in opremo. Domnevati je mogoče, da se je ogenj razširil zaradi goreče sveče ali cigaretne ogorka.

KONCERT / V SODELOVANJU S TEATROM VERDI IZ TRSTA

Beatlesi in Gershwin za dijake

Koncert je uvedel v nov niz prireditev v okviru projekta »Tolomeo«

Koncert zimzelenih skladb Beatlesov in najlepših uvertur Georgesa Gershwinja je včeraj dopoldne v deželni avditoriji v Gorici uvedel v nov cikel prireditev za sole, ki jih prireja občina v okviru ti. projekta »Tolomeo«. Vce-

rajsnji koncert je bil namenjen dijakom višjih srednjih sol. Priredili so ga v sodelovanju z Verdijevega teatrom iz Trsta. Orkester je dirigiral Richard Edlinger, kot solist pa je igral trombonist Domenico Lazzarini (foto Bumbaca).

VOLVO V70

VELIKI KARAVAN PODJETJA, KI JE IZUMILO KARAVAN

Bencinske verzije od 126 CV do 250 CV, tudi s pogonom na štiri kolesa in v verziji turbodizel z neposrednim vbrizgom in 140 CV, vsi serijsko opremljeni z ABSom, airbagom, bočnim airbagom, klima napravo in elektronskim imobilizerjem.

OD 49.912.000 LIR

BREZOBRESTNO FINANSIRANJE

(Primer: Finansirana vsota: 22.000.000 lir v 18 mesecih - mesečni obrok 1.220.000 lir T.A.N. 0 - T.A.E.G. 1,45. Strošek priprave pogodbe: 250.000 lir - Kolek: 20.000 lir)

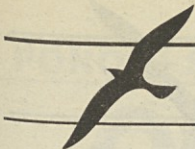
V primeru odobritve finančne družbe SveviaFin, finančna družba za avtomobil Volvo.

VOLVO

Kakovost in varnost

Crali srl Gorica, ul. III. armata 180, tel.: 0481/21721

POKRAJINA / NOVOSTI V VINOGRADNIŠTVU

Brda naj bi postala enotno območje

Vprašanje je povezano z bodočim članstvom Slovenije v Evropski zvezi

Ni dvoma, da so Brda enotno geografsko področje, čeprav s politično-upravnega vidika razdeljeno med dve državi. Prav tako ni dvoma, da ima zlahka kapljica pridelana na italijanski strani meje z oznako "DOC Collio" v glavnem enake lastnosti in kakovosti kakor vino pridelano v Goriskih brdih. Razlike obstajajo v površinskem razmerju in v proizvodnih kapacitetah. Dve tretjini vinorodnega okoliša sta v Sloveniji, tretjina v Italiji. Razlike so v predpisih, ki urejajo proizvodnjo in komercializacijo pridelka. Strožji predpisi veljajo na italijanski strani.

Razlike so zmeraj razlog za različna trenja, spore, nesporazume. Vinogradniki na italijanski strani, kjer je pojem "DOC Collio" sinonim za kakovost in kar seveda omogoča tudi višjo prodajno ceno pridelka, so zaskrbljeni, kaj se bo zgodilo čez dve, tri ali največ pet let, ko se bo sklenil postopek pridruženja Slovenije Evropski uniji. Z drugo besedo, skrbi jih konkurenca slovenskih vinogradnikov. Nujnosti iskanja primernih in predvsem pravočasnih rešitev, ki naj izravnavajo nesorazmerja, se zavedajo tudi v Sloveniji, saj je usklajevanje kmetijske politike eno od najbolj občutljivih vprašanj s katerimi se bodo soočili med pogajanj za vstop v Evropsko unijo.

Iskanje pametnih skupnih rešitev je tako v ospredju že lep čas. Konkretneje so o njem spregovorili že na jesen-

skem sejmu Vite - Poma, ko so o tem priredili celo mednarodno posvetovanje. Pokrajinska uprava pa namerava v razmeroma kratkem času narediti korak naprej. Namigi in spodbude menda prihajajo iz Bruslja. Pripravila je okvirni načrt, po katerem bi področje Furlanije Julijske krajine in Slovenije v "evropskem zemljevidu vinogradništva" sodilo v eno in isto območje. Z drugo besedo: za proizvodnjo, predelavo in komercializacijo vin bi veljali isti predpisi in pogoji.

Pokrajinska uprava je v zadnjih mesecih že priredila krog srečanj s predstavniki strokovnih združenj vinogradnikov, s konzorciji za zaščito vin z geografskim poreklom,

s predstavniki Krminske zadrzne kleti. Prvi pristop je načeloma pozitiven, čeprav ostaja nedorečenih še veliko vprašanj. Načeloma pozitiven je bil tudi dosedanj pristop sogovornikov s slovenske strani.

Pobuda prihaja zdaj v drugo stopnjo razprave, ki pa bo razmeroma kratka. Strokovne organizacije naj bi v roku enega meseca zelo jasno opredelile svoja stališča, nakar jih bo Pokrajina posredovala na Deželo in dalje v Rim ter Bruselj.

Vprašanje je zelo aktualno in ga je treba začeti reševati skupaj s številnimi drugimi, ki jih bo treba načeti in rešiti med pogajanj za vključitev Slovenije v Evropsko zvezo.

DAN KULTURE / RAZPORED PRIREDITEV

Skupna osrednja proslava bo jutri v Kulturnem domu

V goriskem Kulturnem domu bo jutri ob 17. uri osrednja prireditev ob Dnevu slovenske kulture na Goriskem. Na skupni prireditvi Zveze slovenskih kulturnih društev in Zveze slovenske katoliške prosvete bosta nastopila zbora Hrast iz Doberdoba, pod vodstvom Hilarija Lavrenčica, in Jacobus Gallus iz Trsta, pod vodstvom Janka Bana. Recitala bosta Stefka Drolic in Janez Starina, slavnostni govornik pa bo Jurij Paljk.

Kulturni praznik bodo drevi ob 20. uri obeležili v Jamljah na pobudo SKD Kremenjak s prireditvijo pri Metnih. To bo planinsko - pevski večer. Silvan Pittoli bo prikazal barvne diapozitive s slovenskih gora, pela bosta otroški zbor Veseljaki in

dekliški zbor Jezero. Dan slovenske kulture 98 prireja v sredo, 11. t.m., KD Sovodnje. Predstavili bodo knjigo Alda Rupla Skice Gorice, gojenci Glasbene matice pa bodo poskrbeli za glasbeno kuliso.

SKD Danica na Vrhu pripravlja kulturni večer v petek, 13. t.m., ob 20.30. Z recitalom Prešernovih pesmi bodo nastopili otroci, program bo dopolnil dekliški pevski zbor pod vodstvom Andrejke Rustja.

V petek, 13. t.m., bo prireditev tudi v Steverjanu. Posvečena bo pesniku Goriskih Brd, Alojzu Gradniku. Proslavo prireja v osnovni soli društvo "F.B. Sedej" in KD "Briski grič".

Kulturni praznik bodo ob koncu prihodnjega tedna obeležili tudi v Stmavru na pobudo KD Sabotin in

rajonskega sveta. V petek ob 20. uri bodo odprli razstavo del domačega likovnika Slavka Pahorja, nastopila bosta otroški in moški pevski zbor Stmaver. V soboto, 14. t.m., ob 20.30 bodo predstavili knjigo S Poklona do Toplice, zbornik o ledinskih in krajevnih imenih v krajih pod Sabotinom. Pela bosta zbor Skala iz Gabrij in zbor Stmaver. V nedeljo bo vaski praznik ob sv. Valentinu. Verski obred bo ob 14.30 v stmavski cerkvi, že dopoldne pa bo v kraju sagra.

V Ronkah bodo na pobudo društva Jadro 16. februarja odprli razstavo slik Davida Faganella in predstavili pesniško zbirko Jurija Paljka Nedorečenemu. Nastopil bo mešani pevski zbor Podgora, govoril bo Mirko Spacapan.

POLITIKA / LJUDSKA STRANKA

Zbiranje podpisov za enotno in samostojno pokrajino

Ljudska stranka bo v ponedeljek začela z akcijo zbiranja podpisov po vseh 25 občinah na Goriskem, s katero želi spodbuditi množično nasprotovanje poskusu omejevanja samostojnosti in razbijanja enotnosti goriske pokrajine.

Akcijo poimenovano »Podpis za Posočje« so predstavili včeraj na tiskovni konferenci v navzočnosti poslanca Prestamburga, pokrajinskega tajnika Bergamina, deželnega svetovalca Longa in podpredsednika Pokrajine Brancatija. Poudarili so pomen mobilizacije prebivalstva, saj lahko le močan pritisk z baze zaustavi nevarne poskuse, ki se prepletajo na državni (dvodomna komisija) in deželni ravni.

Tajnik Bergamin je odkrito obtožil predvsem Poljske, da delata za razbitje enotnosti dežele, katerega prvi korak je prav razbitje goriske pokrajine. Polemiziral je zlasti s Forza Italia, ki na Goriskem prav tako zbira podpise za ohranitev pokrajine, na deželni ravni pa nekdanji sen. Romoli počenja prav nasprotno in je pripravljen zrtvovati Gorisko na žrtveniku volilnega sporazuma z Ligo.

Baratti umestil komisijo za čezmejno bolnišnico

Ravnatelj Zdravstvene ustanove za Gorisko dr. Gianni Baratti je včeraj sklical na poseben sestanek vodilne funkcionarje ustanove in odgovorne za posamezne oddelke bolnišnice, da bi preverili možnosti in postopke za čezmejno integracijo s sempostrsko bolnišnico. Zamisel senatorja Bratine o skupni čezmejni bolnišnici, ki bi oskrbovala širše zaledje in s tem ponujala kakovostnejšo zdravstveno oskrbo prebivalcem na obeh straneh meje, torej napreduje.

Na včerajšnjem sestanku so ocenili dosedanje oblike sodelovanja, ki so gotovo pozitivne, četudi se preveč omejeje in nesistematične. Ugotovili pa so, da v tehnično-organizacijskem pogledu kakovostni skok v čezmejno sodelovanje ni nemogoč in da so pro-

blemi s tem v zvezi rešljivi. Dr. Baratti je poveril dr. Rizzatu nalogo koordiniranja tehnične komisije, ki bo načrtovala in preverjala možne poti za sodelovanje s sempostrsko bolnišnico. Včerajšnji odločitvi bo v kratkem sledil formalni sklep Zdravstvene ustanove.

Dr. Baratti je po sestanku povedal, da obstajata volja po sodelovanju in prepričanje, da je ta pot, ki naj na zajame samo gorisko temveč tudi trziško bolnišnico, pravilna. Glavni problemi naj bi bili upravno-politični, saj se bosta morali o integraciji bolnišnic dogovoriti obe državi, pa tudi dežela Furlanija - Julijska krajina, ki je pristojna na področju zdravstva, bo morala odločiti kakšen status priznati skupni bolnišnici.

TRŽIČ / KULTURNI KONZORCIJ

Potrdili bilanco in program dela

Pozornost slovenski kulturi

Na glavni skupščini Medobčinskega konzorcija za kulturne dejavnosti na Trziskem (nekdanji Javni večnamenski kulturni center) so odobrili finančni načrt in program delovanja v letu 1998. Glede finančnega načrta, ki ga je članom skupščine predstavil predsednik Tiziano Pizzamiglio, velja ugotoviti, da bodo občine za 10 odstotkov povečale sodeležbo pri financiranju. Delovanje se bo tudi v letu 1998 odvijalo na področjih knjižničarstva, zbiranja fotografskega in dokumentarnega gradiva, publicistike. V knjižnicah bodo kmalu uvedli novost: preko zasebnih računalnikov bo moglo vpo-gled v knjižničarski sistem trziškega območja. Bogato fototeko bodo

kusali ovrednotiti vsaj s tremi tematskimi razstavami, začela se je nadalje priprava velike fotografske razstave, pripravljajo pa tudi fotomonografijo o fotografu Cadelu.

Načrt za publicistično dejavnost predvideva izdajo dveh zvezkov zbornika »Il Territorio«, objavo publikacije o gradiscih na Doberdobskem krasu (Giovanni Toplikar), objavo knjige slovenskih kuharskih receptov, objavo nagrajenega prevoda v sklopu natečaja S. Kosovel. Natečaj za prevode proznih in pesniških del iz slovensčine v italijansko prireajo tudi letos. Rok za predstavitev del poteče konec maja. V medobčinskem konzorciju delajo se na številnih drugih načrtih.

STANDREŽ

Športno društvo Juventina praznuje 50-letnico

Ljubitelji nogometa, športniki in domaćini se bodo danes ob 16. uri zbrali v kulturnem domu A. Budala v Standrežu na slovesnosti, ki jo prireja športno društvo Juventina ob zlatem jubileju. Društvo je posebej v zadnjih letih in v sodelovanju z društvi, ki gojijo nogomet v Sovodnjah in Doberdobi, doseglo pomembne rezultate. Današnji praznik je veliko več kakor praznik sedanjih in nekdanjih igralcev in organizatorjev v okviru društva. Je pomemben dogodek za celotno standreško skupnost.

STAVKA / URAD ZA MOTORIZACIJO

Zaradi protesta prizadeti občani

Kandidati niso mogli opraviti vozniškega izpita - Dodatni stroški

Na vsedrjavni ravni je v teku protest uslužbencev uradov za motorizacijo. V četrtek so uslužbenci goriskega urada sklicali sindikalno skupščino, včeraj pa so oklicali stavko. Možno je, da se bo protest nadaljeval tudi v ponedeljek. Nihče ne osporava pravici do stavke, vendar pa se z druge strani postavlja vprašanje, kako naj ravna občani, ki so se v četrtek ali včeraj vpisali za vozniški izpit (urad je namreč pristojen za preverjanje znanja kandidata za vozniški izpit) in ki jim je potekel rok veljavnosti začasnega voznškega dovoljenja (ti. "foglio rosa"). Zglede, da je bilo zaradi protesta uslužbencev urada za motorizacijo prizadetih

kar nekaj občanov.

Na prefekturi smo skušali - vendar brez uspeha - dobiti informacije iz prve roke. S konkretnim odgovorom so nam postregli pri goriski avtosoli: kandidati, ki zaradi stavke niso mogli opraviti izpita in ki jim je začasno dovoljenje poteklo, morajo dovoljenje v druge listine, kar je seveda povezano tudi s stroški, obnoviti.

Pri drugi avtosoli se z vprašanjem niso neposredno soočili, ker v četrtek in včeraj niso napotili kandidatov na izpit, bodo pa zadevo vzeli v roke v ponedeljek, če se bo protest nadaljeval. Tako torej: občani bodo (so) spet potegnili krajši konec, čeprav niso pri tem nič krivi.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 14.00-17.30-21.00 »Titanic«. Rež. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.
VITTORIA 3 14.15-16.00-18.00-20.00-22.00 »Tre uomini e una gamba«. I. Aldo, Giovanni e Giacomo.
CORSO 17.30-19.45-22.00 »The Jackal«. Richard Gere in Bruce Willis.
TRŽIČ
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Harry a pezzi«. Woody Allen.
EXCELSIOR 17.00-19.30-22.00 »Quinto elemento«. Luc Besson.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU v Gorici je do 22. t.m. odprta razstava perorisov in karikatur Roberta Hlavatyja. Ogled ob delavnikih: 9.00-13.00 in 16.00-18.00.

V GALERIJ ARS je do 21. t.m. odprta razstava akvarelov Roberta Hlavatyja. Ogled po umiku Katoliške knjigarne.

V KC L. BRATUŽA je do 20. t.m. odprta razstava akvarelov Andreja Kosica. Ogled: delavniki 17.00-19.00, nedelje 10.00-12.00.

PRIREDITVE

SKD KREMENJAK - JAMLJE vabi ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika danes ob 20. uri na domacijo Pri Metnih na večer Gore v sliki in besedi (dia posnetki: Silvan Pittoli, besedilo: Adela Klancic, glasba: Hijacint Jussa, bralka: Barbara Rustja); nastopila bosta otroški zbor Veseljaki iz Doberdoba in zenski zbor Jezero iz Doberdoba.

KD O. ŽUPANČIČ vabi na pustni večer v gostilni Turri na Trgu sv. Andreja v Standrežu v soboto, 21. februarja, ob 20.30. Poleg zagotovljene zabave še večerja, glasba, ples in nagajevanje mask. Vpisovanje v gostilni Turri.

KD SOVODNJE vabi v sredo, 11. februarja, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnjah na Dan slovenske kulture '98: predstavitev knjige A. Rupla Skice Gorice, branje odlomkov iz knjige ter nastop gojencev Glasbene matice Gorica.

PD STANDREŽ - DRAMSKI ODESK vabi na premiero Molièrjeve komedije Skopuh v režiji Emila Aberska v soboto, 14. februarja, ob 20.30 v zupnijski dvorani A. Gregorčiča v Standrežu. Ponovitev v nedeljo, 15. februarja, ob 18. uri.

ZDRUŽENJE SPORTNIH RIBICEV "VIPAVA" prireja v soboto, 14. februarja, ob 20.30 veselo pustovanje v KD v Sovodnjah. Zazelene so maske. Prijave v gostilni Rubijski grad.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV vabi clane, da se v maskah udeležijo pustovanja v petek, 20. februarja, ob 17. uri v gostišču "Al fogolar" v Gaglianu pri Cedadu. Vpisovanje do 11. februarja pri poverjenikih in na sedežu.

PRISPEVKI

Pred 27. leti je v prometni nesreči preminil Jure Tomsic. V počastitev njegovega spomina darujeta mama Jozica in sestra Dasa 100 tisoč lir za SZ Dom Gorica.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - AL MORO, Carducijeva ulica 40, tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU - ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes: 9.30, Alberto Piani iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 10.30, Mira Jelincic vd. Cubej v mrliški vezi glavnega pokopališča.

Zapustil nas je naš dragi

Stanko Medvešek

v 91. letu starosti

Zalostno vest sporočajo zena Mara ter drugi sorodniki.

Na zadnjo pot ga bomo spremili danes, 7. februarja, ob 13.30 iz mrliške veže glavnega pokopališča v Gorici. Pogreb bo ob 15.30 na pokopališču v Kanalu ob Soci.

Gorica, 7. februarja 1998 (Pogrebno podjetje Preschern)

Markotu, Evi in malemu Luki ob smrti ljubljene mame Mire Jelincic vd. Cubej izraza sozalne družina Waltritsch.

LJUBLJANA / OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

Meta Hočevar in Saša Vuga Prešernova nagrajenca

Drevi slavnostna podelitev nagrad za življenski opus in nagrad iz Prešernovega sklada

Kot je že ustaljen običaj, bodo tudi letos na predvečer slovenskega kulturnega praznika, se pravi drevi, podelili Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada. Letošnja Prešernova nagrajenca sta scenografka Meta Hočevar in pisatelj Saša Vuga, dobitniki nagrad Prešernovega sklada pa so kipar Jakov Brdar, koreograf Matjaz Faric, pisatelj Uros Kalcic, igralka Milada Kalezic, oblikovalka Eta Sadar Breznik in filmski režiser Igor Sterk. Podelitev nagrad bo drevi, slavnostni govornik na prireditvi pa bo lanski Prešernov nagrajenec Niko Grafenauer.

Clani upravnega odbora, ki mu je predsedoval Joze Kusar, so bili Janez Bernik, Marij Cuk, Leon Engelman, Peter Fister, Andrej Hieng, Ksenija Hribar, Milcek Komelj, Peter Kovacic Persin, Uros Lajovic, Janez Marolt, Pavel Mihelcic, Igor Saksida, Rapa Suklje in Marijan Trsar. Prešernova nagrada znaša 1.900.000 tolarjev, nagrada Prešernovega sklada pa 640.000 tolarjev.

Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada kot najvišja priznanja Republike Slovenije za dosežke v umetnosti podeljujejo od leta 1947; do leta 1956 so jih podeljevali tudi za dosežke s področja znanosti. Z zakonom iz leta 1991 je omejeno število nagrajencev: vsako leto je mogoče podeliti največ dve Prešernovi nagradi in največ šest nagrad Prešernovega sklada.

Arhitektka in scenografka Meta Hočevar, ki je Prešernovo nagrado prejela za gledališki opus, se je v zadnjih petindvajsetih letih nesporno formirala kot vodilna in najizrazitejša scenografinja v sodobnem slovenskem gledališču, zanesljivo pa se je uveljavila tudi v mednarodnem gledališkem prostoru. Njen izredno obsežen, v konceptu in izvedbi dobro premišljen in teoretsko podprt umetniški opus z veliko vitalnostjo in domiselnostjo potrjuje, da je scenografija med temeljnimi in merodajnimi določili modernega odrskega izraza. Tako je scenografsko delo Mete Hočevar zasnovano na misli, da je gledališče integralna umetnost, katere temelj sta igra in prostor. Zato odrska arhitektura ali v najširšem smislu likovna dimenzija uprizoritev ni le stvar funkcionalne "zunanje" opreme,

ampak samosvojega in izvirnega oblikovanja primarnega ambianta za igro in je zato bistveni sestavni del gledališke umetnine. Za scenografski opus Mete Hočevar je značilna izredno občutljiva, natančna in duhovita selekcija likovnih materialov, zmeraj v polnem estetskem soglasju z dramsko predlogo in režijo. Posebej pomembno je njeno sistematično raziskovanje "dramaturgije prostora" - semantičnih vrednosti, ki jih vzpostavlja razmerje med igralcevo figuro in odrskim volumnom, med gibljivimi in statičnimi odrskimi znaki. Ni naključje, da njene scenografske zamisli v zadnjih letih zato vse pogostejše in uspešno prerastajo v samostojno in celovito režijsko oblikovanje. V opusu Mete Hočevar se srečujemo z vrhunsko, presenetljivo subtilno in domiselno gledališko umetnostjo - zapisano z vso silo svojega oblikovanja in duha živi problematiki našega časa.

Pisatelj Saša Vuga je Prešernovo nagrado dobil za literarni opus, se posebej za roman Opomin k cuječnosti. Vuga se je zapisal v slovensko književnost zadnjih desetletij kot avtor, ki ustvarja z estetsko rafiniranostjo in jezikovno inventivnostjo obsežen, raznolik, samosvoj literarni svet. Pisateljev opus obsega vse od mladinske proze, novelističnih zbirk, dveh obsežnih knjig radijskih in televizijskih iger - Vuga sodi pri nas med njihove pionirske ustvarjalce - do osrednjih del tega opusa: romanov. V svojih velikih pripovednih tekstih, v trilogiji Erazem Predjamski (1978) in romanu v dveh delih Krtov kralj (1987), je pisatelj ustvaril na zgodovinsko preverljivem ozadju izvirno izmislijsko pripoved in to s skrajno osredotočenim, minuciozno ubesedenim cutom, posluhom in darom za upodabljanje veličastnih zgodovinskih fresk in globoko pretresljivih cloveskih usod, ki so v najbolj zlahtnem smislu "starozitne", kakor tudi sodobne, celo boleče aktualne. Travmatični dogodki iz naše polpretekle zgodovine so zaziveli na poseben način v pisateljevem najnovešem romanu Opomin k cuječnosti (1997). Gre za pretresljivo pripoved in izpoved, ki s subtilnim presojanjem in tehtanjem odstira ideološke ločitve in sovrazne antagonizme, travmatične

pajcolane cloveske groze in tragike v pisateljevem Posočju ob koncu druge svetovne vojne. Saša Vuga dviguje z jezikom pesnika grozo zla, nič in cloveske reve v odresujoč opomin k cuječnosti. Zavezujoča, z vso clovesko občutljivostjo obarvana snov in njena črna jezikovna orkestracija se zlivata v izjemno delo nase sodobne književnosti. Roman Opomin k cuječnosti zaokroža prozni opus Saše Vuge v enega slogovno najbolj dognanih, jezikovno najizvirnejših, celovitih in samosvojih opusov v sodobni slovenski književnosti.

Kipar Jakov Brdar, ki je nagrado Prešernovega sklada prejela za razstavo v Mali galeriji, sodi v generacijo slovenskih kiparjev, ki so se oblikovali v sedemdesetih, svoja vrhunska dela pa ustvarili v osemdesetih in devetdesetih letih. Generacija predstavlja kvalitetni vrh povojne slovenske skulpture, ki odmeva tudi zunaj nacionalnih meja. V Brdarjevem kiparskem opusu bi težko govorili o več različnih obdobjih, celo slogovni razvoj je zanemarljiv. Se od samega začetka je namreč v ospredju gib, poteza roke, ki izbrani materiji, največkrat glini, oživi skulpturo na skrajno čuten, ekspresiven, a hkrati inteligibilen, poduhovljen način. Pred našimi očmi vstaja živa, utripajoča snovnost oblikovane gline in "vsebinska" projekcija, ki si jo avtor izbere za osnovno temo. Pri tem je pomembno globinsko oblikovanje z različnimi območji roke, ne "delovanje" na površini, s prsti, pa naj bodo to odlitki, negativni, okli-loki, torzi ali kiparjeve uprizoritve iz slikarstva. Če bi hoteli njegovo delo umestiti v sodobne likovne tokove, bi lahko dejali, da je se vedno klasično, a hkrati že moderno.

Plesalec in koreograf Matjaz Faric, ki je z nagrado Prešernovega sklada odlikovan za predstavi Trilogija in Klon, nam je v nekaj več kot desetih letih svoje plesne kariere ustvaril med svojimi kolegi najštevilnejši in vseskozi visoko kvaliteten avtorski opus. Labodje jezero, Romeo in Julija ter Posvečenje pomladi so temeljna dela baletne klasike, ki jih je Faric po nekajletnem intenzivnem delu, ki je temeljilo na spostljivi fascinaciji s plesno zgodovino, preinterpretiral in strukturiral skozi pogled svojega časa

in združena predstavil v Trilogiji. Če pomeni Trilogija vrhunec koreografskega dotedanjega dela, je v Klonu postavil svoj presežek. V tem delu se sprasuje o vlogi in možnostih plesalca v virtualnem svetu vedno bolj naprednejših tehnologij. Toda to vprašanje se ne ustavi v mejah zgolj konceptualno dovršene zanimivosti. Predstava, v kateri je vsak gib domislen in utemeljen, deluje neverjetno toplo, individualno. Z njo je Matjaz Faric dosegel svojo plesno popolnost.

Pisatelj Uros Kalcic, ki je nagrado Prešernovega sklada prejela za roman Numeri, se je v slovenski literarni zavesti usidral kot mojstrski novelist že s knjigama Mehika (1979) in Dokumenti o crickih (1987). V Numerih (1996) ostaja zvest svoji dotedanji pisateljski govorici, za katero sta značilni ukvarjanje z novelo in izrazita težnja po slogovnem perfekcionizmu. Hkrati pa se Kalcic kaže kot pretanjen raziskovalec lastne pisave; zbirka novel je tokrat s pomočjo pretehtane kompozicije in skupnega miselnega ozadja nadgrajena v enovito zgradbo, ki je se najbližje romanu kot po svoji naravi izrazito odprti literarni formi. Pisatelj nam tako skozi niz pripovedi predstavi zborček tipiziranih meščanskih likov, ki so večinoma tudi sami pripovedovalci svojih bizar-nih zgodb. Povezuje jih predvsem globalna vizija clovekove usode. Objektivni sistem števil razpada, univerzalni temelji kozmosa se rusijo. Ostaja le se priokanost na lasten jaz. Na individualno norost in njene poganjke. Pa čeprav se neobjeljeno clovesko bitje zdi zunanemu pogledu stereotipno predvidljivo in neobranljivo komično.

Igralka Milada Kalezic je nagrado Prešernovega sklada prejela za vlogo baronice de Champaigny v Florentinskem slamniku, markize Merteuil in vikonta Valmonta v Eksploziji spomina in Katarine v Ukročeni trmoglavki. Njen posebni kov temperameta, enako prepričljiv v navidez prvinskih izbruhih, racionalnih diskurzih in erotičnem spogledovanju, ji omogoča širok igralski razpon, vseh vlog pa se loteva z enako visoko profesionalnostjo. Kot markiza Merteuil in nato kot vikont Valmont v Eksploziji spomina je z izjemno glasovno in gibno bravuro upodobila ženski in

moški pol perfidno spletkarske aristokratske družbe, kot Katarina v Ukročeni trmoglavki pa je z očarljivo lahkotnostjo preigrala vse facete "večno ženskega", od trmastega upiranja do ljubeče predanosti, in vlogo sklenila z antologijsko izvedenim končnim monologom.

Eta Sadar Breznik, ki nagrado Prešernovega sklada prejema za razstavo tapiserij v Cankarjevem domu, v svojem unikatnem oblikovanju tkanenih prostorske objekte osvobaja tradicionalne vezanosti na steno in ustvarja s posegi v prostor povsem nove skulpturalno občutene in barvno intenzivne rešitve. Njene prosto padajoče senzibilne površine so prepletajoča se, iz svilenih niti stkana, ritmično vzvalovana prostorska telesa. Gledalca zvabljaajo v imaginarne svetove, zajete med glasbo stkanega ostenja, ki v prosojnosti tkanine izgublja materialno eksistenco in se mehko spaja s prostorm v sugestivno, poetično ambientalno in sanjsko občuteno celoto.

Režiser Igor Sterk nagrado Prešernovega sklada prejema za režijo filma Ekspres, ekspres kot dosežek slovenskega filma devetdesetih let. Z avtorjevim rokopisom ponovno vstopamo v polje, kjer je umetniška govorica temeljni instrument za ustvarjanje in priklic emocij, za sprožanje miselnih stanj in za oblikovanje idej. Ekspres, ekspres v prvi vrsti sloni na podobi in zvoku, na verzihih učinkih med podobami ter na soglasju in kontrapunktu mad podobami in zvokom. S tem na prvi pogled enostavnim, v resnici pa zelo premišljenim režijskim prijemom se Sterkov film vrača k preizkušnji filma na začetku zvočnega obdobja. Seveda se režiser ne potopi v filmsko zgodovino zato, da bi v njej našel navdih, ampak da bi se s pogledom nazaj izrazilo tudi videnje in občutenje sveta sodobnega ustvarjalca, senzibilnega režiserja, ki noče biti standardni lovec za razvpitimi temami in ki ne dovoljuje, da bi ga zasvojile konvencionalne oblike filmskega pripovedovanja. Nostalgicni priklic filmske zgodovine je tako svojevrstno iskanje izgubljenega časa in vsega tistega, kar je lahko opora za soočanje z življenjem oziroma kar prinasa srečo - če ne realno, pa vsaj tisto, ki ji odpira vrata filmska fikcija. (STA)

RADIO SLOVENIJA IN RAI

Razpis natečaja za izvorne radijske igre

Radio Slovenija - Kulturno umetniški program, Uredništvo igranega programa v sodelovanju z Deželnim sedežem RAI za Furlanijo-Juljsko krajino razpisuje ob slovenskem kulturnem prazniku brezimni natečaj za izvorne radijske igre na področjih:

- A) radijska igra za odrasle s poljubno tematiko do 60 minut,
- B) radijska igra za otroke s poljubno tematiko do 55 minut.

Za vsako vrsto bodo podeljene tri nagrade

- 1. 300.000, 00 sit,
- 2. 190.000, 00 sit,
- 3. 95.000, 00 sit.

Vsem nagrajencem pripada se avtorski honorar. RAI - Deželni sedež za Furlanijo-Juljsko krajino Radio Trst A se obvezuje, da bo nagrajena dela uvrstil v svoj spored in tako avtorjem pripada se dodatni honorar po tarifi RAI.

Poleg nagrajenih del v obeh kategorijah lahko uredništvo na predlog komisije odkupi se nekaj izbranih besedil, ki jih bo skupaj z nagrajenimi uvrstilo v spored.

Dela bosta izbirali triclanski žiriji.

Besedila v treh izvodih je treba poslati do 15. aprila 1998 na naslov: Radio Slovenija, uredništvo igranega programa, 1550 Ljubljana s pripisom za natečaj in z oznako zvrsti. Avtorstvo bodo nagrajenci dokazali s certim izvodom.

Izid natečaja z naslovi besedil bo objavljen 15. maja 1988 v obvestilih radia Slovenija in na Tekstu RTV SLO in v slovenskih sporedih Deželnega sedeža RAI za Furlanijo-Juljsko krajino.

STALNO GLEDALIŠČE FJK

Svevova Senilnost odkriva eksistencialno nelagodje

Od četrta je v trzaskem Rossettiju na sporedu gledališka priredba Svevovega romana Senilnost. Gre za produkcijo Stalnega gledališča FJK, predstavijo je režiral Francesco Macedonio, v njej pa nastopajo Roberto Herlitzka in Lučka Počkaj (skupaj na sliki) in se Alvia Reale.

TRST / POBUDA ZADRUGE BONAWENTURA

Začela so se Čarobna valovanja

V četrtek so predstavili glasbeno opremljeni nemi film Golem

Čarobna valovanja: tako so organizatorji poimenovali niz prireditev, katerega prizorišče je v teh dneh trzaski teater Miela. Gre za srečanja z umetnostjo, ki jo je tako ali drugače navdihnili magija, veda, ki je skozi stoletja soobstajala ob uradni znanosti. To seveda ni nujno sodobna umetnost - v programu, ki ga je izoblikovala zadruga Bonawentura je veliko klasike z vseh področij ustvarjalnosti.

V četrtek zvečer je bil na sporedu film Golem - Wier in di Welt kam (Golem - o tem kako se je pojavil v svetu). Projekcija nemškega filma je uvedla sklop Čarobna valovanja, ki se bo zaključil 20. t. m. s koncertom Opera totale.

Film Golem so posneli leta 1920. Gre za nemi, crnobeli film o enem izmed simbolov židovskega naroda. Z ekspresionističnimi slikami so pomešani številni elementi, ki gledalca popeljejo v tradicijo praskih legend in resnic o krščanski in židovski mistiki, o kabali in ... »čaranju«. Projekcijo je spremljalo izvajanje svetovno priznane kitarista, Newyorčana Garyja Lucasa. Njegova glasba je film dopolnjevala. Bolje pa bi bilo reči, da ga je in-

terpretirala.

Nekatere pobude iz niza o magičnem valovanju so prav gotovo vredne ogleda. Med temi velja omeniti okroglo mizo o liku Giulia Camilla, pozabljenega »velikega moža« italijanske renesanse. Prav tako je posebne omembe vreden koncert slovenskega pianista Aleksandra Rojca, ki bo na odru gledališča Miela nastopil, 13. t.m. s koncertom Bachovih skladb. (mat)

Olimpijski ples v znaku ostrih varnostnih ukrepov

Rekordne številke Nagana - Kolajne prinašajo slavo in denar

NAGANO - Nekaj po 4.20 po srednjeevropskem času je japonski cesar Akihito izrekel tradicionalni stavek, ki se ponavlja od olimpijade do olimpijade: »XVIII. zimске olimpijske iger v Naganu so odprte.« S tem je dal znak za začetek velike predstave na snegu in ledu in za začetek zadnjih zimskih olimpijskih iger v tem tisočletju ter drugih na Japonskem po Sapporu leta 1972.

Na prejšnjih olimpijskih igrah - pred stirimi leti v norveskem Lillehammerju - so Rusi z enajstimi zlatimi medaljami pred Norvežani (deset) in Nemci (devet) dosegli največ zmag. Sportniki teh treh držav tudi na sednajst dnevnih igrah v Naganu veljajo za favorite.

Severnoameriška hokejska liga NHL bo v Naganu na olimpijski led prvič poslala svoje profesionalce. Med olimpijskimi novinci sta tudi sankac iz Indije in tekac na smučeh iz

Kenije. Premierno bodo v Naganu uprizorili boje v curlingu, deskanju na snegu ter ženskem hokeju.

Osemnajstih zimskih olimpijskih iger v Naganu se bo udeležilo rekordno število 2339 sportnikov iz 72 držav. Rekord predstavlja tudi število tekmovalk. Predstavnica nežnega spola bo v Naganu 827. Vsi skupaj se bodo borili za prav tako rekordnih 68 kompletov kolajn in najboljši bodo domov odnesli skupaj 204 medalje. Tudi po varnostni plati bodo igre rekordne: sportnike bo varovalo 6000 policistov.

Boji za kolajne bodo hudi, saj je že daleč čas, ko je veljalo Coubertinovo načelo, da je na olimpijskih igrah važno sodelovati. Zdaj je predvsem važno zmagati in tega se v vseh taborih zelo dobro zavedajo. Zmaga prinaša slavo, predvsem pa denar, ki danes kroji ves vrhunski sport. Če je nekdaj veljalo, da na OI lahko na-

stopajo samo čisti amaterji, je danes povsem drugače. Na njih - tako na letnih kot na zimskih - nastopajo najboljši košarkarji, tenisači in od letos tudi hokejisti (da ne omenjamo drugih), ki s sportnim udejstvovanjem služijo astronomske dolarске vsote.

V italijanskem taboru tokrat mirno priznavajo, da je razmišljanje o ponovitvi Lillehammerja, kjer je Italija osvojila 7 zlatih, 5 srebrnih in 8 bronastih kolajn, čista utopija. Barve Italije brani 119 sportnikov in sportnic, ki nastopajo v vseh disciplinah razen v curlingu in ženskem hokeju. Odprava je Italijo stala doslej dve milijardi lir, pri čemner je slo 250 milijonov za oblačila, 950 za stroške v Italiji, 800 milijonov za bivanje na Japonskem in zepnino tekmovalcem, ki dnevno dobijo po 100 tisoč lir v jenih.

Sicer pa imajo italijanski tekmovalci precej razlogov, da se na tekmovalcih močno potrudijo in dosežejo čim boljše rezultate. Vsaka kolajna namreč prinese tudi lep kupček denarja, za vsako zlato kolajno premija znaša 75 milijonov lir, za srebrno 40 in bronasto 25 milijonov lir. Temu pa je treba dodati še rentno zavarovanje v višini 150 milijonov za zlato, 80 milijonov za srebrno in 50 milijonov za bronasto kolajno. Z ovrednotenim kapitalom bodo lahko razpolagali od dopolnjenega 45. leta starosti dalje. Za kako lepe vsote gre, je dovolj če povemo, da bi na primer 20-letna Karin Putzer z zlato medaljo in rekaptalizacijo pri 45-ih razpolagala z milijardo lir. Seveda pa mora prej osvojiti zlato, kar ne bo prav lahko.

Slovenski sportniki in sportnice so na zimskih olimpijskih igrah od leta 1984 v Sarajevu, ko je prvo medaljo takrat se za Jugoslavijo prismočal Jure

Franko, skupno osvojili sedem medalj, tri srebrne in štiri bronaste, se vedno pa jim manjka najzlahtnejša zlata.

Za Slovenijo je bil doslej najuspešnejši nastop v Calgaryju leta 1988, kjer sta se s srebrom okitila skakalna reprezentanca (Miran Tepeš, Matjaz Zupan, Primoz Ulaga, Matjaz Debelak) in Mateja Svet v slalomu, Matjaz Debelak pa je dodal bron na posamični tekmi skakalcev. Zelo uspešen je bil tudi zadnji nastop v norveskem Lillehammerju pred stirimi leti, od koder so se z bronastimi kolajnami vrnili alpski smučarji Alenka Dovžan (kombinacija), Katja Koren in Jure Kosir (oba v slalomu).

Tokrat ponovno največ pričakujejo od smučarjev in smučark, zbirko kolajn pa bi lahko povečala tudi Primoz Peterka in Polona Zupan. Tiha želja vseh je, da bi tokrat končno posegli tudi po olimpijskem zlatu.

Včeraj pa so v Nagano prispеле tudi tri olimpijske bakle. Tekace je na poti skozi mesto pozdravilo več sto navdušenih meščanov in prvič je bilo v mestu čutiti pravo olimpijsko vzdušje. Eno od bakel je potem, ko je obsla Nagano, pred mestno hišo prevzel dobitnik zlate medalje v Atlanti judoist Juko Emoto in jo ponesel do glavnega mestnega trga, kjer tudi gori olimpijski ogenj. Tam so se tri bakle, ki so v mesecu dni opravile 1.150-kilometrsko pot po Japonski, združile v eno, s katero so prizgali olimpijski ogenj med otvoritvijo XVIII. ZOI.

V skladu z antično olimpijsko tradicijo, da se med olimpijskimi igrami ustavi vse vojne, je japonski zunanji minister Keizo Obusi včeraj pozval ZDA, naj med zimskimi olimpijskimi igrami v Naganu (od 7. do 22. februarja) ne napadejo Iraka. Med takšno prire-

ditvijo, kot so olimpijske igre, se je treba izogniti vojaškemu spopadu, je dejal minister včeraj v Tokiu. Obusi se je o isti zadevi preko telefona pogovarjal tudi z britanskim zunanjim ministrom Robinom Cookom.

Vseh 178 članic Združenih narodov pa je za olimpijsko premirje zaprosil tudi predsednik MOK Juan Antonio Samaranch. Istocasno je poudaril, da je prepričan, da bodo ZDA našle diplomatsko rešitev za irasko krizo.

Zaradi te krize narasča tudi strah, da bi prislo do groženj tekmovalcem iz

Združenih držav Amerike. Doslej tega se ni bilo, toda izvršni direktor ameriškega olimpijskega komiteja Dick Schultz je govoril tudi o možnosti, da bi v primeru potrebe lahko zaprosili za dovoljenje za prihod ameriških varnostnih sil, ki bi skrbele za varnost sportnikov iz ZDA, čeprav je istocasno tudi poudaril, da upa, da kaj takega ne bo potrebno.

Varnost je na splošno na tako velikih tekmovaljih vedno velik problem. V Naganu so skušali storiti vse, da bi bilo za varnost čim boljše poskrbljeno.

Toda strah ostaja. Se posebej po atentatu na tovrno tokijsko letališče pred dnevi in pa na grožnje po internetu, ko je prislo sporočilo v arabščini, da bo med zaključno svečanostjo prislo do atentata. Japonska policija trdi, da gre samo za poskus neznanega mitomana. Upajmo, da je res tako...

Na sliki AP pod naslovom posnetek z generalke za otvoritev, na sliki spodaj pa je cesar Akihito skupaj s cesarico Mičiko in predsednikom MOK Samaranchem.

Pregled medalj na XVII ZOI v Lillehammerju				
država:	Z	S	B	Skupaj
Rusija	11	8	4	23
Norveška	10	11	5	26
Nemčija	9	7	8	4
Italija	7	5	8	20
ZDA	6	5	2	13
J. Koreja	4	1	1	6
Kanada	3	6	4	13
Švica	3	4	2	9
Avstrija	2	3	4	9
Švedska	2	1	0	3
Japonska	1	2	2	5
Kazahstan	1	2	0	3
Ukrajina	1	0	1	2
Uzbekistan	1	0	0	1
Belorusija	0	2	0	2
Finska	0	1	5	6
Francija	0	1	4	5
Nizozemska	0	1	3	4
Kitajska	0	1	2	3
Slovenija	0	0	3	3
Velika Britanija	0	0	2	2
Avstralija	0	0	1	1
SKUPAJ	61	61	61	183

ALPSKO SMUČANJE / V NOČI NA NEDELJO BODO RAZDELILI KOLAJNE V MOŠKEM SMUKU

Hermann Maier s svojo kompanijo vnaprej določen za zmagovalca

Toda na Ol ne zmagujejo vedno favoriti - Med kandidati za zlato tudi Švicar Didier Cuche

HAKUBA - Najprej je bila prekratka, zdaj pa je prepočasna. Govor je seveda o olimpijski progi za smuk na pobocju v Hakubi: dolga je 3280 metrov, start je na nadmorski višini 1765 m, cilj pa na 840 metrih. Najprej je potekal dolg spor med naravovarstveniki in Mednarodno smučarsko zvezo, zdaj pa se razburjajo Avstrijci. Ti so superfavoriti nedeljskega smuka, toda za zdaj lahko gotovo govorimo le o Hermannu Maierju (na sliki zgoraj na levo skupaj s Stefanom Eberharterjem) in Andreasu Schiffererju, ki sta že sigurna, da bosta nastopila, medtem ko bo zadnji trening odločal, kdo bo zasedel preostali dve mesti v »wunderteamu«. Kandidati so Hannes Trinkl, Fritz in Josef Strobl, Stefan Eberharter, Werner Franz, Günther Mader in Hans Knauss, ki se na tekmah za svetovni pokal redno uvrščajo v sam vrh.

Maier, ki je po mnenju mnogih že vnaprej določen zmagovallec, ceprav je morda se

vecji favorit Schifferer, ni zadovoljen s progno. »Proga mi ne odgovarja, je preveč položna,« je zmajeval z glavo po včerajšnjem treningu, ko mu ni slo najbolje. Seveda bosta v igri za zlato se druga dva Avstrijca, ki bosta določena v reprezentanco.

Italijanska vrsta na prvih dveh kronometri-

ranih treningih ni bila najuspešnejša, »azzurri« pa so se pritoževali predvsem nad nehomogeno podlago. Vendar pa so doslej Kristian Ghedina, Peter Runggaldier, Werner Perathoner in Luca Cattaneo v hitrih disciplinah že večkrat dokazali, da lahko posežejo po najvišjih uvrstitvah, poleg tega pa so olimpijske igre posebno tekmovalstvo, kjer je že velikokrat prislo do presenečenja.

Tega pa skoraj gotovo ne bodo pripravili slovenski smukači. Barve Slovenije bodo zastopali Ales Brezavšek, ki je bil na drugem treningu zelo dober 16. z zaostankom manj kot dveh sekund za Cuchem (na sliki AP desno spodaj), Peter Pen (na sliki AP, levo v sredini) je bil osemindvajseti, Jernej Koblar pa triinštirideseti. Za Brezavška je lahko cilj uvrstitev v petnajsterico, pa tudi Pen in Koblar sta sposobna popraviti uvrstitev s treninga.

Favoriti so torej Avstrijci, svoje račune pa imajo tudi drugi. Od teh je nase spet opozoril Švicar Didier Cuche, ki je bil na drugem treningu najhitrejši, letos pa je že zmagala na pr-

vem smuku za svetovni pokal v Kitzbuehlu. Švicarji so zadnjič na OI v Calgaryju leta 1988, ko je zlato kolajno osvojil legendarni Pirmin Zurbriggen, od takrat pa niso več stopili niti na stopničke. Morda jih bo prav Cuche spet popeljal na pota stare slave. Toda olimpijski smuk je ruleta, na kateri lahko tudi kak popoln outsider izpelje sanjski tek, ki ga ne ponovi nikoli več.

Včeraj najhitrejši Didier Cuche

Izidi 2. treninga: 1. Didier Cuche (Svi) 1:52, 30; 2. Hannes Trinkl (Avt) + 0, 09; 3. Fritz Strobl (Avt) in Stephan Eberharter (Avt) 0, 34; 5. Werner Franz (Avt) 0, 49; 6. Brian Stemmler (Kan) 0, 79; 7. Josef Strobl (Avt) 0, 90; 8. Patrick Jaerbryn (Sve) 1, 16; 9. Hermann Maier (Avt) 1, 18; 10. Jason Rosener (ZDA) 1, 29; 11. Kristian Ghedina (Ita) 1, 34; 16. Ales Brezavšek (Slo) 1, 84; 18. Erik Seletto in Luca Cattaneo (Ita) 1, 90; 27. Peter Runggaldier 2, 44; 28. Peter Pen (Slo) in Werner Perathoner (Ita) 2, 49; 30. Alessandro Fattori 2, 61 (Ita); 43. Jernej Koblar (Slo) 3, 94.

PO SLABIH REZULTATIH NA TRENINGIH

Ghedina bi šel najrajši domov

Pritožuje se nad vsem - Tudi novinarji krivi za slabše rezultate?

NAGANO - Na Japonskem se Kristian Ghedina (na sliki) gotovo ne počuti najbolje. Oziroma, že same olimpijske igre mu niso po godu, saj je po včerajšnji slabi poskusni vožnji odkrito povedal, da sovraži olimpijske igre, ozračje na njih, se posebej pa vprašanja novinarjev.

»Hočem domov. To mišlim, odkar sem prišel. Če bi si zlomil glezenj, bi bilo bolje. Tako sploh ne bi odpotoval. Zal mi je, ker kradem drugemu mesto.«

Ceprav se je Ghedina vedno izogibal vrvežu belega cirkusa, pa njegov izbruh nedvomno preseneča. Takoj po cilju druge poskusne vožnje, na kateri je dosegel sele enajsti čas, je Ghedina sel kar mimo italijanskih novinarjev in le poseg spremljevalca »azzurrov« je preprical italijanskega smučarja, da je odgovoril na vprašanja.

»Lepa proga, a čuden sneg; danes je bil malo trši. Raje vidim, če me pustite pri miru. Olimpijada me tako kot svetovno prvenstvo sploh ne zanima. Preveč je ljudi, preveč gneče. Ljubim naravo in ljubim sneg, ostalo pa me ne zanima,« je Ghedina kar bruhal svoje nerazpoloženje. Tudi za novinarje je prihranil svojo ost: »Novinarji so zame nočna

mora. Brez njih bi lahko smučal 10-15 let, tako pa se mi zdi preveč že napovedanih 8 let.«

Glede favoritov na jutrišnjem smuku pa sebe ni hotel uvrstiti mednje: »Nisem favorit za zmago. Zlato bo osvojil eden od Avstrijcev, ceprav so olimpijske

igre prava loterija. Sam kolajne ne pričakujem. Za to poskrbel Tomba. Če pa bo prišla tudi moja, bom seveda zadovoljen, pa tudi če je ne bo si ne bom grenil življenja.«

Torej, nedelja je nov dan, in tudi razpoloženje se lahko spremeni.

Vreme ogroža tekmo v smuku

NAGANO - Vse kaže, da se bodo napovedi japonskih meteorologov, ki so se jih sportniki in sportni delavci najbolj bali, uresničile. Po včerajšnjih vremenskih napovedih naj bi močno sneženje v nedeljo ogrozilo izvedbo prve moške discipline v alpskem smučanju - smuka.

Seveda pa težava ni le v moškem smuku. Tekmovanja si sledijo eno za drugim, v ponedeljek je na sporedu moški kombinacijski smuk, v torek pa ženski superveleslalom in dolgotrajno sneženje bi lahko popolnoma spremenilo program iger v alpskem smučanju.

Nad vremenskimi napovedmi pa ni

so navdušeni niti v drugih taborih. Novega snega se močno bojijo smučarji tekaci. Zanje bi to pomenilo predvsem velike težave pri pravi izbiri maza za smuci.

Prireditelji so že pred začetkom iger določili tudi rezervne termine. Izvedba hitrih disciplin v alpskem smučanju bo v primeru slabega vremena možna do 18. februarja. Organizatorji so podaljšali rezervne termine za štiri dni, za moške do 17. in za ženske do 18. februarja, dlje pa s tekmovanji ne bodo mogli čakati, ker se bodo tekmovalci nato preselili v Shiga Kogen, kjer bodo na sporedu tehnične discipline.

Hokejski turnir prvič z vsemi najboljšimi

Kaj takega! Ameriško-kanadska elitna hokejska liga NHL je prekinila svoje prvenstvo, da bi njeni tekmovalci lahko nastopili na olimpijskih igrah. Kaj takega se se ni zgodilo. Vsekakor pa bodo prav zato v Naganu preganjali puck tako kakovostno, kot se nikoli doslej.

Turnir bo potekal tako, da se bosta iz dveh stiričlanskih kvalifikacijskih skupin oba zmagovalca uvrstila v finalno kolo, kjer so že Češka, Rusija, Finska, Sved-

ska, Kanada in ZDA. Za uvrstitev v finalno A skupino, v kateri bodo igrale zadnje tri ekipe, se bo potegovala v kvalifikacijah tudi Italija in to v srečanjih z Avstrijo, Slovaško in Kazahstanom. Češka, Rusija in Finska pa bodo sestavljale (skupaj z zmagovalcem druge kvalifikacijske četverice) B skupino.

In kdo je glavni favorit? Vsa šesterica, ki je že finalni skupini, daje treutno zelo optimistične napovedi o svojih možnostih....

DANES

Padle bodo prve štiri odločitve

Smuk najbolj zanimiv

NAGANO - Jutri bodo razdelili prve štiri komplete olimpijskih kolajn. Prve (ob 1. uri v noči s sobote na nedeljo po srednjeevropskem času) se bodo v smucino podale tekačice, ki se bodo pomerile na 15 km v klasični tehniki. V Lillehammerju je naslov osvojila Manuela Di Centa, ki pa naslova ne bo branila, zato pa Italijani veliko pričakujejo od Stefanie Belmondo, v slovenskem taboru pa računajo na dobro razpoloženost Natase Lacen, ki pa ima boljše možnosti v prosti tehniki.

Tudi v moskem smuku (začetek ob 2.15) na startu ne bo branilca, Američana Tommyja Moea.

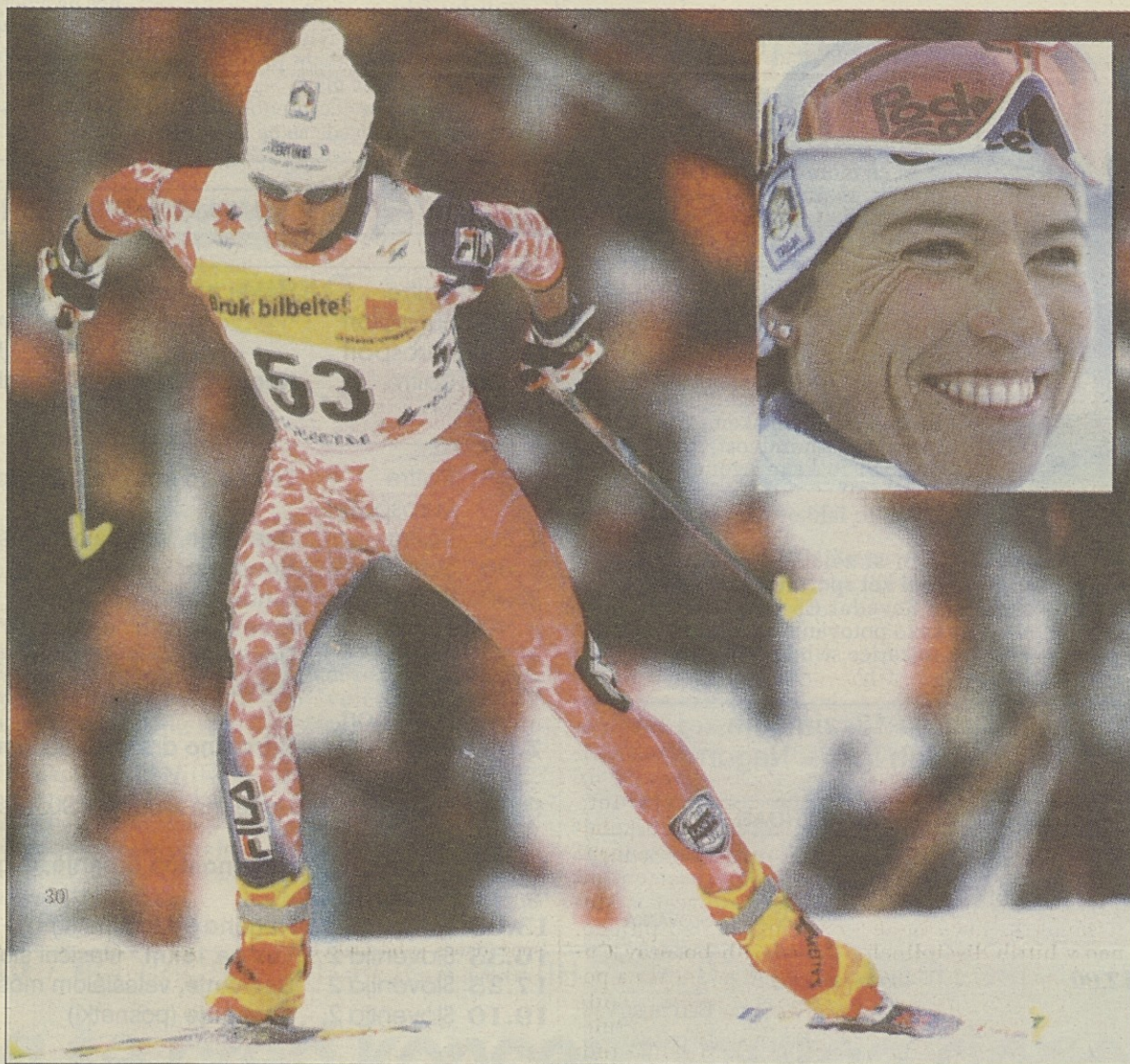
Povsem nov - kot je nova disciplina - bo tudi zmagovalac v veleslalomu za moske s smučarsko desko. Ta disciplina je prvič na olimpijskih igrah.

Cetrty komplet kolajn bodo podelili v hitrostnem drsanju, kjer se bodo moski pomerili na 5000 metrov dolgi progi, kjer je bil na Norveškem najboljši Nizozemec Koss, tudi tokrat pa bo olimpijski zmagovalac nekdo drug.

SMUČARSKI TEK / 15 KM V KLASIČNI TEHNIKI

Stefania Belmondo se ne boji nikogar

Italijanska tekačica napoveduje odločen boj za zlato

NAGANO - V odsotnosti Manuele Di Centa (na manjši sliki), ki se je odpovedala startu na 15 km dolgi progi (ker se je raje povsem posvetila kombinaciji, kjer ima po njenem mnenju, večje možnosti za vrhunsko uvrstitev) in torej ne bo branila svojega olimpijskega naslova na tej razdalji, ima Italija v žerjavici se eno vroče železo. Stefania Belmondo (na veliki sliki) je letos v tako blesteci formi, da lahko računa tudi na najvišje uvrstitve. To samozavestno napoveduje tudi sama in, povsem realno, le nenak-

lonjene okoliscine bi lahko spreminile njene optimistične napovedi. Največja nevarnost ji grozi s strani snega. Ta je trenutno poledenel in trd, kar ji zelo odgovarja, obenem pa mehkih prog nikakor nočejo severnjaskih tekačice, med katerimi so ji nevarne zlasti Norvežanke Martinsen, Guidon, Mikkelsplass in Dybendahl, Cehinja Neumannova ter Rusinje Vaelbe, Lazutina in Nagejkina.

Nekoliko vznemirjenja je v italijanski tabor vnesla tudi zahteva tekmovalne komisije, s katero so zahte-

vali zamenjavo tekmovalnih dresov »azzurrov«, katere so morali poslati nazaj v Italijo, od koder so novi, ki so v skladu s tekmovalnimi pravili, že na poti v Nagano. To so sicer malenkosti, toda včasih so na najvišji tekmovalni ravni pomembne tudi te.

Startala bo tudi Slovenka Nataša Lacen, katero so sele tik pred odhodom vključili v reprezentanco. To bo prva slovenska prisotnost na tej olimpijski progi po 14 letih. Seveda, Natasine možnosti za vidnejši nastop so dokaj omejene.

NAJUSPEŠNEJŠI UDELEŽENCI

Vsake igre so imele svojega rekorderja

Tekachi in drsalci imajo veliko možnosti za osvojitve kolajn

NAGANO - Zimske olimpijske igre v Naganu bodo sele druge v zgodovini, ki jih ne bo priredila evropska ali severnoameriška država. Po Sapporu 1972 bodo OI drugič v Aziji in prav tako drugič na Japonskem.

Pravi OI v Sapporu so pomenile dokončen razcvet zimskih olimpijskih iger. 35 tekmovalcev si je ogledalo več kot 620.000 gledalcev, najbolj priljubljeno pa je bilo hitrostno drsanje (190.000). Na olimpijskih igrah leta 1924 v Chamonixu, ki so jih sele leto dni kasneje na kongresu Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) priznali kot prve zimske OI, je bilo gledalcev le za vzorec - 287 na otvoritveni slovesnosti.

Japonska je na OI v Sapporu največji uspeh dosegla v smučarskih skokih na veliki skakalnici, ko so domači tekmovalci osvojili vsa odličja. Zmagal je Jukio Kasaja pred Akitsugom Konom in Deijem Aochijem. Seveda pa je bilo v zgodovini OI taksnih rekordnih dosežkov in zmagoslavij se veliko.

Prvi junak OI je bil v Chamonixu Norvežan Thorleig Haug. Zmagal je v (takrat) obeh tekmah v smučarskih tekih ter v nordijski kombinaciji. Tudi sicer so številni smučarski tekači rekorderji med dobitniki medalj. Doslej jih je največ osvojila Rusinja Raisa Smetanina, ki je v letih od 1976 do 1992 osvojila štiri zlate, pet srebrnih in eno bronasto kolajno. Sved Sixten Jerneberg je na treh OI osvojil štiri zlate, tri srebrne in dve bronasti medalji.

Med se aktivnimi tekači, ki bi lahko v Naganu svojo zbirko medalj se oplemenitili, pa sta najboljša Rusinja Ljubov Jegorova (šest zlatih in tri srebrne) ter Norvežan Bjoern Daehlie (pet zlatih in tri srebrne).

Hitrostni drsalci imajo na vsakih OI veliko priložnosti, da se prebijajo med dobitnike medalj. Tako so na lestvici olimpijcev z največ medaljami tudi štirje predstavniki tega sporta - Rusinja Lidija Skoblikova je osvojila šest zlatih olimpijskih kolajn, Finca Claas Thunberg pa skupno sedem, a »le« pet zlatih ter po eno srebrno in bronasto. Američanka Bonnie Blair je bila petkrat najboljša, okoli vratu pa so ji obesili še eno bronasto kolajno. Rekorder posebne vrste je American Eric Heiden, ki je osvojil vseh pet možnih zlatih kolajn na OI leta 1980 v Lake Placidu.

Najuspešnejše države v zgodovini OI so Rusija, kot naslednica Sovjetske zveze in Skupnosti neodvisnih držav, ki je doslej osvojila 99 zlatih medalj. Na drugem mestu je Nemčija (ter nekdanji ZRN in NDR) s 84 zlatimi, tretji pa so Norvežani s 73 zlatimi kolajnami.

Slovenija zaseda na lestvici dobitnic kolajn 25. mesto s tremi srebrnimi in štirimi bronastimi kolajnami (tudi tistimi, ki so jih slovenski sportniki na OI 1984 in 1988 dosegli v dresih reprezentance Jugoslavije).

ALPSKO SMUČANJE / »VRAŽJE« SLOVENKE OPTIMISTIČNE

Cilj je vsaj ena kolajna

LJUBLJANA - Slovenska ženska ekipa v alpskem smučanju z optimizmom pričakuje nastope na 18. zimskih olimpijskih igrah. Dekleta so dobro pripravljena, rezultati v letošnji sezoni pa jim vlivajo zadostno mero optimizma in obete za vrhunske dosežke.

»V letošnji sezoni sta Urška Hrovat in Spela Pretnar že stali na stopničkah za zmagovalke. Vesel bi bil, če bi tekmovalke na OI dosegle najboljše letošnje rezultate, zlasti v nepredvidljivem slalomu pa je to težko z gotovostjo napovedati. Vecina reprezentantk že ima olimpijske izkušnje, so dobro pripravljene in motivirane.« je ocenil vodja ženske ekipe Jaroslav Kalan.

»Na teh olimpijskih igrah bom smučala zelo sproščeno. Olimpijsko medaljo že imam in nič ne bi imela proti, če bi osvojila še eno. Upam, da bom dobro odpeljala štiri voznje slaloma in veleslalom.« je dejala Dovžanova, ki je na OI v Lillehammerju pred štirimi leti osvojila bron v kombinaciji. »Pred mano so že tretje olimpijske igre. Upam, da bodo te uspešnejše in bom imela tudi več sportne sreče. Po dobrih rezultatih na začetku sezone je v zadnjem času sledilo nekaj izpadov, vendar sem kljub temu prepričana, da lahko posežem med prve tri v slalomu.« je bila odločna Urška Hrovat.

Spela Pretnar je

dejala, da se njena forma vzpenja. »Zelim si, da bi se moja forma v naslednjih dneh se nekoliko izboljšala in da na Japonskem ne bi bilo velikih temperaturnih nihanj, ker me v tem primeru se vedno boli prej dolgo poškodovana roka.«

Poleg teh treh tekmovalk se bodo na Japonskem za čimvišje uvrstitve potegovala se izkušena Nataša Bokal ter debitantki na OI Spela Bracun in Mojca Suhadolc. Slednji bosta nastopili v superveleslalomu in veleslalomu, ki sta prva na programu alpskega dela OI, zato sta na Japonsko odšli že v četrtek, medtem ko so Urška Hrovat, Spela Pretnar, Alenka Dovžan in Nataša Bokal do danes vadile

na mariborskem Pohorju, v začetku prihodnjega pa je tik pred odhodom na Japonsko predviden se trening na podkorenski strmini, ki je po težavnosti podobna tisti v Naganu.

»Reprezentanca je sposobna visokih uvrstitev. Vsi si želimo, da bi dekleta podobno kot na OI v Lillehammerju pokazale najboljšo pripravljenost prav na najpomembnejšem sportnem dogodku. Na OI, ki so enkratna in nepovnljiva prireditve, poleg ostalih sportnih dejavnikov odločajo zlasti navdih, zbranst in trenutna pripravljenost,« pa je slovenska pričakovanja strnil predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Kocijancič.

SMUČARSKI TEK / PRIHAJAJO TEKAČI S ČRNE CELINE

Na srečo je Kenijcev še malo

Kenijca sta se s smučarskim tekom spoznala na Finskem

NAGANO - Philip Boit (na sliki) in Henry Bitok sta bila dobra, ceprav ne izvrstna tekača. V svoji domovini Keniji nista nikoli videla snega, ker njuno pleme ni živelo v bližini Kilimandžara ali Mount Kenya.

Pred dvema letoma ju je pokrovitelj povabil na Finsko za reklamne namene. Tam sta prvič videla sneg!

Prepričali so ju, naj si natakne tekaške smuči. Za svojih prvih 10 km je Boit potreboval kar dve uri, saj je nestetokrat padel.

Stvari pa se je lotil resno in sedaj je sposoben progo premagati v slabih 30 minutah. Boit bo v Naganu prvi kenijski udeleženec zimskih iger. Pravi, da bo dosegel svoj najboljši čas. Bitok se ni dosegel prave ravni. V Naganu bo le opazovalec. Kaj se bo zgodilo z Norvežani, Svedi, Italijani in Rusi če bo se več Kenijcev obiskalo Finsko pozimi?

INTERVJU / POGOVOR Z DIVNO ČUK

Potovanje na Japonsko lahko organiziramo v Trstu

Bralci Primorskega dnevnika jo dobro poznajo, saj že vrsto let vpisuje bralce na izlete PD - Na Japonskem še ni bila

Gospa Divna Čuk ni zelo znana med našimi ljudmi le kot prijazna uradnica turistično-potovalnega urada Aurora v Trstu, ampak tudi kot oseba, ki že vrsto let vpisuje izletnike za tradicionalna potovanja Primorskega dnevnika. Na Japonskem sicer še ni bila, pogovor z njo o dolgih potovanjih pa je bil kljub temu zanimiv.

Koliko let že delujete na področju turizma?

Cetrt stoletja.

Vedno istem uradu?

Da, ves čas.

Zakaj ste si izbrali prav ta poklic?

To je bilo le naključje. Iskala sem službo in tu sem našla pristo delovno mesto, s katerim pa sem že ves čas zelo, zelo zadovoljna.

Delate le v uradu ali spremljate tudi posamezne izlete?

Moje delo vsebuje tudi spremljanje izletnikov, ko je to potrebno.

Katero je najdaljše potovanje, ki ste ga opravili doslej?

To je bil izlet v Malezijo in Singapur.

Potujete radi tudi zasebno?

Vsekakor.

Kakšna je največja težava pri tako dolgih potovanjih, kot na Japonsko?

Za agencijo gotovo to, da je treba vozovnice rezervirati že zelo

dolgo pred potovanjem.

Kaj pa pri potnikih?

Teh je več. Tu je predvsem pomanjkanje prostora za gibanje, zlasti v bolj ekonomičnih razredih, kjer so potniki stisnjeni med sedeži, nato postrežba, filmi s podnaslovi

v tujih jezikih in podobno.

Kaj naredite s tako prtljago, kot so smuči?

Tako prtljago, ki ni običajna, je treba prijaviti ločeno in posebej pakirati.

In če mora potovati nepokreten potnik, recimo huje poškodovan športnik?

Na krajsih razdaljah potujejo taki ponesrečenci s sanitarnim letalom, na daljših pa je treba najprej poiskati najbolj direktno linijo, nato pa v letalu prirediti prostor za namestitev nosil in vsega, kar sodi zraven.

Če si športniki želijo ogledati, recimo na Japonskem, tudi kako turistično zanimivost, lahko za to poskrbi le kaka agencija na Japonskem?

Ne, to lahko storimo tudi v Trstu.

Bi si želeli potovati po svetu tudi kot športnika?

Seveda! Če bodo organizirali kako potovanje za rekreativne odbojkarice se bom kar prijavila.

Spored 18. zimskih olimpijskih iger v Naganu

SOBOTA, 7. FEBRUAR

predtekmovanja

08.00 hokey na ledu: moški, skupina A:

AVSTRILIJA - SLOVAKA
ITALIJA - KAZAHSTAN

12.00

moški, skupina B:

FRANCIJA - BELORUSIJA
NEMČIJA - JAPONSKA

NEDELJA, 8. FEBRUAR

končne odločitve (4)

01.00 smučarski tek: 15 km klasično, ženske

05.00 deskanje na snegu: veleslalom, moški (2. vožnja)

02.15 alp. smučanje: smuk, moški

07.00 hitr. drsanje: 5.000 m, moški

predtekmovanja

01.30 akr. smučanje: grbine, kvalif. za moške in ženske

deskanje na snegu: veleslalom, moški (1. vožnja)

04.00 hokey na ledu: ženske: ŠVEDSKA - FINSKA

06.00 moški, skupina A:

AVSTRILIJA - KAZAHSTAN

08.00 ženske: KANADA - JAPONSKA

10.00 moški, skupina A:

SLOVAKA - ITALIJA

12.00 ženske: KITAJSKA - ZDA

06.00 sankanje: enosed, moški, 1. in 2. vožnja

12.00 umet. drsanje: športni pari, kratki program

PONEDELJEK, 9. FEBRUAR

končne odločitve (4)

01.00 smučarski tek: 30 km klasično, moški

05.00 deskanje na snegu: veleslalom, ženske (2. vožnja)

biathlon: 15 km, ženske

06.00 sankanje: senosed, moški, 3. in 4. vožnja

predtekmovanja

01.00 curling: ženske:

NEMČIJA - DANSKA; NORVEŠKA - ŠVEDSKA;

KANADA - ZDA; JAPONSKA - V. BRITANIJA

06.00 moški:

NEMČIJA - ŠVICA; KANADA - JAPONSKA;

NORVEŠKA - V. BRITANIJA; ZDA - ŠVEDSKA

11.00 ženske:

NEMČIJA - JAPONSKA; DANSKA - V. BRITANIJA;

ŠVEDSKA - ZDA; NORVEŠKA - KANADA

deskanje na snegu: veleslalom, ženske (1. vožnja)

04.00 hokey na ledu: ženske: FINSKA - JAPONSKA

06.00 moški, skupina B:

NEMČIJA - BELORUSIJA

08.00 ženske: ZDA - ŠVEDSKA

10.00 moški, skupina B:

JAPONSKA - FRANCIJA

12.00 ženske: KANADA - KITAJSKA

08.30 hitr. drsanje: 500 m, moški, 1. dan

TV pravice izvrsten zaslužek za MOK

NAGANO - Mednarodni olimpijski komite (MOK) bo s prodajo televizijskih pravic za olimpijske igre v Naganu zaslužil približno 500 milijonov dolarjev. Levji delež bo prispevala ameriška televizija CBS, ki bo za pravice ekskluzivnega poročanja iz OI na Japonskem za področje ZDA plačala kar 375 milijonov dolarjev. Zanimivo je, da je ista televizijska družba pred stirinmi leti za pravice prenosov iz Lillehammerja plačala približno 80 milijonov dolarjev manj.

Tekme za pravice prenosov iz OI pa z Naganom seveda še ne bo konec,

vsote pa dosegajo vrtoglave višine. Konkurenčna ameriška televizija NBC je za paket prenosov z OI v Sydneyu leta 2000 in Salt Lake Cityju v ZDA leta 2002 samo za te zadnje OI že ponudila 575 milijonov dolarjev. Zanimiva je primerjava z OI v Innsbrucku pred 34 leti - takrat je pravice za prenos na ameriskem tržišču kupila družba ABC za 46.600 dolarjev.

Evropsko združenje televizijskih postaj (EBU) je za pravice prenosov iz Nagana plačalo nekoliko znosnejšo ceno - "le" 72 milijonov dolarjev.

OLIMPIJSKI TV SPORED

SOBOTA, 7. FEBRUARJA

7.55	Raitre	Hokej na ledu:	ITALIJA - KAZAHSTAN
	Eurosport		ITA - KAZ ALI AVSTRIJA - SLOVAKA
12.00	Eurosport		NEM - JAP ALI FRA - BLR
18.00	Raitre	Nagano 98 - dnevni pregled	

NEDELJA, 8. FEBRUARJA

0.55	Raitre	Tek na 15 km - klasični slog, ženske	
	Eurosport		
1.25	Raitre	Deskanje, veleslalom moški, 1. tek	
2.00	Slovenija 2	Smuk moški	
2.05	Raitre	Smuk moški	
2.30	Eurosport	Freestyle, grbine, moški in ženske	
4.55	Raitre	Deskanje, veleslalom moški, 2. tek	
5.40	Raitre	Sankanje, posamezniki, 1. vožnja	
	Eurosport		
7.00	Raitre	Hitrostno drsanje, 5000m moški	
	Eurosport		
9.55	Raitre	Hokej na ledu: SLOVAKA - ITALIJA	
	Eurosport		
11.55	Raitre	Umetnostno drsanje, dvojice	
	Eurosport		
13.05	TMC	Nagano 98 (posnetki)	
16.35	Slovenija 2	Tek na 15km - klasični slog ženske (posnetki)	
17.25	Slovenija 2	Deskanje, veleslalom moški (posnetki)	
19.10	Slovenija 2	Sankanje (posnetki)	

PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA

0.55	Raitre	Smučarski tek, 30km klasično moški	
1.25	Raitre	Deskanje, veleslalom ženske, 1. vožnja	
	Eurosport		
2.05	Raitre	Smučanje, smuk za kombinacijo moški	
	Eurosport		
3.05	Slovenija 2	Smučarski tek, 30km klasično moški	
4.55	Raidue	Biathlon, 15km ženske	
	Eurosport		
5.55	Raidue	Sankanje, posamezniki 3. in 4. vožnja	
6.00	Raidue	Biathlon, 15km ženske	
6.00	Slovenija 2	Deskanje, veleslalom ženske	
7.00	Eurosport	Hokej, NEMČIJA - BELORUSIJA	
8.25	Raitre	Hitrostno drsanje, 500m moški, 1. vožnja	
	Eurosport		

1. (nedelja, 8. februarja) T O T O N A G A

TOČKOVANEC	PIMORSKI DNEVNIK	RADIO TS A STV	NOVI GLAS	NOVI MATAJUR	RADIO OPCINE
Kristian Ghedina	Odstop	12.	10.	2.	7.
Hermann Maier	1.	1.	3.	1.	3.
Slovaška - Italija (število golov)	7 (6-1)	7 (3-4)	6 (4-2)	11 (4-7)	11 (6-5)
Stefania Belmondo	3.	3.	5.	2.	4.
Aleš Brezavšček	32.	15.	25.	16.	27.
Dnevne točke	-	-	-	-	-
Skupne Točke	-	-	-	-	-

Olimpijsko vzdušje vlada v teh dneh v vseh športnih uredništvih. Podlegli so mu tudi zamejski športni casnikarji, ki so sklenili tekmovati med seboj v obliki vsakodnevne športne napovedi, povezani z olimpijskim dogajanjem v Naganu. Vsaka redakcija bo za določenega tekmovalca napovedala njegovo uvrstitev v naslednjem dnevu ali pa rezultat neke hokejske tekme. "Zadetek v polno" bo stel deset točk, vsako zgrešeno mesto pa točko manj (pri hokeju bomo sestevali gole določene tekme).

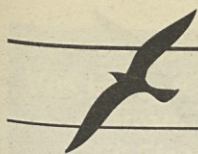
Tako, zdaj pa imajo do 22. februarja glavno besedo nasi casnikarski športni izvedenci. In to brez kristalne krogle!

Pregled osvojenih medalj na vseh 17 zimskih olimpijskih igrah

država:	Z	S	B
1. Rusija (SZ/SND 1956-1992)	99	71	71
2. Nemčija (NDR 1956-1988)	87	63	67
3. Norveška	84	79	72
4. ZDA	43	39	36
5. Švedska	73	77	64
6. Avstrija	53	56	36
7. Finska	39	26	35
8. Svica	36	48	44
9. Italija	36	45	42
10. Kanada	27	29	29
11. Francija	25	21	21
12. Nizozemska	20	20	25
13. Velika Britanija	16	16	21
14. J. Koreja	14	19	17
15. Japonska	7	4	12
16. Češkoslovaška (do 1992)	6	2	2
17. Liechtenstein	3	8	8
18. Kazahstan	2	8	15
19. Belgija	2	2	5
20. Poljska	1	2	-
21. Španija	1	1	2
22. Ukrajina	1	-	1
23. Uzbekistan	1	-	-
24. Kitajska	1	4	2
25. Slovenija (Slovenija v sklopu SFRJ)	-	3	4
26. Madžarska	-	3	1
27. Luxemburg	-	2	4
28. Belorusija	-	2	-
29. S. Koreja	-	1	1
30. Nova Zelandija	-	1	-
31. Rumunija	-	-	1
32. Bolgarija	-	-	1
33. Avstralija	-	-	1
Skupno	548	550	540

Opomba:

- V statistiki so tudi medalje v umetnostnem drsanju in hokeju na ledu, ki sta sodila v program letnih olimpijskih iger v letih od 1908 do 1920 (po stiri tekmovalca)
- Doslej so bile medalje razdeljene v 483 disciplin. Različno število podeljenih zlatih, srebrnih in bronastih medalj izhaja iz tega, da so bili dosežki športnikov večkrat enaki.

AFGANISTAN / VČERAJ PONOČI NA SEVERU DRŽAVE

4000 žrtev potresa

Območje potresa je težko dostopno, zato se bojijo, da bo število žrtev še naraslo - Potres je dosegel 6,5 stopnjo po Richterjevi lestvici

KABUL - V silovitem potresu, ki je včeraj prizadel sever Afganistana, je po uradnih podatkih umrlo več kot 4000 ljudi. Afganistansko veleposlanstvo v tadžikistanski prestolnici Dušanbe je sporočilo, da je po potresu z močjo 6,1 stopnje po Richterjevi lestvici brez strehe nad glavo ostalo 15.000 ljudi. Območje potresa, kjer živijo tudi številni begunci, je zaradi bojev na severu Afganistana težko dostopno. Najhujši sunek je prizadel mesto Rostak v bližini meje s Tadžikistanom, kakih 500 kilometrov od pakistanskega mesta Pesavara.

Potres so zabeležili tudi na ruskem ministrstvu za varstvo pred naravnimi nesrečami v Moskvi, po čigar podatkih je potres dosegel celo 6,5 stopnje moči po Richterjevi lestvici.

Zemlja se je stresla včeraj ponoči in zalotila ljudi v spanju. Celotno območje nadzirajo milica severnega zavezništva, ki

nasprotuje oblasti talibanov, ki pa so včeraj sporočili, da so prenehali z napadi in da bodo sposotovali premirje, če ne bodo napadeni. Njihovi predstavniki so vsekakor povedali, da je stanje na območju potresa zelo hudo in da je potres porušil najmanj 2.000 hiš.

Podatek o 4.000 žrtvah je, kot rečeno posredovalo veleposlanstvo v Dušanbeju, ki je ostalo zvesto prejšnji oblasti, ki so jo talibani odstavili.

Po oceni seizmološkega observatorija v Uppsali na Švedskem, ki velja za enega najpomembnejših na svetu, potres ni

bil zelo močan, vendar je bil hipocenter precej visoko, kar pomeni, da so se zrusila poslopja, ki niso bila grajena s protipotresno tehniko.

Podatek o 4.000 žrtvah so potrdili tudi pri Združenih narodih. Veleposlanik Ravan Farhadi, ki vodi afganistansko mi-

sijo pri Združenih narodih in je ostal zvest prejšnjim afganistanskim oblastem.

Mednarodni rdeči križ in rdeči polmesec pa je včeraj poslal v Afganistan misijo z namenom, da ugotovi škodo in da koordinira pomoč prizadetemu prebivalstvu.

Najhujši potresi v zadnjih 25 letih

Datum in kraj	Število žrtev	Jakost
11. maj 1974 - Kitajska	20.000	-
28. dec. 1974 - Pakistan	5.300	6,2.
4. feb. 1976 - Gvatemala in Honduras	22.454	7,5.
28. jul. 1976 - Kitajska	241.501	8,2.
17. avg. 1976 - Filipine, Mindanao	8.000	7,8.
24. nov. 1976 - Turčija in Iran	5.291	7,6.
16. sept. 1978 - Vzhodni Iran	25.000	7,7.
23. nov. 1980 - Južna Italija	2.570	6,8.
19. sept. 1985 - Mehika	5.712	7,8.
5. mar. 1987 - Ekvador	4.000	7,3.
7. dec. 1988 - SZ (Armenija)	24.962	6,9.
21. jun. 1990 - Iran	35.000	7,3.
1. feb. 1991 - Afganistan in Pakistan	1.500	6,8.
30. sept. 1993 - Indija (Latur)	20.000	6,4.
17. jan. 1995 - Japonska (Kobe)	5.452	7,2.

IRAK / NAPETOST NE POJENJA

Clinton in Blair včeraj potrdila pripravljenost na napad

WASHINGTON - ZDA in Velika Britanija sta pripravljene na vojaško akcijo proti Iraku, če Bagdad ne bo privolil, da inspektorji posebne komisije ZN brezpogojno pregledajo mesta, kjer naj bi Irak skrival orožje za množično uničenje. Ameriski predsednik Bill Clinton in britanski premier Tony Blair sta na novinarski konferenci v Washingtonu se poudarila, da bi sicer, oba raje videla "pravo diplomatsko rešitev" iranske krize. Ameriski veleposlanik pri ZN Bill Richardson pa je pozno sile po ameriskem času prispel v San Jose, kjer bo od nestalne članice Varnostnega sveta ZN Kostarike skušal dobiti privoljenje za morebiten vojaški napad na Irak.

Clani posebne komisije ZN za razorožitev Iraka (UNSCOM) so pregledali sedem mest, kjer naj bi Irak skrival prepo-vedano orožje. Kot je poročala iraska uradna tiskovna agencija, so pre-

gledi potekali ob popolnem sodelovanju iraških oblasti. Generalni sekretar Arabske lige Esmat Abdel Meguid je - očitno brez uspeha - koncal svojo posredniško misijo za razrešitev iraske krize. Kot poroča iraska agencija INA, je Meguid ze odpotoval iz Bagdada.

Generalni sekretar ZN Kofi Annan je v pogovoru za časnik al-Hayat opozoril, da mora biti uporaba sile "zadnji izhod in zadnje sredstvo, s katerim bi Irak prisilili k spoštovanju resolucij VS ZN. Vodja britanske diplomacije Robin Cook je v pogovoru za televizijsko mrežo BBC ocenil, da zalivske države vse jasneje spoznavajo, da je treba ustaviti Sadama Huseina. Dodal je, da ga je dvodnevni obisk v Saudovi Arabiji in Kuvaitsu močno opogumil. Tursko časopisje pa poroča, da je turška civilna zaščita doslej razdelila 60.000 plinskih mask prebivalcem provinc ob meji z Irakom.

BRUSELJ / PO TRIDNEVNJIH POGAJANJIH PETIH DRŽAV O NASLEDSTVU NEKDANJE JUGOSLAVIJE

Morda še pred koncem marca dogovor o arhivih, državljanstvih, pridobljenih pravicah in pokojninah

Posrednik sir Arthur Watts je ugotovil določen napredek pri pogajanjih in sklical naslednji sestanek za 24. marec

Beograjska vlada je pripravljena na normalizacijo odnosov s Slovenijo

LJUBLJANA - Konec februarja ali v začetku marca naj bi Ljubljano obiskala delegacija ZR Jugoslavije. Tako so povedali na slovenskem zunanjem ministrstvu, obenem pa so pojasnili, da niti raven delegacije niti datumi obiska se nista določena. S posredovanjem slovenskih diplomatskih krogov v Budimpešti je namreč vodja jugoslovanske diplomacije Živadin Jovanović v odgovoru slovenskemu kolegu Borisu Frlecu izrazil pripravljenost za normalizacijo odnosov med Slovenijo in ZRJ in soglasje, da bi bilo to v interesu reševanja humanitarnih, konzularnih in gospodarskih vprašanj.

Obisk delegacije jugoslovanskega zunanjega ministrstva bi pomenil nadaljevanje vrste stikov slovenskih diplomatov z beograjskimi kolegi na "tretjem"

terenu, predvsem v New Yorku, pa tudi v Bonnu, Moskvi in drugih svetovnih prestolnicah.

Slovenski diplomatski krogi pri tem ne izražajo pretiranega optimizma, so pa prepričani, da bi - kljub se vedno številnim razlikam v pogledih, denimo na kontinuiteto in sukcesijo nekdanje skupne države - navezava dialoga z Beogradom pomagala pri reševanju navedenih vprašanj.

Pri prizadevanjih za normalizacijo odnosov z ZR Jugoslavijo po mnenju Gregorčičeve 25 stiki na drugih ravneh - kot je bil nedavni obisk parlamentarca Zmaga Jelincica in državnega sekretarja v notranjem ministrstvu Slavka Debelaka ter četrtkov obisk predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Jožka Čuka v Beogradu - ne morejo škoditi, prej nasprotno. (STA)

BRUSELJ - Sir Arthur Watts, mednarodni posrednik na pogajanjih o nasledstvu nekdanje Jugoslavije, je napovedal, da bo na podlagi tridnevni pogajanj vseh držav naslednic, ki so se včeraj končala v Bruslju, dopolnil osnutek delnega sporazuma o reševanju nasledstvenih vprašanj.

Dokument oziroma predlog delnega sporazuma o vprašanju arhivov, državljanstev, pridobljenih pravic in pokojnin bo osrednja tema naslednjega srečanja vseh delegacij držav naslednic, ki ga je Watts sklical za 24. marec, komaj teden dni pred 31. marcem, ko bo visoki predstavnik mednarodne skupnosti za civilne zadeve na območju nekdanje Jugoslavije Carlos Westendorp podal poročilo in priporočila o teh pogajanjih mednarodnemu svetu za nadzor izvajanja mirovnihih sporazumov (PIC).

Watts je ocenil, da o delegacije na tokratnih bruseljskih pogajanjih naredile določene napredek v smeri soglasja o omejenem delnem sporazumu. Na vprašanje, ali obstaja možnost, da bo na naslednjem srečanju doseženo soglasje o njem, pa je odgovoril, da "so možnosti vsekakor dovolj velike, da se splača konec marca sklicati sestanek o tem". Watts je tudi izrazil upanje, da bo njegov novi predlog o delnem sporazumu, ki ga bo predvidoma oblikoval v tednu ali dveh, delegacijam pomagal najti skupni jezik.

Glede povzetka bilance nekdanje Narodne banke Jugoslavije, ki ga je v Bruslju prinesla jugoslovanska delegacija, ostale pa zavrnile in zahtevale dostop do izvirnih dokumentov, je Watts izrazil pozitivno mnenje. Dokument je bil koristen, kot so koristni vsi dokumenti, ki jih prinesejo ostale dele-

gacije. "Na pogajanjih nam ne primanjkuje besed, temveč predvsem dejstev," je dejal britanski pravni izvedenec.

Slovenska delegacija je v povzetku bilance nekdanje NBJ odkrila prikrivanje podatkov - Slove-nija ima namreč za leto 1990 izvirne dokumente. Prikrivanje se nanaša na dinarsko gotovino, ki je predmet domnevnih terjatev, ki naj bi jih nekdanja NBJ imela do držav naslednic za izdano gotovino v vrednosti nekaj več kot pet milijard dolarjev. Član slovenske delegacije Andrej Rant je dejal, da v knjigovodski dokumentaciji ni podlage za dokaz, da taksne terjatve resnično obstajajo.

Sicer pa je Rant po sklepu tridnevnega srečanja vseh delegacij držav naslednic izjavil, da so stiri države pripravljene sprejeti preambulo, torej predloženo podlago za urejanje nasledstvenih zadev po pravilih mednarodnega prava, medtem ko Zvezna republika Jugoslavija to se vedno zavrača.

Rant, ki je dejal, da po tridnevnih pogajanjih ni "prevelik optimist", saj je bilo storjenega "zelo malo napredka", je opozoril, da so stiri naslednice predloženo preambulo pripravljene sprejeti, kljub temu, da bi bil to zanje velik kompromis, vendar pa bi se s tem nasledstveni postopek začel premikati naprej, do praktičnih ukrepov. Zaradi zavračanja kakršnegakoli napredka v smeri sprejemanja preambule s strani ZRJ se po mnenju Ranta zastavlja vprašanje, ali je Beograd sploh pripravljen na sporazum o nasledstvu.

Rant je pri tem opomnil, da s takšnim stališčem zavračanja vseh mednarodno- in notranjepravnih okvirov ZRJ ohranjanja zamrznitev

vseh sredstev v tujini. Pri tem je ocenil, da takšna pozicija ne more biti niti v dolgoročnem interesu ZRJ, saj si s tem sama zapira pot do sredstev, ki bi ji lahko pomagala pri prizadevanjih za izboljšanje gospodarskih razmer.

Rant, ki je dejal, da se takšen odnos odraža "v sestih letih jalovega početja", je na vprašanje glede morebitne mednarodne arbitraže o nasledstvu dejal, da je to zgolj ena opcija, pri tem pa je opozoril, da tudi arbitraža terja poprejšni dogovor držav naslednic. Poleg tega je poudaril, da vprašanja ne bo mogoče rešiti na izvedenski ravni, če v ZRJ ne bo prišlo do spremembe v političnih stališcih.

Andrej Rant je danes znova dejal, da se ZRJ ni pripravljena pogovarjati o deviznih rezervah v zlatu kot o elementu delitve. Beograjska delegacija se namreč pri tem vprašanju sklicuje na dokumente iz leta 1918 in trdi, da gre pri deviznih rezervah v zlatu za premoženje, ki ga je v kraljevino Jugoslavijo prenesla kraljevina Srbija, čeprav, kot je poudaril Rant, je v knjigah Banke za mednarodno poravnave v Baslu (BIS), kjer so zlate rezerve naložene, registrirana nekdanja Narodna banka Jugoslavije.

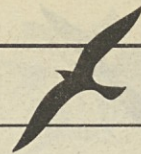
Slovenska delegacija je zato jugoslovansko stran pozvala, naj v duhu sklepov mednarodnega sveta za nadzor izvajanja mirovnihih sporazumov na območju nekdanje Jugoslavije (PIC), sprejetih decembra lani, predloži ustrezne dokaze za svoje trditve - če pa tega ni sposobna storiti, naj se vprašanje umakne z dnevnega reda, saj tako prihaja do nepotrebnega zavlačevanja. Rant je tudi opozoril, da jugoslovanska delegacija ni podala točnega odgovora, koliko je vsega zlata in kje je lociran, čeprav ji je

takšno vprašanje zastavil tudi mednarodni posrednik Watts.

Kljub zavračanju razprave o deviznih rezervah v zlatu pa je ZRJ nakazala pripravljenost na pogovore o kliringu. Slovenska delegacija je zato predlagala, naj se v skladu s sklepi PIC, ki izražajo zaskrbljenost zaradi majhnega napredka na pogajanjih, skliče poseben sestanek o tej temi, kjer bi morda lahko prišlo do praktičnega napredka. Poleg tega je slovenska delegacija predlagala, naj se takoj uresniči predlog o delni delitvi osmih veleposlanstev. Pri tem je spomnil, da je odločitev, katera veleposlanstva naj gredo v delitev, prepustena ZRJ.

Andrej Rant je znova opozoril na povzetek bilance nekdanje Narodne banke Jugoslavije (NBJ), ki ga je včeraj razdelila beograjska delegacija, v teh povzetkih pa je slovenska delegacija odkrila prikrivanje podatkov. Prikrivanje se nanaša na dinarske terjatve na emisije bankovcev in kovancev v domnevni vrednosti več kot pet milijard dolarjev, ki naj bi jih NBJ imela do starih naslednic. Rant je spet opozoril, da za taksne terjatve ni nobene podlage, poleg tega pa ponovil slovensko zahtevo, naj svojo bilanco do nekdanje NBJ izdela tudi ZRJ in ne le stiri pogajalske delegacije.

Številni ostali problemi se vlečejo se iz ostalih krogov pogajanj. Tu so na primer datumi nasledstva, pri čemer ostale delegacije naceroma pristajajo na 30. junij 1991, ki ga je v osnutku memorandum predložil Watts, ZRJ pa je, kot je dejal Rant, v kontekstu svojih tez o odcepitvi nekdanjih republik postavila več različnih datumov, za vsako državo naslednico posebej. (STA)

ODPRTA TRIBUNA

Zakaj zadrega ob dogajanju v Latinski Ameriki

MARTA IVASIC

Res je tako, da v zadnjih letih v Zahodni Evropi mnogi neradi ali pa z zadrego govorijo o dogajanjih v Latinski Ameriki. Pa tudi z veliko mero neradodarne superiornosti. Tudi, in marsikdaj se bolj, nekateri na levi. In tudi ko gre enostavno za poročanje. Ali res sedaj s tako težavo govorimo, da v teh dneh se papeževih besed ne prenesemo takih, kot so bile izrečene?

O božicnem pokolu v Chiapasu in nastopu mehiške vojske nas Dnevnik najprej sploh ni poročal - prvič smo lahko brali nekaj o tem le ob besedah, ki jih je v obsodbo izrekel papež Janez Pavel II. Takrat je Dnevnik v nekaj vrsticah zabeležil, da je Indiose pobila neka paravojska skupina (Ljubljansko Delo je, pod sliko, v treh vrsticah poročalo o pokolu, ki »naj bi ga« izvedle paravojske skupine). Sele ko se je tudi pri nas, v Evropi, Italiji, nekaj pramaknilo in so glasneje nastopila katoliška združenja in radikalnejši levicariji, smo mogli tudi v Primorskem dnevniku brati kaj jasnejšega o odgovornosti mehiške vlade. A o tem, da je pred nekaj dnevi v Rimu za Chiapas in za boj domorodnih Indiosov manifestiralo petdesettisoč državljanov, spet mediji v Italiji večinoma niso poročali.

Kdor je papeževi masi v Havani sledil v neposrednem TV prenosu, je slisal med drugim misel, da moderna država ne more svoje politične ureditve graditi »na ateizmu ali na veri« (religiji, veroizpovedi). A nekateri, tudi naš tržaski Radio, so iz pa-

pezeve homilije v Havani v večernih poročilih tako navajali: »Moderna država ne more graditi svoje politične ureditve ne na ateizmu in ne na verskem integralizmu.« (Kaj je torej rekel papež? In, poleg vsega, ko danes pri nas reče »verski integralizem«, na katero religijo pomisliš?) Potem sta tako Radio Ts A kot Primorski dnevnik odrezano poročala, da je papež obsodil marksizem oz. komunizem in divji kapitalizem. Zraven so nas radijska poročila seznanila s tem, da se je papež izrazil »dovolj razumljivih besedah«, nadalje da je bilo »v tem jasno zaznati«, in spet da »so vsi očitno zelo dobro dojemali«: ne bi tudi nam pustili, da sami »dobro dojamemo« in navedli raje kaj več papeževih in tudi Castrovih besed? Zakaj nam je bilo vendar treba »obrazložiti smisel papeževih besed« (če naj izrabim stavek iz današnjega (4. februarja) Primorskega dnevnika, ki poroča o tem, kako je predsednik Castro o papeževem obisku govoril Kubancem)?

A potolazimo se, saj so v večernem dnevniku TV Slovenije enostavno povedali, da je papež med maso v Havani obsodil komunizem, naslednjega dne pa da je ob svojem povratku v Rim izrazil upanje, da bo njegov obisk na Kubi prispeval k padcu komunizma. Spet smo dobili sintezo in hkrati ortodoksno razlago papeževih besed.

Takih primerov je se kar več. A kaj da sem tako občutljiva do poročanja o Latinski Ameriki, ko pa imamo vendar dovolj svojih tem in te-

zav in ko je tudi drugod po svetu toliko gorja, večina medijev pri nas pa o svetu itak malo poroča? So to le stari in novi miti, iluzije in no stalgijske starokomunistične duše, ki sicer kar udobno zivi sredi Evrope? Gotovo je, da res nočem biti med tistimi na levi, ki hitijo sedaj pojasnjevati, kako tudi Castrove Kube ne marajo. In januarja 1994 mi je ob posnetkih iz mehiškega San Cristobal de Las Casas res poskočilo srce. A hkrati preprosto mislim, da se tako kot povsod »v tretjem svet« tudi tam enostavno odloča tudi o nasi prihodnosti. Ob papeževem obisku na Kubi so mnogi predvsem napovedali; da po teh dneh Kuba nikakor ne bo več ista. Kaj pa mi? Redki so povedali, da so od tam zaznali tudi klic za nas.

Kako pa, da se potem se besed bojimo?

(Besedila s Kube iz tistih dni so med drugim tudi dobro branje o socialni misli in o obravnava zgodovine, morda tudi o diplomaciji in govorništvu. V spankem izvirniku jih je na Internetu integralno objavila tiskovna agencija Prensa Latina. Latina? Saj. Tudi o tem je papež nekaj povedal. A niti največja dnevnika v Italiji v svojih dolgih reportazah nista povzela njegovih besed, čeprav je zelo vehementno razložil, da je spregovoril nekaj stavkov v latinsceni, ker je Kuba latinska in je to Latinska Amerika. Latinska, je ponovil. Morda ni bil dovolj jasen, ali pa morda res to ni bilo tako zanimivo, kot se mi je iz Italije tisti trenutek zdelo.)

CELOVEC / RADIJSKA DRUŽBA AGORA-KOROTAN

Brez avstrijske pomoči privatnega radia ne bo

Korotan noče tvegati finančne pustolovščine

CELOVEC - Pred dobrima dvema mesecema je skupna radijska družba Agora/Korotan dobila licenco za projekt privatnega radia. Skupna družba (Korotan 51 odstotkov, Agora 49 odstotkov - op. ured.) bo projekt po tehnični plati izvedla skupaj, obstajali pa bosta dve samostojni uredništvi, tako da bo vsako oblikovalo svoj lastni program. Prve oddaje pa naj bi šle v eter v začetku letosnjega aprila.

Medtem ko pri uredniški politiki in tudi na tehničnem področju - pogajanja glede najema oddajnikov Avstrijske radiotelevizije (-ORF) se bodo začela predvidoma v kratkem - ni pričakovati večjih težav, je vprašanje financiranja skupnega projekta se popolnoma odprto. Poslovodja družbe Korotan Marjan Pipp je sele te dni v pogovoru za slovenski »Nas tednik« dejal, da družba računa s tem, da bo avstrijska država pokrivala velik delež stroškov (predvidevajo skoraj 15 milijonov si-

lingov letnih izdatkov).

Konkretno Pipp računa na 75-odstotno kritje stroškov s strani zvezne vlade, ustrezno skupno prošnjo pa je družba Agora/Korotan že vložila na Dunaju. Pipp je se dodal, da doslej se Dunaj na prošnjo se ni odzval. Ob tem je poudaril, da - vsaj kar se tiče družbe Korotan - radijska postaja ne bo začela z oddajanjem, če odgovor ne bo pizitiven. Poslovodja Korotana je tudi izpostavil, da financiranje privatnega slovenskega oz. dvojezičnega radia nikakor ne sme imeti negativnih posledic za finančno pospeševanje slovenske narodne skupnosti na Koroskem oz. njenih organizacij in ustanov.

Pipp je s tem v zvezi opozoril na Okvirni sporazum Sveta Evrope o zaščiti manjšin in tudi na določila Evropske listine. »Evropska manjšinska listina ima glede medijske oskrbe zelo jasna določila, ki temeljijo na ravni, ki jo jamcijo druge države kot na primer Italija

in Svica. Italijanska vlada vsako leto plača za južnotirolski televizijski studio v okviru državne RAI 250 milijonov silingov«, je poudaril Pipp, za katerega sta za avstrijsko vlado možni samo dve možnosti: ali bo celodnevni radijski spored omogočila v okviru Avstrijske radiotelevizije (ORF) ali pa v okviru privatnega radia - pri čemer se je očitno odločila za drugo varianto.

Predsednik odprte radijske družbe Agora Kristijan Schellander je s tem v zvezi že pred nekaj dnevi poudaril, da je načrtovani slovenski oz. dvojezični radio eden od projektov, pri katerem koroski Slovenci različnih svetovnonazorskih usmeritev »po letih neuspešnega sodelovanja in neplodnih preprirov lahko pokažejo voljo in zrelost za uresničitev skupnega pluralističnega projekta v korist celotne narodnostne skupnosti«.

Ivan Lukan

LJUBLJANA / KOMISIJA ZA ODOSE S SLOVENC V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Tudi manjšine v procesu približevanja EU

Posebej pomembno bi bilo vključiti manjšine v programe čezmejnega sodelovanja

LJUBLJANA - Parlamentarna komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je na včerajšnji seji obravnavala strategijo vključevanja Slovenije v Evropsko unijo, ki jo je pripravila vlada. Ker seja ni bila sklepna, bodo o včeraj oblikovanih sklepih člani komisije odločali na korespondenčni seji.

Člani komisije so oblikovali mnenje, da je slovenske manjšine v sosednjih državah potrebno vključiti v proces približevanja EU, posebej pomembno pa je njihovo vključevanje v projekte in programe EU, kot sta PHARE in INTERREG, ter v druge programe čezmejnega sodelovanja. Zato je komisija oblikovala tudi sklep, v kate-

rem predlaga, da komisija za evropske zadeve kot matično delovno telo predlaga državnemu zboru, naj ob obravnavi strategije za vključevanje Slovenije v EU v zvezi s tem vprašanjem sprejme poseben sklep. V njem naj vladi naloži, naj pri približevanju EU na najbolj ustrezen način vključi tudi slovenske manjšine v sosednjih državah, se posebej v programe čezmejnega sodelovanja.

V strategiji vlada namreč ne omenja slovenskih manjšin v sosednjih državah, čeprav ima Slovenija v svoji ustavi navedeno skrb zanje, pa tudi v mnenju Evropske komisije o prošnji Slovenije za članstvo v EU (Agenda 2000) je izrecno navedeno, da si Slovenija

prizadeva zagotoviti zaščito slovenske manjšine v Italiji in Avstriji.

Državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaela Logar je pojasnila, da manjšine kljub nekaterim pomislekom niso bile vključene v strategijo predvsem zato, ker živijo izven meja Slovenije, vendar se je nače-

loma strinjala z mnenjem komisije. Ocenila je, da bi na ministrstvu lahko pripravili dopolnilo k 5. točki strategije, ki bi govorilo tudi o slovenskih manjšinah in pomenu politike Slovenije do njih. Peta točka sicer govori o skupni zunanji in varnostni politik EU. (-STA)

Pahor za novo identiteto ZLSD

LJUBLJANA - Predsednik Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) Borut Pahor bo danes na internem zaprtem sestanku v Kranju vodstvu in strankinim poslancem ponudil v razmislek program z naslovom Pravica do prihodnosti, v katerem se zavzema za odločen rez s preteklostjo in staro identiteto stranke ter za obsodbo vseh nedemokratskih sistemov, tudi komunizma.

Pahor je na novinarski konferenci obsirneje pojasnil program, v katerem je na starih straneh stnil svoje videnje prihodnosti stranke kot odgovor na odklonilne odzive nekaterih članov na analizo političnih razmer v Sloveniji po letu 1945, ki jo je kot prilogo deklaraciji o spravi oblikoval s svojimi sodelavci in v njej med drugim obsodil komunizem kot totalitarni sistem.

Združena lista bo po Pahorjevi oceni preživela le, če se bo odprla in v svoje vrste pridobila nove ljudi ter s tem širšo podporo in zaupanje. »Morda je to zadnja možnost za obstoj Združene liste namesto umiranja na obroke«, je posvaril Pahor in opozoril na padanje priljubljenosti stranke, ki se je začelo leta 1990.

Odnos do preteklosti je problem vse slovenske politike, zlasti se Združene liste, in določa delitev strank na pomladne in stranke kontinuitete, ocenjuje Pahor. Sam meni, da za moderno politično življenje ni niti ustrezno niti pametno, da je dejavnik preteklosti izhodišče identitete strank v prihodnosti.

Na današnjem sestanku v Kranju bo poskušal pridobiti večinsko podporo za t.i. spravo, ki je ne razume kot politični kompromis, pač pa kot priznavanje dejstev v preteklosti. V odnosu do komunističnega sistema imamo dve možnosti, je menil Pahor, lahko z njim istovetimo in ga razumemo kot neizogibno dejstvo, sam pa meni, da nikoli ni opravičljivih okoliščin za totalitarni sistem. »To pa nikakor ne pomeni, da sem proti Narodnoosvobodilnemu boju in da podpiram narodno izdajstvo«, je poudaril Pahor.

Na današnji sestanek v Kranju so vabljeni člani predsedstva, strankini poslanci, predsednik programskega sveta, nadzornega odbora in tajnik stranke.

SEŽANA / ODKRIVANJE KRAŠKEGA PODZEMLJA

Ostanki medveda velikana v sežanski jami

Nad 25 kilogramov zob in kosti - Jamarji so o najdbi obvestili arheološki zavod in spomeniško varstvo

SEŽANA - Sežanski jamarji so veliko prispevali k odkrivanju življenja v davni preteklosti na Krasu. V 37-metrov globoki jami v bližini Sežane so našli ostanke pradavnih rjavega in jamskega medveda, ki sta živel v času pleistocena (ki seže v obdobje od 200 do 300 tisoč let nazaj).

Zobe in kosti sta konec januarja odkrila člana sežanskega jamarskega društva Jože Coracci in Slavko Čok in obvestila izkušenega in dolgoletnega jamarja Viktorja Saksida (na fotografiji Olge Knez), ki je tudi vodja arheološke sekcije sežanskega društva.

»Ceprav je bilo delo v jami zelo naporno, saj je bil sam spust izredno težak (moralimo se spustiti skozi dva previsa), pa smo z rezultati zadovoljni. Pri odkopavanju smo imeli veliko dela, saj smo raziskovali na izredno majhnem prostoru, ki je meril le kvadratni meter. V jami smo našli tudi kosti goveda, jazbeca, kune, prašica, zajca in drugih živali. Nekaj kosti je bilo zelo velikih in menim, da je slo za okostje medveda, ki je tehtal do 350 kilogramov. To so potrdile tudi kasnejše raziskave Instituta za

arheologijo Republike Slovenije in zavoda za spomeniško varstvo Nova Gorica, ki smo ju takoj obvestili in s katerimi uspešno sodelujemo. Kostni so zelo prepereli in izredno krhki, saj ce jih primevmo v roke, se ob stisku zdrobijo v moko. Takoj smo o najdbi obvestili dr. Ivana Turka, arheologa z Instituta za arheologijo ZRC SAZU v Ljubljani,« je poudaril Saksida, ki ima sicer že veliko izkušenj z medvedjimi jamami od Divjih bab na Tolminkem pa vse do medvedjega brezna pri Vrhovljah na Sežanskem in jam na tržaskem Krasu, kjer koplje že 12 let. Lani je Saksida odkril nahajališče mezolita na območju Vremske doline in se veliko drugih arheoloških najdb, ki so pomemben prispevek v slovenski arheologiji.

»Ceprav je medvedjih nahajališč na Slovenskem veliko, je pri tej najdbi posebnost to, da je neraziskano, kako so kosti prišle v jamo. Predvidevamo, da je moral nekoč obstajati tudi drugi vhod v jamo, skozi katerega so živali prišle v jamo in poginile«, je povedal Ivan Turk.

Olga Knez

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljanska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

gospodarstvo in finance

Sobota, 7. februarja 1998

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljanska banka

Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Podružnica Milano

Tel.: 02/806 9191

Faks: 02/8646 5358

SDGZ / OBČNI ZBOR SEKCIJE ZA MEDNARODNO TRGOVINO IN STORITVE

Popolna prenova sekcije z novimi izhodišči in usmeritvami za prihodnost

Robert Vidoni je zahtevno predsedniško funkcijo prepustil Ediju Ferlugi

OPCINE - Sekcija za mednarodno trgovino in storitve - tako se po sinočnjem obcnem zboru imenuje dosedanja sekcija za zunanjo trgovino pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju, ki ima tudi nov 20-clanski odbor in predsednika, Edija Ferlugo. Ta prevzema nelahko funkcijo od Roberta Vidonija, ki je vodil sekcijo skupaj s tajnico Mirjam Korsic in odborniki - v njenem najbrz najtežjem in prelomnem trenutku in jo zapusca z nekaterimi že izdelanimi izhodišči in usmeritvami za prihodnje delo.

Na obcnem zboru, ki sta se ga kot gosta udeležila predstavnik Gospodarskega združenja Gorica Igor Cernic in Igor Orel, v delovnem predsedstvu pa so bili tudi predsednik SDGZ Marino Pecenic, direktor Vojko Kocjancic in organizacijski sekretar Davorin Devetak, so udeleženci v zastopstvu okrog 80 vclanjenih podjetij poslušali predsednikovo in tajnikovo poročilo o delovanju sekcije po zadnjem obcnem zboru oktobra 1995 in sprejeli program delovnih usmeritev za nadaljnje delo, nato pa so izvolili novo vodstvo. Predse-

Predsedstvo občnega zbora med pozdravom predsednika SDGZ Pečenika (f. KROMA)

dnik Pecenic je v uvodnem pozdravu med drugimi povedal, da pripravlja Združenje vrsto predlogov in pripomb, ki jih bo posredovalo zastopnikom nase manjsine kot svoj prispevek k oblikovanju dokončnega besedila zaščitnega zakona, kajti v njem morajo najti prostor tudi jamstva za enakopravno udeležbo in upoštevanje slovenske podjetniške organizacije na vseh ravneh gospodarskega zi-

vljenja v prostoru, kjer živi naša narodna skupnost. Sekcija ima za seboj nedvomno eno najtežjih obdobij slovenskega gospodarstva na naših tleh, ki ga je močno zaznamovala bančna kriza in posledično zlom ali močno redimenzioniranje nekaterih podjetij, je dejal Robert Vidoni v svojem poročilu in podčrtal, da je bilo prav SDGZ tisto, ki se je najbolj angaziralo za reševanje kritičnih situacij. Vzpore-

dno je prišlo do globokih političnih in gospodarskih sprememb celinske razsežnosti in danes smo v razmerah, ko se je treba spopasti s popolnoma novim scenarijem in si zacrtati novo strategijo za prihodnost. Ali smo mi, v naši sekciji in podjetjih storili vse, kar je bilo v novonastali situaciji mogoče, in ali smo izkoristili vse rezerve in poznavanje trgov, ki smo si jih nabrali v casu, ko so nam bile tržne razmere bolj naklonjene? Na to retorično vprašanje je Vidoni odgovoril z realistično ugotovitvijo, da razen redkih izjem, ki so svoje delovanje se povečale in diversificirale, velika večina slovenskih podjetij se danes ni nasla pravega svetilnika in ni sposobna zacrtati nove dolgoročne poslovne strategije. Sekcija jih pri tem ne more nadomestiti, lahko jih le povezuje, jim omogoči izmenjavo izkušenj in zagotovi pomoč za skupne pobude. »Solidna in dinamična podjetja lahko ustvarijo solidno in dinamično sekcijo, ne pa obratno,« je dejal Vidoni, ki je poročilo končal z nizom izhodiščnih točk za nadaljnje delo sekcijskega odbora. Se-

znam sedmih temeljnih smernic, h katerim je Vojko Kocman predlagal še osmo, in sicer enotnost našega gospodarstva, potem ko razlogi za delitev med Trstom in Gorico po tolikih letih niso več aktualni, je bil posebej sprejet kot osnova za delo novega odbora. Med njimi naj omenimo priporočila o vlogi sekcije, o spremljanju dejavnosti gospodarskega sklada in drugih instrumentov, predvidenih z resolucijo slovenskega državnega zbora, o spremljanju evropskega projekta Phare in možnosti vključevanja vanj, o aktivnem spremljanju krajevnih oziroma deželnih pobud itd.

Razpravo je začel Igor Cernic, ki je udeležence občnega zbora (potekal je v udobnem okolju Novega Hotela Daneu) pozdravil v imenu goriskega SGZ in potrdil polno pripravljenost za selovanje s SDGZ, nato pa so se poleg že omenjenega Kocmana oglašili se Marino Kosuta (ki je med drugim opozoril na zdaj se bolj nujno negovanje gospodarske miselnosti in kulture kot pogoja za delovanje sistema vseh dejavnosti nase manjsine), Boris Siega (ustavil se je pri potrebi podjetij po solidni finančni zaslombi, brez katere razvoja ni mogoče pričakovati), Vojko Kocjancic (v svojem daljšem poročilu o glavnih pobudah Združenja je med drugim podčrtal, da smo kot Slovenci vedno dobro živeli takrat, ko je bilo nase gospodarstvo dobro organizirano, slabo pa v obdobjih razsula, od fasilja prek kominforma do bančnega zloma) in g. Vavpetic.

Po volitvah in zahvali dosedanjemu odboru in predsedniku Ediju Ferlugi je novoizvoljeni predsednik Edi Ferluga obljubil, da si bo vodstvo sekcije prizadevalo za uresničevanje zastavljenih smernic, in izrazil upanje, da bo kos nelahkim nalogam, ki ga čakajo. (V.B.)

TRENDI / ISTATOV PODATEK

Januarja inflacija rahlo višja (1, 6%), vendar stabilna

Ciampi: Le zaokroženje decimalk

RIM - Potem ko so podatki iz vzorčnih mest dajali sklepati, da se bo inflacijska stopnja tudi januarja zadržala na novembrski in decembrski ravni 1, 5 odstotka, je zavod Istat včeraj sporočil, da je bila za desetinko odstotka višja, torej 1, 6 odstotka. Kot je dejal zakladni minister Ciampi, gre zgolj za zaokroženje decimalke, ki torej nikakor ne pomeni spremembe trenda inflacijske krivulje. Po predvidevanjih vlade bi morala letosnja povprečna inflacijska stopnja nihati okrog dveh odst-

tkov (lani 1, 7%), toda veliko analitikov in poznavalcev ocenjuje, da bo nižja. Takega mnenja je tudi zveza trgovinskih zbornic Unioncamere, ki je včeraj napovedala, da bo povprečna inflacijska stopnja letos zgolj 1, 8-odstotna. K nizki inflaciji naj bi namreč prispeval nov dejavnik, ki ga pri Unioncamere imenujejo »nova kultura stabilnosti« oziroma politika predeterminiranja inflacije, vnesena s sporazumom leta 1993, ki jamci dolgoročne uspehe v boju proti inflaciji.

V novogoriškem Hitu lani uspešno poslovali

NOVA GORICA - Novogoriško podjetje Hit je lansko poslovno leto zaključilo uspešno. Kot je uprava podjetja zatrdila na novinarski konferenci, so kljub zakonskim omejitvam pri pridobivanju novih igralniških zmogljivosti dosegli bruto prihodek v višini 29 milijard tolarjev, kar je za pet milijard več kot leta 1996. Podjetje, katerega osnovna dejavnost je igralništvo, pričakuje bruto dobiček v višini 1, 3 milijarde tolarjev, kar je za stiriokrat več kot leta 1996.

Po besedah generalnega direktorja Hita Silva Krizmana stevilo obiskovalcev v igralnicah, zlasti v dveh novogoriških in kranjskogorskih, pa tudi v manjših na Otocju in v Rogaski Slatini, že drugo leto stagnira. Osrednji razlog je po njegovem v njihovi prenatrpanosti. Leta 1995 so zabeležili 1, 7 milijona obiskovalcev, predlani 100.000 več, lani pa se je njihovo stevilo povečalo le za nekaj tisoč. Goste pa moti tudi to, da morajo pri vstopu v Slovenijo dolgo čakati predvsem na italijanski strani meje. Povečuje pa se po trditvah Krizmana poraba na obiskovalca; lani je v povprečju vsak pustil v igralnicah 150 mark oziroma za 11 odstotkov več kot leto poprej. Pretežni del obiskovalcev, kar 97 odstotkov, tujcev, in sicer predvsem italijanskih državljanov.

S preoblikovanjem dosedanje družbe z omejeno odgovornostjo oz. podjetja v mesani lasti v delniško družbo (država je lastnik vsega družbenega kapitala), naj bi se jim končno odprla možnost nadaljnjega razvoja igralništva. Sicer pa so si po besedah prvega moza Hita lansko leto zapomnili predvsem po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij, ki prirejajo posebne igre na srečo. V podjetju so ga z veliko naporo prav te dni privedli k zaključku.

Lani so tudi v celoti izpolnili zastavljeni nacrt investicijskih vlaganj z lastnimi sredstvi. Tako se je uprava preselila v novi Poslovni center HIT, dogradili so garažno hišo, odprli HIT sport center in obnovili hotel Lipa v Sempetru pri Gorici in ponovno usposobili hotel Sabotin v Solkanu samo za goste. Za letos načrtujejo zlasti vlaganja v razvoj igralništva. (STA)

SDGZ / V PONEDELJEK V PREČNIKU

Degustacija primorskih vin

Prireja jo Arcigola Slowfood skupaj s koprskimi ljubitelji dobre hrane

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje v Trstu sporoča, da bo v ponedeljek, 9. februarja, v gostilni Sardoc v Prečniku degustacija slovenskih kakovostnih vin, ki jo prireja tržaska Agricola Slowfood v sodelovanju s koprsko delegacijo istoimenskega združenja ljubiteljev dobre hrane in vin.

V pokušnji bodo nove sorte znanih in tudi manj znanih, a zanimivih proizvajalcev iz vinorodnih okolisev slovenske Primorske. Zmago in Ales Simčič ter A. Kristancic iz Brd; Ivan Batič iz Sempetra (Vipava); Josko Renčelj in Boris Lisjak iz Dutovelj, Branko in Vajsa Cotar z Gorjanskega (Kras); Vinako-

per in Bruno Rojac (Koper). Proizvajalci bodo seveda navzoči.

Gostinska sekcija SDGZ vabi k udeležbi vclanjene gostince, zlasti tiste, ki so bili zvesti obiskovalci vodenih obiskov SDGZ, KZ in SGZ Gorica iz preteklih let po kmetijah iz Brega, Krasa, Brd in tudi onstran meje. Po degustaciji, ki se bo začela ob 17. uri, bo večerja, ki se je bodo udeležili tudi vinogradniki.

Za degustacijo in večerjo je predviden prispevek. Zanimirani se za prijavo in druge informacije lahko obrnejo na Gostilno Sardoc (tel. 040 - 200225).

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	6. FEBRUAR 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1756,00	1791,00
	nemška marka	977,00	997,00
	funt šterling	2895,00	2950,00
	švicarski frank	1208,00	1238,00
	belgijski frank	46,85	48,85
	francoski frank	289,00	299,00
	danska krona	254,00	264,00
	norveška krona	232,00	242,00
	švedska krona	215,00	225,00
	kanadski dolar	1.213,00	1253,00
	portugalski eskudo	9,15	10,05
	nizozemski gulden	861,00	886,00
	avstrijski šilling	137,85	142,35
	španska pezeta	11,15	12,25
	grška drahma	5,93	6,73
	irski šterling	2441,00	2521,00
	japonski jen	13,78	14,68
	avstralski dolar	1146,00	1216,00
	madžarski florint	7,00	9,00
	hrvaška kuna	255,00	275,00
	slovenski tolar	10,20	10,45

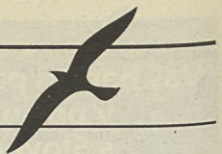
KMEČKA BANKA - GORICA		
6. FEBRUAR 1998	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1748,00	1778,00
nemška marka	980,00	998,00
francoski frank	290,00	300,00
nizozemski gulden	861,00	886,00
belgijski frank	47,00	48,80
funt šterling	2872,00	2962,00
irski šterling	2438,00	2533,00
danska krona	255,00	265,00
grška drahma	6,00	6,60
kanadski dolar	1212,00	1247,00
švicarski frank	1211,00	1236,00
avstrijski šilling	138,30	142,80
slovenski tolar	10,15	10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
6. FEBRUAR 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1771,660
EKU	1946,700
nemška marka	987,270
francoski frank	294,660
funt šterling	2950,010
nizozemski gulden	875,850
belgijski frank	47,834
španska pezeta	11,650
danska krona	259,090
irski šterling	2485,460
grška drahma	6,232
portugalski eskudo	9,645
kanadski dolar	1228,360
japonski jen	14,404
švicarski frank	1226,060
avstrijski šilling	140,320
norveška krona	237,410
švedska krona	220,800
finska marka	325,730

MILANSKI BORZNI TRG					
6 FEBRUAR 1998	INDEKS MIB 30: +0,49				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	22.282	-2,25	La Fondiaria	10.340	-0,86
Bca di Roma	2.354	-0,80	Mediaset	9.504	-0,79
Bca Fideuram	9.409	-1,38	Mediobanca	17.034	+0,11
Bca Pop.Mi	15.630	-1,36	Montedison	1.791	-0,11
Benetton	30.412	+0,35	Olivetti	1.588	-0,75
Comit	7.736	+2,72	Parmalat	2.814	-1,29
Credit	6.787	+0,48	Pirelli Spa	4.790	+0,02
Edison	11.336	-1,88	Ras	21.063	-0,88
Eni	10.468	+0,07	Rolo	30.719	+0,80
Fiat	6.010	-1,84	Saipem	9.622	-1,20
Generali	53.354	-0,09	San Paolo To	21.743	-1,38
Imi	26.872	-0,16	TIM	8.820	-0,01
Ina	4.413	-0,38	Telecom Ita	12.533	-0,17
Italgas	7.341	-0,29			

ljubljanska banka
Podružnica Milano

Poklon Hlavatyjevi ustvarjalnosti

Ob Dnevu slovenske kulture so v četrtek na Opčinah na pobudo ZSKD in v sodelovanju z vrsto openskih organizacij odprli tri razstave del Roberta Hlavatyja. S to trojno opensko pobudo in dvema razstavama v Gorici se ZSKD z vsemi sodelujočimi zeli pokloniti spominu slikarja in kulturnega delavca ob stoti obletnici Hlavatyjevega rojstva. Na Opčinah so Hlavatyjeva dela na ogled v župnijski dvorani Andreja Zinka, v domu Brdina (slika levo) in v dvorani Zadrúzne kraske banke (slika desno, f. KROMA).

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Slovensko stalno gledališče

V petek, 13. t. m., ob 20.30 (red A) premiera: Samuel Beckett »Čakajoč Godota«. Režija Marko Sosić. Ponovitvi v soboto, 14. t. m., ob 20.30 (red B) in v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri (red C).

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Danes, 7. t. m., ob 20.30 (red C): »Senilità« Itala Sveva v izvedbi Stalnega gledališča F-JK. Predstavo je za gledališče priredil Alberto Bassetti. Režija Francesco Macedonio. V glavnih vlogah nastopajo Roberto Herlitzka, Lucka Pockaj, in Alvia Reale. Predstava v abonmaju: odrezek 3 - rdece.

Ponovitev jutri, 8. t. m. ob 16. uri (red D); predstavo bodo ponovili od 12. do 15. marca.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča - (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih) in pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19). V teku je tudi predprodaja vstopnic za predstavo »Caterina di Heilbronn« H. von Kleista, ki bo na programu od 17. do 22. t. m. (v abonmaju - odrezek 14 moder).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Danes, 7. t. m., ob 20.30 (reda A/F) premierska predstava baleta »Mutation« Mauriceja Bějarta.

Ponovitve: jutri, 8.2., ob 16. uri (reda D/D); v torek, 10.2., ob 20.30 (reda B/A); v sredo, 11.2., ob 20.30 (reda C/B); v četrtek, 12.2., ob 20.30 (reda E/C); v petek, 13.2., ob 20.30 (reda F/E); v soboto, 14.2., ob 17. uri (reda S/S); v nedeljo, 15.2., ob 16. uri (reda G/G). Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih), vstopnice za balet so na razpolago tudi v Vidmu pri ACAS - Ul. Faedis 20 (tel. 0432 - 470918).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Danes, 7. t. m., ob 20.30: gostuje gledališka skupina

Plexus T. s predstavo Neila Simona »Plaza suite« v prirebi Tullia Kezicha in Alessandra Levantesija. Režija Guglielmo Ferro. Nastopata Massimo Dapporito in Maria Amelia Monti.

Ponovitev jutri, 8. t. m., ob 16.30.

Vstopnice so v predprodaji pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 16-19 - tel. 630063/638311) in pri blagajni gledališča Cristallo (tel. 390613).

Gledališče Miela

Fluidi magici - Carobni valovi

Jutri, 8. t. m., ob 18. in ob 21. uri film »Il Mahabharata«.

V petek, 13. t. m., ob 17. uri debata na temo »L'arcano, il magico, il simbolico nella storia della musica« s Francescom Attardi Anselmom.

V nedeljo, 15. t. m., ob 21. uri film »Faust«.

V torek, 17. t. m., ob 18. in ob 21. uri film »The Kingdom«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V sredo, 25. in v četrtek, 26. t. m., ob 20.30: gostujeta gledališči Emilia Romagna Teatro in Teatro di Sardegna z Goldonijevo komedijo »La bottega del caffè«. Režija Gigi Dell'Aglio, nastopa Paolo Bonacelli.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema - Gorizia Cinema: v četrtek, 12. t. m., ob 20.45 film »Happy together« (Hong Kong 1997). Režija Jerzy Stuh.

Za informacije: Kulturni dom Gorica (tel. 0481-33288).

Jutri, 8. t. m., ob 17. uri Dan slovenske kulture. Nastopajo MePZ Jacobus Gallus, MePZ Hrast, gleda-

liska igralka Stefka Drolceva in Janez Starina ter govornik Jurij Paljk.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Danes, 7. t. m., ob 20.45: gostuje gledališka skupina Teatri Uniti z Molierovo predstavo »Misantropo«. Režija Toni Servillo. Nastopajo Iaia Forte, Andrea Renzi in Toni Servillo.

Predstavo bodo ponovili jutri, 8. t. m., ob 20.45.

Teatro delle Mostre

Danes, 7. t. m., ob 17.30 »Il teatro di narrazione« - Marco Paolini se bo srečal s publiko.

Teatro Contatto - Avditorij Zanon

Danes, 7. t. m., ob 20.30: Robert Lepage, Compagnia Ex-Machina, Segnali Culture Engineering: »Gli aghi e l'oppio« (Les aiguilles et l'opium). Predstavo je napisal in režiral Robert Lepage.

CODROIPO

Občinsko gledališče - Teatro comunale

V sredo, 11. t. m., ob 20.30: gledališče Moby Dick - Teatri della Riviera: predstava Marca Paolinija »Aprile 74 e 5«.

HUMIN' (Gemona)

Teatro sociale

V četrtek, 12. t. m., ob 20.30: gledališče Moby Dick - Teatri della Riviera »Tiri in porta« z Marcom Paolinijem.

Predstavo bodo ponovili v petek, 13. t. m., ob 20.30 v Auditoriumu Candoni v Tolmecu.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Jutri, 8. t. m., ob 17. in ob 20. uri film »Vulkan«.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom

Danes, 7. t. m., ob 22.30 (dvorana rock) koncert skupine pop-punk »Prozac«; ob 24. uri (dvorana reggae) koncert skupine »Les Tambours de Brazza«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Hit Hotel Casino Park

V petek, 13. t. m., ob 22.30 koncert Riccarda Cocianteja.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V soboto, 14. t. m., ob 20. uri koncert pianista Dimitrija Sgourosa (za glasbeni abonma in izven). Rezervacija in prodaja vstopnic vsak dan (razen sobote in nedelje) od 9. do 12. ure v upravi KC S. Kosovela (Kosovelova 4a) tel. (00386-67 - 32531 in 32533).

KOPER

Dvorana Palace Gravisi - Barbabianca

V četrtek, 12. t. m. (mavrični abonma) koncert J. Nadles (flavta) in K. Porovne (kitara). Na programu

V ponedeljek, 9. t. m., ob 10.30 gostuje PDS Nova Gorica s predstavo A. de Saint Exuperyja »Mali princ«. Režija Jasa Jamnik.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 7. t. m., ob 20.30 gostuje Primorsko dramsko gledališče (za abonma in izven): Eugene Ionesco »Plesasta pevka«. Režija Vito Taufer.

Jutri, 8. t. m., ob 20.30 Večer slovenskega filma: »Nas Avto!«. Film je bil posnet v Piranu in njegovi okolici leta 1962.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V soboto, 14. (za gledališki abonma in izven) ter v nedeljo, 15. t. m. (za izven) ob 19.30 v Linhartovi dvorani »Julij Cezar« v izvedbi italijanske skupine Societas Raffaello Sanzio. Režija Romeo Castellucci.

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 7. t. m., ob 19.30 (Abonma Vikend): Michel Tremblay »Nore babe«.

Jutri, 8. t. m., ob 20. uri: Klemen Markovčič »Poklon pesniku« - večer poezije v pocastitev kulturnega praznika.

SNG - Drama

Danes, 7. t. m., ob 19.30 (izven - konto): N.V. Gogolj »Revizor«.

Mala drama: danes, 7. t. m., ob 18. uri v zgornjem foyerju (glavni vlod) (izven - konto): J. Misima »Obisk«; ob 20. uri: M. Duras »La musica« (izven (konto).

Kulturni dom spanski borci

Danes, 7. t. m., ob 17. uri: Iztok Valič »Pepelka«.

Lutkovno gledališče

Danes, 7. t. m., ob 11. uri (izven) na Melem odru: Svetlana Makarovič »Sapramiska (izven); ob 17. uri R. Dahl - A. Tkacev »Velikanski dobrodušni velikan« (izven).

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98

3. marca bo v Deutscher Hilfsverein nastopil harmonikas Corrado Rojac z mezosopranistko Evo Mabellini. Na programu Frescobaldi, Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 9. t. m., ob 20.30 bo nastopil Tokyo String Quartet. Na sporedu Mozart, Sostakovič. in Smetana

Gledališče Rossetti

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri koncert Riccarda Cocianteja. Za abonente Stalnega gledališča FJK je predviden popust.

Gledališče Miela

Fluidi magici - Carobni valovi

Danes, 7. t. m., ob 21. uri koncert s skupino Kirlian Camera.

V ponedeljek, 9. t. m., ob 21. uri »Magična violina«, nastopata violinistka Roberta Nitta in pianist Federico Consoli. Na programu Tartini, Paganini in Ravel.

V sredo, 11. t. m., ob 21. uri koncert s skupino Theatrum Chemicum.

V petek, 13. t. m., ob 21. uri bo nastopil pianist Aleksander Rojč z Bachovimi skladbami.

V soboto, 14. t. m., ob 21. uri koncert »L'enigma eterno«, nastopa mezosopranistka Sonia Turchettoob

klavirski spremljavi Elise De Luigi.

V petek, 20. t. m., ob 21. uri bo nastopil Malleus.

Kavarna S. Marco

Ul. Battisti 18

Danes, 7. t. m., ob 21. uri v okviru Trzaskih glasbenih večerov bodo nastopili Amalia Acciarino in Paolo Rizzi - »Nostalgia di Napoli« ter pesnica Ombretta Terdich.

»Il posto delle fragole«

Park bivše umobolnice pri Sv. Ivanu

V četrtek, 12. t. m., ob 21. uri bosta nastopila kitarist Andrea Allione in pevka Adriana Vasques.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V torek, 10. t. m., ob 20.30 koncert Dulce Pontes »Caminhos«.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 koncert »Triestango«.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V soboto, 14. t. m., ob 20.45: Hanna Schygulla - poje Jean-Marie Sėnia.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Rettori Tribbio: do 13. t. m. razstavlja umetnik Enzo Maio. Urnik razstave: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih in nedeljah 11-13, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Nadia Bassanese: do 13. t. m. bo na ogled razstava Federica Rizzija.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 22. t. m. je na ogled razstava o škedenjski železarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Palaca Costanzi: do 25. t. m. je na ogled razstava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Muzej Revoltella: do 8. t. m. je na ogled razstava »Chersicla. Dall'informale alle muse energetiche«; danes, 7. t. m., ob 17. uri vodi obisk dr. Luca Geroni. Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1): do 19. marca je na ogled razstava umetnika Lorenza Gattija na temo »Edilizia«.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Razstavna dvorana Turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do 17. t. m. je na ogled razstava Fulvia Martina.

OPČINE

100-letnica rojstva Roberta Hlavatyja: odprta je razstava akvarelov, perorish in karikatur, ki jo je priredila Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s SKD Tabor, Kulturnim krožkom La Rupe - Ob Pecini in sicer v Župniji sv. Jerneja na Opčinah, v župnijskem domu Andreja Zinka, v dvorani doma Brdina in v dvorani Zadrúzne kraske banke.

KONTOVEL

Trgovina»Dolce Divani« (Kontovel 531): v ponedeljek, 16. t. m., ob 17. uri otvoritev skupinske razstave »L'arte riprende vita sul Carso«. Razstava bo odprta vse do 9. marca s sledecim urnikom: vsak

dan, razen nedelje, od 14.30 do 17. ure..

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuz (Drevored XX. septembra 85): do 20. t. m. razstavlja svoje akvarele Andrej Kosić. Urnik: vsak dan, od ponedeljka do sobote, 17-19, ob nedeljah 10-12.

Galerija Ars - Katoliška knjigarna (Travniki 25): na ogled je razstava Robert Hlavaty ob 100-letnici rojstva.

Kulturni dom: do 20. t. m. je na ogled razstava ob 100-letnici Roberta Hlavatyja. Urnik: vsak delavnik od 9. do 13. ure in od 15.30 do 18. ure ter med prireditvami.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: na ogled je razstava akvarelov, ki jo prireja Društvo saleskih likovnikov.

Kosovelova knjižnica: do 28. t. m. je na ogled razstava Karla Zelenka.

Kulturni center Srečka Kosovela: na ogled je razstava kipov in risb kiparja Zmaga Posege.

DOBOVO V BRDIH

Grad Dobrovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od 10. do 18. ure - ob ponedeljkih zaprta.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija (Presernova ulica 3): do 20. t. m. je na ogled razstava Zorana Musica - grafike iz zbirke Moderne galerije v Ljubljani.

LJUBLJANA

Avla Galerije Nove Ljubljanske Banke: do 6. t. m. je na ogled je razstava Metoda in Ane Zavadlav: »Macbeth«. Razstava fotografij s predstave.

Moderne glalerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije - retrospektivna razstava Toneta Kralja. Danes, 7. t. m., ob 11. uri prva Krpanova delavnica za otroke, ob retrospektivi Toneta Kralja.

Mednarodni grafični center: do 22. marca razstavlja Karla Zelenko.

LJUBLJANA / ZASEDANJE ODBORA ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU V DRŽAVNEM ZBORU

Kakšen status za Slovence na Hrvaškem: gre za narodno manjšino ali za priseljence?

Polemika je stekla po črtanju Slovencev iz seznama manjšin v preambuli hrvaške ustave

Začetki organiziranja Slovencev na Hrvaškem segajo v leta pred drugo svetovno vojno. Najstarejše društvo je Kulturno prosvetno društvo Slovenski dom v Zagrebu, ustanovljeno pred 67 leti. Na Reki deluje slovensko društvo Bazovica, ustanovljeno leta 1947, v Splitu pa deluje najmlajše društvo Triglav, ustanovljeno pred dobrimi štirimi leti. Vsa ta društva so bila povezana v Zvezo Slovencev na Hrvaškem, ki se je sedaj preimenovala v Zvezo slovenskih društev na Hrvaškem, ki je bila ustanovljena v skladu z že omenjeno zakonodajo in predstavlja slovensko skupnost. Tako Slovenci sodelujejo z uradom za mednarodne odnose in v Svetu predstavnikov etničnih in narodnih skupnosti in manjšin. V slovenskih društvih se število članov giblje med 600 do 800. Največji porast članstva beleži društvo v Splitu, ki je v začetnem poletu in ki je s pridobitvijo prostorov lahko organiziralo nove dejavnosti.

Pred kratkim je bilo ustanovljeno tudi društvo v Sibeniku, pričakovati pa je še ustanovitve društev v Karlovcu. V februarju je bila tudi ustanovljena Unija Slovencev istrske županije; v tem primeru je šlo za poskus političnega organiziranja Slovencev v Istri. Sicer pa so slovenska društva po zakonodaji in tudi dejansko ne-politične organizacije. Njihova dejavnost je pretežno kulturna, v teh društvih pa poteka tudi pouk slovenskega jezika za otroke in odrasle. Društva sodelujejo s slovenskimi društvi v drugih državah, z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije in z Izseljensko matico. Društva so tudi dragocena informativna točka za Slovence na Hrvaškem, ki želijo urejati svoje statusne probleme, in v glavnem dobro sodelujejo s krajevnimi oblastmi.

LJUBLJANA - Komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu v Državnem zboru je pod predsedstvom Marjana Schifferja v četrtek razpravljala o stanju Slovencev na Hrvaškem. Do razprave in do dolgega srečanja s predstavniki Zveze slovenskih društev na Hrvaškem je prišlo po nedavni odločitvi hrvaškega sabora, ki je slovensko manjšino izločil iz seznama manjšin v preambuli hrvaške ustave. Na to odločitev je slovenska vlada protestirala z uradno noto, na katero se je hrvaška vlada odzvala z izjavo, da ustavne spremembe ne bodo imele nikakršnega negativnega vpliva na položaj slovenske manjšine na Hrvaškem in da bo hrvaška vlada tudi v prihodnje nudila pomoč organizacijam slovenske manjšine z namenom, da ta manjšina ohranja svojo identiteto in da se zaščiti njene nacionalne pravice. Hrvaška vlada je pri tem izrecno poudarila, da b o ponudila slovenski vladi bilateralni sporazum podoban onemu, ki ga je Hrvaška že sklenila z Italijo in z Madžarsko in ki bo osnovan na spoštovanju evropskih standardov.

Prav sprememba hrvaške ustave je bila ena osrednjih tem četrkovskega pogovora, pri katerem pa je prišla do izraza bistvena razlika v pogledih na vso problematiko.

Na eni strani so vodilni predstavniki vseh starih društev Slovencev na Hrvaškem na celu z Darkom Soncem, predsednikom krovne organizacije Zveze slovenskih društev, poudarili, da bi morala država Slovenija jasno opredeliti status Slovencev na Hrvaškem. Po drugi strani pa je posege članov komisije in predstavnikov vlade označevala precejšnja previdnost.

Vodilni predstavniki vseh starih društev Slovencev na Hrvaškem na celu z Darkom Soncem, predsednikom krovne organizacije Zveze slovenskih društev (ZSD), so poudarili, da bi morala država Slovenija jasno opredeliti status Slovencev na Hrvaškem, saj zdaj ni jasno, ali gre za avtohtono manjšino, izseljence ali zdomce. Sonc je ocenil,

da je do crtanja iz ustave morda prišlo tudi zato, ker matična država ni imela izdelanega njihovega statusa. "Vedno se sprašujemo, kaj smo Slovenci na Hrvaškem. Sami cutimo, da smo v enakem položaju kot Slovenci na Koroskem, v Italiji in na Madžarskem, čeprav v slovenski zakonodaji nismo tako obravnavani," pa je dejal predsednik slovenskega društva Triglav Split Bostjan Matjaz Kordis. Državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaela Logar je ob tem omenila, da je takratni minister za Slovence po svetu Janez Dular zapisal, da so Slovenci na Hrvaškem izseljenci.

Po oceni člana splitskega društva Triglav g. Zupana, večina od skupaj 24.000 Slovencev na Hrvaškem ni avtohtonih. Prebivajo pretežno v urbanih središčih (največ v Zagrebu, kjer jih je okoli 7000 in na Reki) in so razpršeni po vsej Hrvaški. Avtohtono slovensko prebivalstvo je omejeno na nekatera obmejna območja, steje pa, kot je ocenil Zupan, morda le okoli 2000 do 3000 ljudi.

Slovenski veleposlanik na Hrvaškem Matija Malesić, ki se je tudi udeležil četrkovne seje, se je v zvezi s spremembo hrvaške ustave strinjal s podpredsednikom ZSD Francem Straškom, ki je poudaril, da je Hrvaška s tem kršila določena načela, saj je šlo za zmanjševanje že pridobljenih pravic. Malesić je opozoril, da je Hrvaška ustavo sprejela potem, ko je že ratificirala okvirno evropsko konvencijo o zaščiti manjšin. Ta pa določa, da konvencija ni podlaga za knitev že pridobljenih pravic, če so na višji ravni kot sicer določa konvencija. Zato je "to že predmet razprav v Evropskem parlamentu in Svetu Evrope," je povedal Malesić. Kot je dodal,

V skladu s hrvaško ustavo in zakonodajo so Slovenci sodelovali v Svetu predstavnikov etničnih in narodnih skupnosti ali manjšin pri posebnem uradu vlade za mednarodne odnose. Prav tako so Slovenci sodelovali v sabskem pododboru za manjšine.

Na Hrvaškem je po podatkih popisa prebivalstva leta 1991 24.000 Slovencev, ki žive v glavnem v večjih mestih (Zagreb 7.000, Reka 3.000, Split 2.000, Pula 1.100). Izobrazbena struktura je sorazmerno visoka. Starostna struktura pa se nagiba v prid upokojevcem, vsaj v tistem delu, ki je aktiven v društvih. Vendar pa velja poudariti, da se je število Slovencev na Hrvaškem od leta 1971 zmanjšalo za skoraj 10.000. Sele posebna raziskava bo lahko ugotovila vzroke tega upada. Vsekakor je med vzroke možno šteti tudi asimilacijo v drugem in tretjem kolenu slovenskih priseljencev. Iz omenjenih podatkov ni mogoče razbrati, koliko je avtohtonih Slovencev ob meji. O tem teče raziskovalni projekt Inštituta za narodnostna vprašanja.

hrvaška stran poudarja, da želi resiti vprašanje Hrvatov v Sloveniji. Slovenska vlada za zdaj ni naklonjena temu, da bi vprašanje manjšine reševala z dvostranskimi sporazumi s Hrvaško.

Predstavniki ZSD so podčrtali tudi zgoc problem pridobivanja slovenskega državljanstva. Stevilni Slovenci na Hrvaškem ga namreč ne morejo dobiti. Slovenska zakonodaja ne omogoča dvojnega državljanstva, Hrvaška pa je vse statusne pravice vezala na državljanstvo. Slovenskega državljanstva tudi ne morejo dobiti Slovenci, ki so v času fašizma zbežali s Krasa ali Goriske, ker so bili rojeni v Italiji. Po oceni predstavnikov Slovencev na Hrvaškem bi morala Slovenija bolj odpreti zakon o državljanstvu, saj po njihovem mnenju pospešuje asimilacijo.

Komisija za Slovence v zamejstvu in po svetu je danes tudi sklenila, da bo vlado opozorila, naj v predlog zakona oziroma nacionalni program o odnosu do Slovencev izven Slovenije uvrsti tudi Slovence na Hrvaškem. Državni zbor je 18. decembra lani sprejel sklep, s katerim vla-

di nalaga, naj pripravi omenjeni predlog zakona oziroma nacionalni program. Komisija je se sklenila, da v kratkem obišče Slovence na Hrvaškem ter da se na eni od prihodnjih seznani tudi s položajem Slovencev v drugih državah, nastalih na območju nekdanje Jugoslavije.

Predstavniki Slovencev na Hrvaškem so opozorili tudi na dejstvo, da imajo, predvsem na Reki, v Sibeniku in Splitu, velike težave pri dostopu do informacij iz matične domovine. Radijskega in televizijskega signala ne lovijo, dnevne časopise pa dobivajo z veliko, tudi do stitidnevno zamudo. Kar zadeva denarno pomoč Slovenije, so povedali, da je bila doslej zadovoljiva, le lani pa je prišlo do težav zaradi zamude pri sprejemanju proračuna. Tudi Hrvaška jim namenja nekaj skromnih sredstev. Zaprošili pa so za pomoč matice pri reševanju prostorskih problemov, ki bi lahko nastali ob privatizaciji na Hrvaškem, saj bodo prostore, v katerih sedaj delujejo, dobili nekdanji lastniki, lokalne oblasti pa jim ne bodo več zagotavljale prostorov.

Predstavniki Slovencev na Hrvaškem so se poudarili, da so vedno zelo dobro sodelovali z lokalnimi hrvaškimi predstavniki in opozorili, da izjave nekaterih slovenskih poslancev, čes da je Hrvaška Sloveniji sovražna država, zelo škodijo Slovincem na Hrvaškem.

Zveza slovenskih društev na Hrvaškem je bila ustanovljena leta 1992 in združuje stiri društva. Najstarejši je Slovenski dom v Zagrebu, ki bo prihodnje leto praznoval 70-letnico, Slovenski dom Bazovica z Reke deluje že 50 let in steje 1900 članov, slovensko društvo Triglav iz Splita je bilo ustanovljeno pred petimi leti (ima 950 članov), pred kratkim pa se jim je pridružilo še slovensko društvo France Prešeren iz Sibenika. Predsednik ZSD Sonc je povedal, da so bila slovenska društva doslej pretežno usmerjena v ohranjanje slovenske kulture, jezika in izročila, zdaj pa počasi postajajo tudi političen subjekt. (STA)

GRADIŠČANSKO / TRETJI KONGRES NARODNIH SKUPNOSTI V BORTI (OBERWARTU)

Zahteve manjšin v Avstriji, da bodo mediji zares ustrezali potrebam ohranitve in razvoja jezikov

Letošnji kongres namenjen počastitvi spomina na štiri Rome, ki so pred dvema letoma umrli v atentatu

BORTA - Množična občila v jezikih narodnih skupnosti so postala nadvse aktualna tematika mednarodnih manjšinskih kongresov. Potem ko so njej namenili veliko pozornost že lani na kongresu dežele Koroske pod geslom »Narodnostne skupnosti v Evropi« v Millstattu, so to storili tudi pretekli konec tedna na tretjem kongresu narodnih skupnosti v Borti (Oberwart) na Gradiščanskem.

Po besedah vidnih predstavnikov vseh avstrijskih parlamentarnih strank naj bi se namreč za javna občila glede programov v jezikih narodnih skupnosti že kmalu zacelo novo obdobje. Na eni strani bodo manjšine lahko s pritožbo pri Evropskem sodišču zahtevale uresničitev pravic, zapisanih v 9. členu Evropskega sporazuma za zaščito nacionalnih pravic, na drugi strani pa velja izziv tudi manjšinam samim, da čimprej - po možnosti

skupno s političnimi zastopniki - izdelajo konkretne načrte in jih predložijo državnemu zboru, ki je v Avstriji pristojen za javnopravno medij ORF, v odobritev.

Prvi korak k temu so storili na kongresu v Borti, ko so po zanimivi okrogli mizi sprejeli resolucija, naslovljena na parlamentarne stranke, v kateri udeleženci kongresa zahtevajo od pristojnih oblasti in ustanovah uresničitev naslednjih najpomembnejših točk:

a) ratifikacijo in uresničitev 9. člena evropske Okvirne konvencije o zaščiti nacionalnih manjšin ter 11. člena Evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih,

b) zagotovitev pogojev za sprejem radijskih in televizijskih sporedov iz sosednjih dežel na narodnostno mesanih ozemljih v katerih se govori isti jezik brez dodatne finančne obremenitve ter c) zagotovitev medijske oskrbe

v jezikih narodnostnih skupnosti na osnovi jasnih zakonskih določil tako za javno-pravne kot tudi zasebne radijske in televizijske ustanove. Tiskani mediji narodnih skupnosti pa naj bi bili deležni višjih podpornih sredstev s strani države, prav tako naj bi se pospeševali tudi medijski projekti, ki presegajo državne meje (Projekt »sosedski radio«).

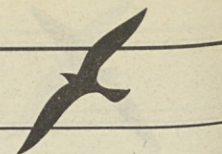
Kongresa narodnih skupnosti v Borti, kjer živijo pripadniki nemške in hrvaške narodne skupnosti ter Romi, je letos zaradi aktualne teme privabil veliko stvilo strokovnjakov iz področja elektronskih in print-medijev iz skoraj vseh srednjeevropskih držav. Mdr. je predsednik Centra avstrijskih narodnosti, koroski Slovencec Marjan Pipp lahko pozdravil Wolfganga Mayrja (RAI Bocen), Theo Haasa (Radio e Television Rumantscha - Chur, Svica) in deželnega intendanta ORF v Zeleznem Ulricha Brunnerja.

Tretji kongres narodnih skupnosti v Borti, ki ga prireja Center avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju, pa je letos bil se posebej namenjen tudi spominu na stiri pripadnike narodne skupnosti Romov, ki so 4. februarja 1995 izgubili življenje pri zahrbtnem atentatu desničarskih skrajnežev v romskem naselju na obrobju tega multietničnega kraja. V spomin na žrtve so v prisotnosti visokih političnih in tudi verskih osebnosti na kraju atentata odkrili spomenik žrtvam desničarskega terorja. En velik in stiri manjši kamni, oblikovani od umetnika romskega rodu Vitusa Gombotsa, naj bi sedanjo in bodočo generacijo opozarjali na najhujši politični atentat v avstrijski povojni zgodovini ter jih hkrati pozvali k strpnosti in sožitju.

Na sliki: Stirim umorjenim Romom so na kraju krvavega atentata v Borti postavili spomenik.

Ivan Lukan

NOVICE

Doslej že 50 milijonov dolarjev za boj proti doping

NAGANO - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch je na novinarski konferenci v Naganu povedal, da je MOK doslej že porabil 50 milijonov dolarjev v boju proti jemanju nedovoljenih pozivil, in doping znova označil kot "prevaro". "V boju z dopingom smo dobili že precej bitk, ne pa tudi vojne. Tudi njo bomo dobili, ne morem vam le povedati kdaj," je dejal Samaranch.

Odbojka: od danes finalni pokalni četverboj

FIRENCE - Že drugič v zadnjih treh letih bo glavno toskansko mesto gostiteljisklepe faze italijanskega odbojarskega pokala. Pričakovanje je precejšnje, saj so za današnje polfinalne tekme v predprodaji oddali že 4700 vstopnic, za jutrišnji finale pa kar 5300. V današnjem prvem polfinalu (pričetek ob 15. uri) se bosta pomerila Sisley iz Trevisa in branitelj pokala Casa Modena, sledil pa bo dvoboj med vodilnim na lestvici A1 lige Alpitourom iz Cunea in Conadom iz Ferrare (ob 18. uri). Finale za 1. mesto bo jutri ob 15. uri. Izidi četverboja je težko napovedati, saj gre za srečanje trenutno starih najboljših mostev v ligi. Preteklo soboto je Sisley s 3:1 premagal Alpitour, novinec v ligi Ferrara pa je v prvem delu presenetljivo premagal vse tri ostale pokalne finaliste. Od boljših igralcev je na finalu zaradi poškodb pod vprašajem nastop Bovolente (Conad), Gallija (Alpitour) in Gardinija (Sisley). Po televiziji si bodo lahko ljubitelji odbojke sledili današnjemu prvemu polfinalu (Raitre od 15.15) in jutrišnjemu finalu (od 17. do 18. ure).

Navijači ga imajo radi

FIRENCE - Dvaindevetdeset odstotkov navijačev Fiorentine zaupa trenerju Albertu Malesaniju in pričakuje, da ga bo društvo potrdilo tudi za prihodnjo sezono, čeprav 63 odstotkov od stitro intervjuvancev meni, da je pogodbo bolje obnoviti ob koncu sezone. Rezultati, ki jih dosega Malesani mogoče niso v skladu s pričakovanji, toda navijači ga imajo vseeno radi: 54% ga je vzljubilo, ker »predvaja Fiorentina privlačno igro«, 33% pa ceni trenerjevo spontanost. 61% navijačev pa trenerju očita nespretnost pri »branju« poteka tekem.

22 kandidatov za dvoransko EP

LJUBLJANA - Za bližnje evropsko dvoransko atletsko prvenstvo, ki bo od 27. februarja do 1. marca v Valenciji, kandidira kar 22 Slovencev. Tezave pa so z normami. V moški konkurenci ima potrjeno le Gregor Cankar, v ženski pa Brigita Bukovec, Britta Bilac in Alenka Bikar. (STA)

Hingisova in Kipketer športnika leta po izboru AIPS

BUDIMPESTA - Mednarodno združenje športnih novinarjev (AIPS) je sporočilo, da so nacionalna društva športnih novinarjev izbrala danskega atleta Wilsona Kipketa in švicarsko tenisko igralko Martino Hingis za najboljša športnika v minulem letu. V moški konkurenci se je na 2. mesto uvrstil ukrajinski atlet Sergej Bubka, na tretje pa tenisač Pete Sampras. V ženski konkurenci je drugo mesto pripadlo ruski smučarski tekaci Jeleni Vialbe, tretje pa francoski kolesarki Jeannie Longo. Med mostvi so prvo mesto osvojili nogometaši Borussia iz Dortmundu pred kosarkarskim moštvom Chicago Bulls in odbojarsko reprezentanco Nizozemske.

Nov remi Brazilije

MIAMI - Svetovni prvaki, nogometaši Brazilije, so v drugem srečanju gold cupa v ameriškem Miamiu se drugič dosegli le neodločen izid. Po 0:0 z Jamajko so ponoči igrali z Gvatemalo 1:1 (0:0). Za Brazilce je v 79. minuti z bele točke zadel Romario, za Gvatemalce pa je, bil že po 90. minuti uspešen Juan Carlos Plato. Za uvrstitev v polfinale Brazilci v nedeljski tekmi proti El Salvadorju nujno potrebujejo zmago.

Favoritinje do polfinala

TOKIO - Teniske igralke so koncale četrtfinale na mednarodnem ženskem teniskem turnirju WTA v Tokiu z nagradnim skladom 926.250 ameriških dolarjev. V polfinale so se uvrstile vse štiri prve nosilke, Švicarka Martina Hingis, Amerikanka Lindsay Davenport, Južnoafričanka Amanda Coetzer in Hrvatica Iva Majoli. Največ dela sta imeli Coetzerjeva, ki je proti Japonki Ai Sugijama morala odigrati tri nize, in Davenportova, ki je oba niza proti Romunki Irini Spirlei dobila v podaljšani igri. Izidi: Hingis (Svi/1) - Grande (Ita) 6:2, 7:5; Davenport (ZDA/2) - Spirlea (Rom) 7:6 (4), 7:6 (5); Coetzer (JAR/3) - Sugijama (Jap) 6:3, 2:6, 6:2; Majoli (Hrv/4) - Saeki (Jap) 6:2, 6:1.

Rusedski in Rosset v polfinalu

SPLIT - Britanec Greg Rusedski in Svicar Marc Rosset sta prva nosilca mednarodnega moskega teniskega turnirja ATP v Splitu z nagradnim skladom 400.000 dolarjev. Rosset je v prvem četrtfinalu brez težav ugnal mladega Nemca Rainerja Schutlerja s 6:2 in 6:2, podobno pa nato Rusedski Ceha Martina Damma s 6:1 in 6:4.

RIM / NOV ZAKONSKI PREDLOG

Za nasilneže predvidene hujše kazni

Do treh let zapora

RIM - Z včerajšjo odločitvijo novega zakonskega osnutka o zaježitvi pojava nasilja na nogometnih stadionih se pretepecem pisejo hudi časi.

Nov zakon na primer predvideva zaporno kazen treh let in treh mesecev za met kateregakoli predmeta na igrišče. Prenapeteži, ki so že prisli v navzkriž s pravico, bodo morali čepe ti na kvesturi ves dan in ne samo v času igranja tekem. Sodnik lahko odslej celo odredi »zacasni« hišni pripor, takojšnja aretacija pa je predvidena tudi za manjše prekrške. Motilcem reda bodo sodili po hitrem postopku. Namesto olajševalnih okoliščin so predvidene bremenilne. Kaznovani bodo tudi športni klubi, ki vzdržujejo stike z organizacijami navijaških skrajnežev.

Podpredsednik vlade Walter Veltroni je prepričan, da bo nov zakon omejitil nasilje na stadionih in v njihovi bližnji okolici. »Nas cilj je, da postane nedelja dan zabave, stadion pa dostopen tudi družinam«, je dejal Veltroni.

Policijska sindikata sta reagirala deljeno. USP trdi, da bodo imeli policisti več dela, Lisipo je zadovoljen, upa pa, da bodo vse stroške za vzdrževanje reda naprtli klubom. Vsako nedeljo je na stadionih zaposlenih kar 10 tisoč pripadnikov javnih sil, kar drzavo stane 50 milijard na leto.

Raziskovalec pojava nasilja Marinelli je skeptičen. Potrebno bi bilo investirati v tehnologijo: »Kako lahko zasacimo nasilneže, ce jih ne moremo filmati?« je opozoril.

NAMIZNI TENIS / NA GOSTOVANJU V TERNIJU

Kras Generali ne bi smel zamuditi zlate priložnosti, da ohrani drugo mesto

V gosteh tudi ostale ekipe iz državnih lig

Wango Xuelan v Terniju ne bi smela imeti pretežke naloge

številki 13 in 25 Alino Parietti in Stefano Bosi. Pariettjeva v Zgoniku ni igrala zaradi poškodbe. Terni pa je zgoniskim dekletom takrat napravil medvedjo uslugo, ker je vključil v igro mlajšo katedinjo Alessio Leonzi, tako da je zmagal z visokim 5:1. Krasovke so bile utrujene po naporni tekmi prejšnjega dne, s Ternijem pa so igrale zaporedno tekmo.

Na tezej gostovanje bo Kras Corium spremljala Sonja Milic. Nabiranje izkušenj s tujimi igalkami za mlade krasovke v A2 je precej grenko. A4 Verzuolo je sestrčni Martino in Nino Milic ter Daso Bresciani v Zgoniku porazil s 0:5. Iz prvega dela so se zgoniske igralke ze mariskaj naučile, zato upamo, da bodo to znanle tudi prikazati v nadaljevanju prvenstva, sicer se bodo morale od njega posloviti. Proti Verzuolini tujki, Poljakinji Szymaneliszovi so brez sans. Na kvalifikacijskem turnirju pa je Nina Milic ze premgala igralko Verzuola Paolo Bazzani. Po napredovanju Martine in Dase na jakostnih lestvicah pa lahko upravičeno pričakujemo, da bodo krasovke v gosteh pokazale večji odpor, ali vsaj znižane prvi rezultat. Videli bomo, kaj bo napravila zenska postava B prvenstva proti tretjevrščenemu Spoletu in zenska postava v C-1 z Mantovcankami. Obe ekipi sta v prvem delu prvenstva srečanja izgubili s 2:3, oziroma 1:4.

V deželnih ligah bo jutri dopoldne zmagovalno Krasovo mostvo C2 gostilo Pellicano. Mostvo D lige pa Azurro. Drevi se bo bejevska ekipa zenske C-2 lige srečala s Fincantierijem, ajevsaka pa počiva. (J.J.)

NOGOMET / TURNIR NA CIPRU

Remi Slovenije s Slovaško

Izenačenje po голу Zahoviča - Norveška - Finska 0:0

LIMASSOL - V drugi tekmi mednarodnega turnirja na Cipru je Slovenija proti Slovaški igrala neodločeno 1:1, čeprav bi se lahko na koncu veselila celo treh točk. Za razliko od tekme z Islandijo je tokrat zadnja linija delovala zelo dobro, prav tako vezna linija. Slovenski napadalci so bili se posebej nevarni po levi strani, kjer so igrali Novak, Pavlin in Zahovič. Prvo priložnost na tekmi so imeli Slovaki, ko je zelo zanesljivo vratar Bosković ubranil strel Moravčiku. Kasneje je imel lepo priložnost Rudonja, k mu je podal Jermanis, a se je prehitro odločil za strel. Do konca

polčasa je imela Slovenija več priložnosti, toda strel Zahoviča in Novaka niso zadeli cilja. V nadaljevanju so boljše začeli Slovaki, slovenskim nogometasem pa se je poznala težka tekma z Islandijo. Zato s je selektor Prasnikiar odločil, da bo osvežil ekipo, v igro je poslal Istenica in Ipavca. V 70. minuti sta menjavi obrodili sadove, saj je Zlatko Zahovič z 20 metrov z desne strani mojstrsko izvedel prosti strel in zadel v desni spodnji kot Semana. Toda le pet minut kasneje je bilo že 1:1 po zaslugi Moravčika.

Jutrišnja tekma med Slovaško in Islandijo bo odloča-

la o tem, ali bo Slovenija v ponedeljek igrala za prvo ali tretje mesto na turnirju. Na tekmi v drugi skupini sta Norveška in Finska igrali neodločeno 0:0.

Izjava selektorja slovenske reprezentance Bojana Prasnikiarja: »Vedeti moramo, da je Slovaška precej močnejša kot Islandija. Skoda je le, da smo tako hitro dobili zadel za izenačenje.«

Slovenija je igrala z naslednjo postavo: Bosković, Galic (od 89. Knavs), Krizan, Poljsak, Jermanis (od 57. Istenic), Pavlin (od 65. Benedjic), Novak, Zahovic, Ceh, Rudonja (od 60. Ipa-vec/od 85. Katic), Siljak.

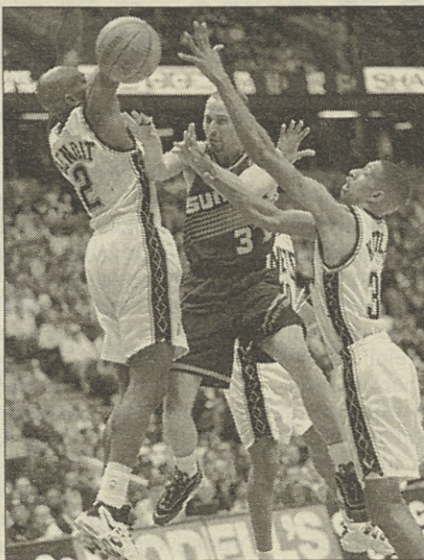
KOŠARKA / V POKLICNI NBA LIGI

Phoenix KO, sedem točk Miliča

Slovenec pobral tudi dva skoka - Za Sunse že 15. poraz letos

NEW YORK - Kosarkarji Phoenixa (na sliki) so doživeli še 15 poraz v letošnji ligi NBA. Na gostovanju v New Jerseyju so izgubili s 94:106 in to kljub dobri igri Marka Miliča, ki je v šestih minutah ob stoodstotnem metu dosegel sedem točk in dva skoka. Med Miličevimi soigralci tokrat ni bilo posebej razpoloženega strelca, se najboljši je bil s 17 točkami in 9 skoki Manning, pri zmagovalcih pa sta po 20 točk dosegla Van Horn in Kittles. Samo srečanje je bilo odločeno v srednjih dveh četrtinah. Po izenačenem uvodu so si gostitelji v tem delu zagotovili 21 točk prednosti (88:67) in velik del razlike ohranili do konca. Tudi sicer so bila domača mostva tokrat izredno uspešna. V sedmih tekmah je kar pet zmag ostalo doma, le Atlanti v Clevelandu (108:94) in Miamiu v Milwaukeeju (91:87) je uspelo zmagati v gosteh. Izidi: Toronto - Dallas 101:93, New Jersey - Phoenix 106:94, Orlando - Washington 93:83, Charlotte - Vancouver 108:93, Atlanta - Cleveland 108:94, Detroit - Houston 104:92, Miami - Milwaukee 91:87.

Lestvice, vzhod, atlantska skupina: Miami 63, 8 %, New Jersey 56, 3, New York 54, 3, Washington 51, 0, Orlando 47, 9, Boston 46, 8, Philadelphia 31, 1. Centralna skupina: Indiana 71, 7 %,

Chicago 69, 4, Charlotte 61, 7, Atlanta 59, 2, Cleveland 57, 4, Milwaukee 51, 1, Detroit 46, 8, Toronto 23, 4. Zahod, srednjehozhodna skupina: San Antonio 70, 8, Utah 67, 4, Minnesota 56, 5, Houston 47, 8, Vancouver 26, 5, Dallas 19, 1, Denver 8, 7. Pacifiška skupina: Seattle 78, 7, L.A. Lakers 75, 6, Phoenix 67, 4, Portland 56, 5, Sacramento 41, 7, L.A. Clippers 22, 9, Golden State 17, 8.

Od ponedeljka v domu Ervatti zimsko balinarsko prvenstvo ZSSDI za dvojke

V organizaciji balinarske komisije ZSSDI bo v ponedeljek, torek in sredo ze tradicionalno zimsko prvenstvo za dvojke. V ponedeljek in torek bo nastopilo po 16 ekip (prve štiri se bodo uvrstile v finalni del), v sredo pa bodo na sporedu finalna srečanja z 8 ekipami.

Zacetek tekmovanja, ki bo v domu Pristaniskih delavcev pri Brišcih, bo vsak dan ob 18. uri. Po srednjih finalnih tekmah bo na sporedu nagrajevanje.

Sk Devin organizator tekme FISl na Zoncolanu

Smučarski klub Devin je organizator jutrišnjega kvalifikacijskega veleslaloma FISl za moški in ženski kategoriji narasčajnikov in deckov, ki steje tudi za Pokal Zadrzne kreditne banke iz Doberdoba in podjetja Italcopy iz Trsta. Tekma bo na Zoncolanu, s pričetkom ob 9.15, ziriyo pa sestavljajo naši smučarski delavci Suber, Popovic in Puric. Predviden je tudi nastop nekaterih naših mladih tekmovalcev. SK Devin je priskrbel lepe nagrade in darila in sploh ne dvomimo o tem, da bo kot organizator tega tekmovanja zel odobravanje vseh nastopajocih. Se vecji zalogaj pa devinski klub caka prihodnjo soboto na Piancavallu, ko bo na sporedu tradicionalni Pokal treh dezel.

C LIGA / DREVI V 18. KOLU

Jadranovci v mestnem derbiju z Don Boscom

Kot doslej se tudi tokrat v Trstu obeta zelo ogorčen boj
Trenner Vatovec: »Zmagamo lahko le z dobro obrambo«

»Razen proti Don Boscu doslej nismo dobili niti ene tekme z neposrednimi nasprotniki za play-off, ki so uvrščeni višje od nas na lestvici. In če ne bomo zmagovali na teh tekmah, se gotovo ne bomo uvrstili med prvih pet na lestvici. Torej moramo zaceti z zmagami že v tem kolu proti Don Boscu,« je dejal Jadranov trener Walter Vatovec pred drevisnjim derbijem C lige z Don Boscom.

Dodal je se: »Ta tekma je za nas izredno važna in preprican sem, da lahko zmagamo, če bomo igrali samozavestno in odločno. Za zmago pa bosta, po mojem, odločilni predvsem obramba in igra na relaciji play-center, ali bolje Oberdan - Samec. Višji smo od igralcev Don Bosca, na zunanjih pozicijah pa enakovredni. Izkoristiti bomo morali zato višinsko prednost, v napadu pa igrati preudarno.«

Jadranova srečanja z Don Boscom so bila vedno izredno zanimiva in tudi na drevisnji tekmi v telovadnici na Istrski ulici se obeta ogorčen boj. Obe ekipi se namreč borita za uvrstitev v končnico prvenstva. Don Bosco Romanelli je precej na boljšem od jadranovcev, saj je drugi na lestvici in ima kar 6 točk več od naše združene ekipe.

V prvenstvih sta se doslej ekipi srečali med seboj sedemkrat in obračun je odločno v korist jadranovcev (6:1). Don Boscova kosarkarka sola je znana po izredni poizrtvovalnosti, skupinski igri in agresivni obrambi. Tudi letosnja članska ekipa

ima te »kosarkarske značilnosti« in zato ni naključno tako visoko na lestvici. Na zadnjih tekmah je salezijansko mostvo nastopilo močno okrnjeno (brez Vlacija, Collarinija, Ragaglia ...), vseeno pa je z vrhano mero poizrtvovalnosti in borbenosti nizalo zmage in ohranilo drugo mesto na lestvici.

Na tekmi prvega dela prvenstva so jadranovci doma po ogorčenem boju zmagali z dvema točkama razlike (86:84). Tedaj je ugodno presenetil mladi Pozar, ki sedaj odslužuje vojaski rok. Drevi je prav tako pričakovati napeto in izenačeno tekmo. Za jadranovce pa utegne biti drevisnji spopad skoraj odločilen na poti do končnice prvenstva. (bl)

Dean Oberdan bo danes pred zahtevno nalogo. (KROMA)

D LIGA / DANES ZAČETEK DRUGE PRVENSTVENE FAZE

Bor Radenska hoče potolči Goriziano

Goričani prvi v A skupini - Cicibona in Kontovel lahko začneta s pravo nogo

Po hudih »porodnih krčih« je kosarkarska zveza naposled objavila sestavo skupin 2. faze kosarkarske D lige. Od naših treh peterk se bo v boj za napredovanje spustil samo Bor Radenska, ki je bil vključen v »rdečo skupino«, v kateri so se Virtus Udine, Inter 1904, goriski Arte, Perteole, Sangiorgina, Goriziana in cedajski Forum Julii.

Borovce caka drevi na 1. maju pravi ognjeni krst, saj se bodo pomerili z Goriziano, zmagovalcem skupine A.

»Goriziana dosega zelo dosti kosev, a istocasno tudi pušca, da jih dosega nasprotnik. Ne smemo misliti, da je pri njih nevaren samo veteran Turel. Tu sta vsaj se dvometraša Zuppel in Godeas, ki sta že igrala tudi v višjih ligah. Vseh spos-

tujemo, nikogar se ne bojimo,« pred tekmo svoje igralce svari trener Luka Furlan. Borov trener je vsekakor pred to tekmo optimist. »V zadnjih dveh tednih smo trenirali res dobro, odigrali smo kar tri prijateljske tekme s Servolano, Domom in Scogliettom in smo na vse teh tekmah tudi zmagali,« pravi Furlan. Po njegovem mnenju se obeta zelo zanimiv in tudi izenačen boj za napredovanje, prava neznanika pa so furlanske peterke. Zlasti nevarne naj bi bile na domačih tleh. V C2 ligo bosta napredovali prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine.

Ostala naša dva predstavnika v tej ligi bosta nastopila v »beli skupini« za obstanek. V prvem kolu se bo Cicibona Prefabbricati Marsich do-

ma pomerila z ekipo Superbasket, Kontovel pa bo v domu Ervatti gostil Drago Basket, s katerim je dvakrat igral tudi že v prvi fazi z obračunom 1:1 (Drago Basket - Kontovel 72:90, Kontovel - Drago Basket 69:89). Poleg teh starih ekip so v skupini se Isontina Pieris, Acli Fannin Trst, Lega Nazionale in Romans. V nižjo ligo se bosta selili dve najslabši sesterki. Na papirju sta to nocojsnji Cicibonin tekme Superbasket in pa Isontina, ki je v prvem delu prvenstva zbrala eno samo zmago v štirinajstih nastopih. Kakorkoli že, Cicibona in Kontovel morata biti nadvse previdna, ker je prvenstvo zelo kratko. Od obeh ekip vsekakor pričakujemo, da bosta nastope v drugem delu začela s pravo nogo.

MLADINCI / V KRMINU

Po dobrem začetku poraz jadranovcev

Alba Krmin - Jadran Nuova Kredtina 95:78 (49:33)

JADRAN: Senizza 1, Sancin, Bogatec 6, Slavec 35, Umek 18, Valente 10, Jakomin 2, Baldi 1, Kocjancic 5, trener: Zerrial.

3T: Slavec 6, Valente 1; PON: Slavec, Jakomin in Kocjancic.

Na tekmi prvega kroga v povratnem delu mladinskega prvenstva so Jadranovi mladinci izgubili v Krminu proti damaci Albi. Tekma se je začela dobro za naše fante, saj so vodili skoraj vse do polovice prvega polcasa. Nato pa so v obrambi »zaspali« in pustili domaćinom lahke kose, tako da so ob koncu prvega polcasa zaostajali za 16 točk.

Drugi polcas so začeli jadranovci z veliko bolj agresivno obrambo, ki pa ni zadostala za zmago. S hitro in agresivno igro so gostje zmanjšali zaostanek na 3 točke, pet minut pred koncem. Gostitelji pa so se zbrali in z lahkoto uspeli zmagati.

Med boljšimi jadranovci je bil gotovo Jan Umek, ki je priskočil ekipi na pomoč, vsi soigralci pa mu želijo uspešen studij na ljubljanski univerzi.

(Jack)

domači šport

Danes

Sobota, 7. februarja 1998

KOŠARKA

MOSKA C LIGA

20.30 v Trstu, Istrska ulica: Don Bosco - Jadran
Nuova Kredtina

MOSKA C2 LIGA

20.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom Rob Roy Agorest - Barcolana

MOSKA D LIGA

18.45 v Trstu, »1. maj«: Cicibona Prefabbricati Marsich - Superbasket; 20.00 pri Briscikih, dom »Ervatti«: Kontovel - Drago Basket, 21.00 v Trstu, »1. maj«: Bor Radenska - Goriziana

PROMOCIJSKA LIGA

20.30 v Dolini: Breg - Virtus

NARASCAJNIKI

18.00 v Briscikih, Ervatti: Polet Metra - Santos B

DECKI

18.00 v Trstu, Addobati: Barcolana - Bor Friulexport

ODBOJKA

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 na Opcinha: Mima Eurospin V - Volley club A; 20.30 v Repnu: Mima Eurospin B - Julia

1. ZENSKA DIVIZIJA

20.00 na Proskeu: Kontovel Nuova Kredtina - Breg Altra Trade

DEKLICE

16.00 v Dolini: Breg - Bor

NARASCAJNICE

16.00 v Ločniku: Etsi - Olympia Multiservice

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

16.00 v Standrežu: Juventina - Rivignano

POKRAJINSKI MLADINCI

14.30 na Padricah: Zarja Gaja - Chiarbola; 15.00 v Krizu: Vesna - Lucinico; 15.30 na Opcinha, Vill. fanciullo: Montebello Don Bosco - Primorje Telital

NAJMLAJSI

15.00 v Doberdobu: Sovodnje - Gradese

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A1 LIGA

18.00 v Terniju: TT Terni - Kras Generali

ZENSKA A 2 LIGAA

18.00 v Verzuolu: A4 Verzuolo - Kras Corium

ZENSKA B LIGA

17.00 v Spoletu: La Fenice - Kras Activa

ZENSKA C2 LIGA

20.00 v Trstu: Fincantieri - Kras B

Jutri

Nedelja, 8. februarja 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

14.30 v Maranu: Maranese - Juventina; 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - San Canzian; 14.30 na Proseku: Primorje Adriaker - Trivignano

1. AMATERSKA LIGA

14.30 v Lignan: Lignano - Vesna; 14.30 v Trziču, Ul. Cosulich: Fincantieri - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Trebčah: Primorec - Breg; 14.30 v Doberdobu: Mladost - Medeuza

3. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini: Breg B - Kras; 14.30 v Trstu, Ul. Felluga: Venus - Zarja

NARASCAJNIKI

10.00 v Repnu: Primorje - Domio; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans

NAJMLAJSI

10.30 v Trstu, Drevored Sanzio: CGS - Zarja Gaja

KOŠARKA

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Foljanu: Galassini - Bor Friulexport

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, Ul. Forti: Servolana - Kontovel; 11.30 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Ferroviario

ODBOJKA

MLADINKE

10.30 v Vilešah: Villesse - Val

DEKLICE

11.00 na Opcinah: Sloga Pizz. Veto B - Oma A; 11.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt - Sloga Pizz. Veto A; 11.30 v Trstu, Visintini: Virtus A - Kontovel B

NAMIZNI TENIS

ZENSKA B LIGA

10.00 v Castelgoffredu: Citta della Calza - Kras

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Pellicana

MOSKA D LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - Azzurra

Obvestila

KOLESARSKI KLUB ADRIA vabi na sestanek, ki bo v ponedeljek, 9. februarja t.l. ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju v zvezi z organizacijo mednarodne kolesarske dirke za 22. Trofejo ZSSDI.

SK DEVIN obvešča, da se nadaljujejo smučarski tečaji ob sobotah in nedeljah na snegu. Informacije nudi tajništvo, tel. št. 2916004.

SK DEVIN vabi clane in prijatelje naj se udeležijo XI. Pokala prijateljstva Treh dežel, ki bo v soboto, 14. februarja, na Piancavallu. Prijave do srede, 11. t.m., ob 12. uri na SK Devin, Cerovlje 1a, tel. in fax št. 040/2916004.

SPDT prireja v nedeljah, 8. in 15. februarja smučarske tečaje. Vse informacije nudi urad ZSSDI v uradnih urah. Tel. 635627.

SK BRDINA priredi v nedeljo, 15. februarja, avtobusni izlet v Forni di Sopra. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah, v ponedeljek, 9. februarja in v sredo, 11. februarja, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. št. 212859 in 299573.

GORICA / JUTRI PRED TEKMO DINAMICE

»Smetana« naraščajnikov se predstavlja

Ob 15.30 se bo v športni palači pomerila z reprezentanco goriške pokrajine

Narascajniška kosarkarska reprezentanca ZSSDI, ki jo sestavljajo igralci Bora, Kontovela in Poleta, bo jutri opravila svoj krstni nastop v Gorici. Naša izbrana vrsta, ki se pripravljala za nastop na Pionirskem festivalu Slovenije 8. marca, bo igrala v predtekmi A2 lige Dinamica - Bancosardigna Sassari proti izbrani vrsti goriskih vrstnikov.

Srečanje v goriski športni palači se bo začelo ob 15.30, nato pa si bodo naši kosarkarji brezplačno ogledali prvenstveno tekmo goriške Dinamice. Selektorja reprezentance ZSSDI sta Boris Vitez in Matija Jogan. Za rod igralcev letnika 1983 v naših kosarkarskih krogih velja ocena, da je zelo perspektiven. Z dobrim delom bi lahko v prihodnjih letih enakovredno nadomestil sedanjost Jadranovo garnituro.

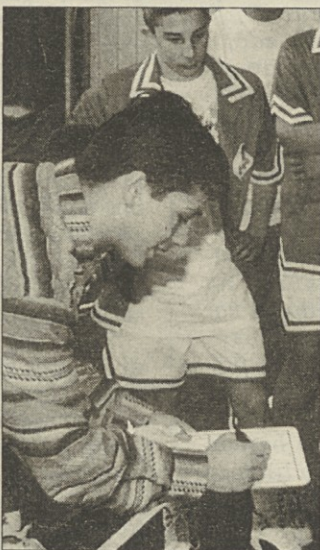
Za jutrišnjo tekmo proti goriskim reprezentanci so bili izbrani: Aleksander Milosevič, Ivan Sunjerga, Julij Premru, Iztok Floridan in Diego Posar (vsi Bor), Andrej Guštin, Kristjan Ferfolja, Marko Svab in

Selektorja reprezentance Boris Vitez (levo) in Matija Jogan

Erik Piccini (vsi Polet), Ziga Razem, Tomaž Nabergoj in Jure Rogelja (vsi Kontovel).

Fantje so imeli dva skupna treninga na Proseku in na 1. maju, odigrali pa so tudi tekmo za trening, v kateri so s 102:82 premagali nekoliko okrnjeno vrsto Borovih kadetov.

Naši na selekcijah za »dečke«

Na Trzaskem so se v preteklih dneh začeli tudi treninji za sestavo pokrajinske reprezentance FTP »dečkov« (letnika 1984 in 1985), ki bo od 19. do 21. februarja sodelovala na Trofeji pokrajine. Med 22 kandidati za sestavo moštva so tudi Kristjan Ferfolja, Ziga Razem, Iztok Floridan, Mitja Jevnikar in Diego Posar.

Marko Kravos

Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

črtice

ZLATI GUMBI, BELI DIM

V pritličju naše hiše, v sobi, ki je bila vzdana v hrib in je temna kot prava klet, se je nekega dne prikazal pravi pravcati klavir. Tako bojo pri Jožefu ne samo peli ampak tudi igrali. Se dobro, da ni oče staknil kje stare violine. Mene bi bilo preveč sram hodi z njo naokrog. Takim z violino so se sosolci posmehovali: Ej, ti, kaj misliš postati petlar, ko boš velik?!

Verjetno je očetu violina preveč disala po umetnosti, se pravi po ciganskem življenju in neurejenih ljubezenskih zadevah. Klavir je bolj ugleden in veliko primernejši za med spodobne ljudi v mestu. Tudi je v nekakšnem sorodstvu z nadvse častitljivimi cerkvenimi orglami.

Velik klavir za majhen učinek. Samo Alenka nekaj let pridno vadi. Jaz se ga skoraj ne pritaknem. Uzaljen sem, ker je oče takoj kratkomalo razsodil, da sem brez posluha in talenta. Milici pa so se verjetno bohnili sfenzili od lastnega joka. Kaj bi se ne.

Oče si ni veliko gnal k srcu, da se klavir ni obnesel. Bolje tako, kot da bi mu kdo od otrok zdrknil v naročje umetnosti. To besedo je izgovarjal bolj s prezirom kot svetim strahom. Vsekakor jo je imel za prekletstvo: "Umetnost te vsega potegne vase, tako kot spiritizem, hipnotizem, branje sanj, vedeževanje in vse tako."

Tudi s to krivo vero smo se pri nas doma po malem poigravali z občutkom nevarne, prepovedane stvari. Oče je pravil, kako je kdaj komu prav napovedal, celo stevilke za lot. Potem pa pride tako, da vidiš pri kom se hudo nesrečo in smrt. In ko se to zares zgodi, je grozno in lahko čisto stre človeka, ki vse to predvidi.

"Ne, s tem se ne jaz ne ti ne bova ukvarjala!" mi je oče branil na obe poti, k umetnosti in beli carovnji. Gotovo je imel prav.

... Za majhnim zidom, ki se meter ni imel v višino, odkrijemo otroci nekega dne ciganko s čisto pravim dojenčkom v bisagi. Kot bi si odpočivala: zdaj čepi, zdaj sedi ali celo polega na boku. Vse bolj pogosto si jo hodimo ogledovati: kot mimogred prebežimo tam mimo ali kukamo izza vogala. Včasih doji, včasih vzdihuje in si grebe po laseh.

Potem nam sama pomigne in poprosi za kosček kruha in malo mleka za dojenčka. Zdirjamo po domovih in prinesemo. Gotovo je prišel se kdo od odraslih za nami pogledat. Od njih zvemo, da je ciganko zapodil njen mož in da se ne sme vrniti v taborišče.

Kam po svetu pa naj gre z otročičkom?! Kar tam bo ostala, tudi če umre, je tarnala ciganka z otroško culo.

Seveda jo skušajo odrasli potolaziti. Nekdo je stopil celo pogledat gor, v tabor, da bi se stvar zgladila in uredila. Seveda je dobil odgovor, da se ga stvar nič ne tiče, in če se ne pobere...

Zenska je prespala noč kar tam za zidkom, in zatem se nekaj noči. Od nekod se je našel karton, star kovter, stara plahta. Okoliške ženske so ji nosile hrane. Vseč mi je bilo, da tudi ciganka ni marala minestre, ki jo je v lončku prinesla moja mama, da bo imela kaj toplega v sebi. Cigani, pa minestra! Cutil sem,

da so mi blizu, da smo vsaj istega prepričanja, če že ne v rodu.

To mi je bilo pri njej vseč. Zamerilo pa se mi je, da ni marala zakuriti ogenjček, ko smo ji nabrali papirja, vejic in lesa.

"Ženska brez gospodarja nima ne ognja ne doma," je rekla. "To mi je kazen, ker nisem bila dobra, ker sem slaba žena... Pa zaradi otroka bom vse potrpela."

Kdo bi razumel odrasle, ceprav so cigani, ko imajo te stvari med sabo.

Ker smo ji lepo stregli in ji izkazovali prijaznost, nam je vranje črna ženska razkazala dojenčka. Nič posebnega, samo bolj sivkast kot navaden otroček. Veliko bolj pa smo strmeli, ko nam je na tla narisala neke čiracare, s katerimi lahko priklicemo čudezne moči iz zemlje. Povedala nam je, da so tudi črte na roki posebni znaki in da nam lahko napove, kaj se bo po naših družinah zgodilo: če bo kdo dobil se kakega brata ali sestro in kaj bomo, ko bomo veliki. Nihče ji ni pokazal dlani. Nikogar ni zanimalo dobiti bratca ali se kaj postati.

Potem nam je pravila, da ima vsaka stvar v sebi življenje, da je treba spoštovati vsako živo stvar. In tudi mrtvo, ker mrtvo ni nikoli brez živega v sebi. Tudi mrtvi se vračajo nazaj na ta svet in lahko včasih pomagajo živim, ko so v stiski. Ko jo je nekdo vprašal, če je kamen tudi živ, je malo pomencala, potem pa razsodila, da kamen ne, pač pa kruh. Takoj zatem, ko je sla tam mimo mačka, je zaupno posepetala, da imajo nekatere živali sedem življenj: "Zato morate mačke spoštovati. One imajo skrito moč v sebi. Ze to nekaj pomeni, če vam gre katera čez pot."

Pri nas doma mačk nismo spoštovali. Ubijale so drobcene miške in ptičke in jih polagale odraslim k nogam. Mama je sicer zatrjevala, da opravljajo konec koncev svoj poklic. Zakaj se potem ne lotevajo podgan? Ker so te prevelike, in bi bil boj preveč izenačen?

Da bi imele mačke kaj svetega v sebi, tega res nisem mogel verjeti; da imajo hudiča in sedem življenj, to že.

Po ciganko z dojenčkom je nekoč pod večer le prišel brkat možakar. Vsega ji je zrekel, med zobmi, sikajoč. Parkrat jo je predgručo radovednežev ročno oklofutal, jo malo obrcal. Potem je vsa srečna šla za njim v hrib.

To med njima niti ni bilo kaj posebnega. Tudi pri navadnih Svetivancanih je bil kdaj po hišah lajks, samo se bolj na glas: "Drž'te me, ljudje, če ne, jo ubijem!" je odmevalo do cerkve. Sosedji so se takrat modro potuhnili, ker če bi kdo skušal miriti, bi se po njem padlo. Niti pisikajoči ženski glas: "Ljudje, poklic'te guardio, ki me 'če z nužcem!" - niti to jih ni ganilo.

Pri ciganih se je torej ta cirkus dogajal na bolj zaseben, skoraj bi rekel dostojanstven način.

Pa važno, da je prišel tisti dojenček do svojega ognja.

Nekoč se je od ciganskega tabora močno zakadilo. Seveda sva z očetom pohitela tja gor. Gorel je ciganski voz. Cigani so stali okrog in nekaj jih je skrbelo, da je vse se lepše gorelo. Skozi okenca dim; vseeno je za njimi videti gospodarjevo prazno obleko, na njej zlati gumbi. Od

vročine pokajo lonci, krozniki, skleda. Ciganski psi začnejo preplašeno tuliti in obsedeno tekati, ciganski otroci pa tiho gledajo, kako plameni objedajo imetje.

"Kaj se je zgodilo?" je spraseval oče in cigani so mu povedali, da je gospodar umrl, pravkar so ga pokopali po vseh predpisih in da je treba zažgati, kar je za njim ostalo.

Prisel je celo mestni redar, in tudi njemu so dopovedovali, da je zelja umrlega, da gre imetje za njim in da je to običaj. Proti volji mrtvih pa ne more nihče nič. Naj samo poizkusi kdo, če si upa!

Pokojni je bil glava ene od velikih družin, pa se morda rod ni utegnil zbrati ob umirajočem. Morda so bili njegovi kje daleč preko meja in železnih zaves. Morda je bil zadnji možki svojega rodu, ker je veliko ciganov skončalo brez sledu med zadnjo vojno.

Oče je bil ob grmadi čisto zamaknen. Rekel mi je, da je to z ognjem zelo lepo: "Za tabo ostane svet čist, in ti greš v zrak, v čisti zrak. Vse tvoje gre s tabo, nihče od tebe mrtvega nima koristi in ni prepira ne veselja zaradi tega, kar si pustil za sabo."

Malo manj je bil navdušen nad zgalskim pogrebom, ko je čez kak dan zvedel, da je takrat v ognju skončal tudi pes umrlega.

"Kaj pa naj bi z njim! Ob vozu je sedel in cvilil. Brez gospodarja tudi psu ni življenja," mu je razlagal nekdo od njih. "In tako bi morali pobiti tudi njegovega konja. A ti mladi ne spoštujejo več vseh teh navad. Tudi pri nas ciganih stara vera pesa."

Ne, tega moj oče ni mogel pozreti: da bi morala zaradi kake stare vere skončati se zvesta žival!

Meni je ostal prizor z gorečim ciganskim vozom lep. Morda mi je mama razložila, da stric cigan ni zgorel v njem in da je bil ubogi pes že napol mrtev od lakote, ker od žalosti ni mogel več jesti.

Predstavljal sem si, da je bil to tisti cigan, ki si je nekoč v jeci razbijal glavo ob zidu, ker zvečer ni imel zvezdnatega neba nad sabo in zjutraj prašne poti pred sabo.

Plameni so nekaj lepega, letijo in jih ne moreš ukleniti. Če je osvobojeni ciganov duh zdajle tak razpuhtel zublaj, je prav, da ima svojega psa in obleko z zlatimi gumbi pri sebi.

Ob tem dogodku prvič zacutim, kako se oče po vseh vicanjih za delo in preživetje v Trstu, po vseh svojih ječah, počuti na tsnem. Lahko samo slepo služi stvarjem, ki si jih je naložil na pleča. V sebi mora tajiti vse, kar bi ga zapeljevalo k prostosti. Kako bi zgledalo, če bi si privoščil, da bi bil cigan ali otrok! V Trstu ni grmov, da bi za njimi rasel kruh. Se za svojo besedo moraš ves čas hoditi po trnih in biti v prepiru. Kako bi naš oče, ki ga vsi poznajo in mu pravijo Jožef, brez te besede. Saj ne zna igrati na violino. Ima samo srebrn tenor in poje. Ko zapoje Ti si urce zamudila, ko sem mislil jaz na te... pa ljudje se zaplesat ne morejo.

Kako lepo bi bilo, če bi znal igrati violino in jaz na boben. Hodila bi od svadbe do svadbe. Zvečer bi pogledala v nebo in na njem bi sijale zvede kot pribite. Je to res tako malovredno, malo vredno?

Potopis⁻¹⁶⁻

Magda Šturman

Med prebivalci Andov

PRVOTNI PREBIVALCI AMERIKE. COPACABANA IN JEZERO TITICACA

O tem, kako in kdaj so prvi prebivalci poselili Ameriko, obstaja kar nekaj teorij. Večina strokovnjakov soglasja, da so ameriški Indijanci potomci Azijcev, saj so na primer prebivalci Andov zelo podobni Tibetancem. Po tej teoriji naj bi prvotni prebivalci prisli v Ameriko čez Beringov preliv, čez Sibirijo in Aljasko pred najmanj 20.000 leti, ob koncu ledene dobe. Nekateri trdijo, da je prvi človek prisel v Ameriko že pred 50.000 leti. Druge teorije pravijo, da je človek prisel v Ameriko iz Azije preko Tihega oceana čez Polinezijo, ali pa čez Avstralijo, ali celo čez Atlantski ocean. Pocasi so potem kolonizirali vso Ameriko.

Najprej so se bavili z lovom, ribolovom, pobiranjem sadežev in nomadstvom. Pozneje so se prebivalci začeli bavili s kmetijstvom in ponekod tudi z živinorejo. Kmetijstvo se je začelo razvijati že pred 7000 leti; predvsem so pridelovali koruzo. 3000-4000 let pred Kristusom so nekateri narodi že poznali zelo dobro tehniko obdelovanja zemlje. Pred prihodom Kolumba Indijanci niso poznali ne kolesa in niti pluga, pa ceprav so v tistem času dosegli visoko stopnjo razvoja. V nekaterih zadevah so bili celo naprednejši kot v Evropi. Poleg treh glavnih civilizacij Majev, Aztekov in Inkov so obstajale manj razširjene civilizacije, znane tudi kot predinkovske kulture. Omenimo naj kulturo Chavin v današnjem Peruju, Tiwanaku na bolivijskem altiplanu, Močica na severni obali Peruja, Nazca na južni obali in Cajamarca na severni visoki planoti. Nad vsemi omenjenimi ljudstvi so do prihoda Spancev nadvladali Inki.

Do mesteca Copacabana, na južni strani jezera Titicaca, je bilo 4 ure vožnje. Tokrat sem se odločila za udobnejši turistični avtobus. Zadnji del poti je bil ves razrit in avtobus je posteno stresalo. Kmalu sem našla zelo udobno in poceni prenočišče, za katerega sem odštela le tri dolarje. V mestecu Copacabana je v zadnjih casih precej turizma. Mesto je obenem vsem Bolivijcem dobro znano romarsko središče. Zelo lepa je tu katedrala z lesenim kipom Crne Device iz jezera, ki je zavetnica Bolivije, in kateri pripisujejo veliko število čudežev. Kip je leta 1580 izdelal Indijanski umetnik Francisco Yupanqui, neposredni potomec enega izmed inkovskih cesarjev. Kip nekako združuje značilnosti inkovske vere s katoliško. Crno mater božjo so prejšnjega stolletja med drugim nesli v Rio de Janeiro. Takrat je svetovno znana brazilska plaza Copacabana ob Riu dobila tudi ime prav po tem mestecu. Nad mestecem se ob jezeru strmo dviga Cerro Calvario, kjer so postaje križnega pota. Z vrha je čudovit pogled na Copacabano in jezero Titikaka.

Skoraj vse restavracije v Copacabani ponujajo znano postrv iz jezera Titicaca, ki pa ni avtohtona. Ker je našla izredno ugodne pogoje za življenje, se je cezmerno razmnožila, tako da sedaj ogroža avtohtone vrste rib.

Jezero Titikaka na višini 3800 metrov je najvišje plovno jezero na svetu. Nekoliko je slano, kar daje misliti, da je to ostanek morja, potem ko so se v preteklosti zvrstili razni tektonski premiki. Jezero je zelo veliko in deli Peru in Bolivijo. Na perujski strani živi ena izmed najstarejših etničnih skupin Južne Amerike. To je pleme Uru, ki na žalost danes izumira. Se danes živijo prebivalci na plavajočih otokih zgrajenih iz tipičnega trsja imenovanega totora. Iz te močvire rastline izdelujejo tudi tradicionalne

ladje. V njihovem jeziku pomeni Titicaca jezero pume. Znanstveniki so dolgo premisljevali o izvoru tega imena, ko pa so v sedemdesetih letih prvič raziskovali jezero iz satelita, so opazili, da ima jezero obliko pume, ki lovi divjega zajca. Iz letala te oblike ni mogoče opaziti, z zemlje pa se manj. Kako so že pred več kot 500 leti vedli za natančno obliko jezera, ni znano. Morda je to odkril kak zelo napreden predkolumbijski narod, mogoče prav civilizacija Tiwanaku.

Nedaleč od Copacabane sta dva izmed najvažnejših otokov na jezeru, Isla del sol - Sončni otok in Isla de la luna - Lunin otok. Na Sončnem otoku živi okrog 600 ljudi, vsi so Ajmara, kot je bil tudi naš voznik ladje. Indijanci Ajmara so tu od nekdanj ziveli. Bavili so se s poljedelstvom in živinorejo. Pridelovali so koruzo, quinoa, krompir in druge pridelke. V ta namen so zgradili ogromno teras, ki jih domačini uporabljajo še sedaj. Ko so Inki širili svoj imperij, so zasedli tudi ta otok. Inki so, z razliko od Ajmarov, žrtvovali tudi ljudi, medtem ko so Ajmara žrtvovali le lame. Na otoku so Inki zgradili palačo, razvaline, ki so dobro vidne še danes, in je bila nekako svetišče. Neposredno ob palači iz jezera moli sveta skala, iz katere naj bi nastala inkovska civilizacija. Legenda pravi, da je Sončni bog - Inti ustvaril Manca Kapac, ki je skupaj s svojo sestro Mamo Oclo prisel ven iz jezera Titicaca prav na točki kjer se danes stoji sveta skala. Da bi ohranil čistost cesarstva, se je Manco Kapac oženil s svojo sestro. Zcela naj bi se tako dinastija Inkov. Inki so se zares poročali v družini, da ohranijo čisto kri. Manco Capac je dobil ukaz, da zavrti v zraku zlato palico in jo nato vrže. Tam, kjer naj bi se ta palica pogreznila v zemljo, tam naj bi ustanovili novo mesto - Cusco, prestolnico Inkov, ki se danes priča o nekdanji bogati inkovski arhitekturi.

Zaradi legende o nastanju inkovske dinastije je bil otok nekoč romarska pot tega naroda. Inkovski poglavar je bil istocasno tudi navijač versko osebnost v cesarstvu. Na otok so romali ljudje od vsepovsod. Inki so prebivali tudi v današnji Copacabani. Se danes je mogoče opaziti njihove številne ruševine, med katerimi je še najbolj zanimiv observatorij za zvezde. Inki so na Sončnem otoku vladali le 100 let, ker so pozneje sem prišli Spanci in prevzeli oblast. Danes se prebivalci otoka ukvarjajo pretežno s kmetijstvom in ribolovom, pridelke pa prodajajo v bližnjem Copacabano. Odkar pa se je pred nedavnim tu pojavil turizem, se veliko ljudi preživlja tudi s tem, da nudi turistom razne obrtniške izdelke, pižace, kosila in drugo. Že ko smo se izkrcali, so nas prodajalke obkolele in nam skoraj vsiljivo ponujale razne stvari, posebno pa pižaco. Kokakola, ki sem jo kupila, pa je bila verjetno že odprta in razređena z vodo in sem se pozneje počutila zelo slabo.

Lunin otok pa je neobljuden. Tu so bile razvaline inkovskega templja, kjer so prebivale izbrane device, da bi služile najvišjemu Inki. Do pred nekaj leti je bil otok turistom zaprt. Baje je bil tu nekaj zapor za politične ujetnike.

Zvečer sem v Copacabani slučajno našla letala na zanimiv sprevod. Najprej so sli vsi enako oblečeni fantje, ki so na skornjih imeli neke zvončke, sledila so jim enako oblečena dekleta in plesala, sledili so otroci, zreli možje in na koncu se godba. Vsi so se gibali v istem ritmu. Naredili so par krogov okrog trga, ostali prebivalci in turisti smo jim sledili. Nato so sli vsi skupaj v neko natrpano dvorišče, kjer je bilo nekakšno nagrajevanje. Taki praznični sprevodi so na dnevnem redu, posebno v Copacabani, sicer pa Bolivijci veliko praznujejo.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prvi aplavz: Harmonikar Jari Jarc, kitarista Bojan Kuret in Walter Gregori ter flavtistka Marta Lombardi

20.30 TV dnevnik in Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews

7.00 Dokumenti

7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, vmes nan. Pika nogavica, risanke in nan. Punky Brewster

9.40 Variete za najmlajše: Plavo drevo, vmes risanke

10.10 Oddaja o televizijskih programih: Oblò - La Raichevedrai

10.40 Nan.: Una famiglia come tante

11.30 Oddaja o zdravju: Check-up

12.25 Vreme in dnevnik

13.30 Dnevnik

14.00 Aktualna oddaja: Made in Italy (vodi Federico Fazzuoli)

15.20 Sedem dni v parlamentu

15.50 Variete: Disney Club, vmes risanke Timon & Pumbaa in Quack Pack

18.00 Dnevnik

18.10 Nabožna oddaja: A sua immagine

18.30 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)

19.30 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik in sport

20.40 Variete: Per tutta la vita (vodi Fabrizio Frizzi)

23.15 Dnevnik, 23.20 Izzrebanje lota

23.25 Aktualna oddaja: Posebnosti Tg1

0.15 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

0.35 Sobotni klub - Film: Assassino di un allibratore cinese (dram., ZDA '76, r. John Cassavetes, i. Ben Gazzara, S. Cassel)

2.00 Film: Il bandolero stanco (kom., It. '52, i. Renato Rascel, L. Masiero)

RAI 2

6.45 Pregled tiska

7.00 Jutranji dnevnik

7.05 Variete: Jutro v družini - (vodita Tiberio Timperi in Simonetta Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik

10.05 Aktualno: Domani è un altro giorno

11.00 Dok.: Evropski dnevi

11.30 V družini

13.00 Dnevnik, 13.25 Dribbling

14.05 Film: Il tenente dei carabinieri (kom., It. '86)

16.00 Tvoj bliznji

16.30 Aktualno: La giornata particolare

18.20 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile

18.55 Vremenska napoved

19.05 Nan.: J.A.G. Avvocati in divisa

20.00 Variete: Macao

20.30 Dnevnik

20.50 TV film: Fuori nel buio (dram., ZDA '90, i. Cameron Dye, Karen Black)

22.35 Gledališče: Art (Y. Reza, i. G. Covatta, R. Tognazzi)

23.30 Dnevnik, 0.25 vreme

0.30 Variete: Oblò - Laraichevedrai, 1.00 film

RAI 3

7.20 Komični filmi

7.25 Aktualno: Oblò

7.55 Zimske olimpijske igre. Hokey na ledu: Italija - Kazakistan

10.30 Glasba: Pred premiero

11.00 Tgr - Kmetijstvo

12.00 Dnevnik

12.15 Film: La mortadella (kom., It. '71, i. S. Loren)

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Tgr - Okolje Italija

15.15 Sport: odbojka, 18.00 Rubrika o smučanju Dopo sci, IP v atletiki

18.50 Vremenska napoved

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Aktualno: Art'è

20.20 Variete: Blob

20.40 Nad.: Un posto al sole

22.30 Dnevnik in dezelne vesti

22.55 Aktualna oddaja: Harem (vodi Catherine Spaak)

23.55 Dnevnik in vreme

0.10 Nočni sport: IP v atletiki indoor

0.50 Variete: Fuori orario

0.55 ZOI: smučarski tek, 15 km, zenske, snowboard, moski smuk

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno, 6.50 Cuore selvaggio, 8.40 Pregled tiska

9.00 Nan.: Oltre il ponte

9.30 Aktualno: Casa per casa - Nasveti za lepši dom

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualna odd.: Forum

13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.30 Aktualno: Chi c'è c'è, 16.30 Naturalmente su Rete 4, 17.00 Chi mi ha visto?

18.00 Aktualno: Iva Show

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.35 Nan.: N.Y.P.D. - New York Police Department

22.40 Film: Una pistola per Ringo (vestern, It. '65, i. M. Wood, F. Sancho)

0.50 Naturalmente su Rete 4

1.20 Pregled tiska

1.40 Nan.: Z odprtim srcem

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Film: A piedi nudi nel parco (kom., ZDA '67, i. Robert Redford, Jane Fonda, Charles Boyer)

11.00 Aktualno: Anteprima, 11.15 Affare fatto

11.30 Aktualna odd.: Signore mie (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Aktualna oddaja: Sgarbi quotidiani

13.45 TV film: Blanche - Una vita d'amore (kom., Kan. '93, i. Pascale Binamé, R. Brouillette, zadnji del)

15.55 TV film: Voglia di vivere (dram., It. '89, i. D. Sanda, Tomas Milian)

17.55 Odd. o modi: Nonsolomoda

18.30 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)

20.00 Dnevnik TG 5

20.35 Variete: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio)

21.00 Variete: Gran caffè (vodi Pippo Franco)

23.15 Film: Getaway (krim., ZDA '72, r. Sam Peckinpah, i. Steve McQueen, Ben Johnson)

1.00 Nočni dnevnik Tg5

2.00 Striscia la notizia

2.15 Nan.: Dream On

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina, Ancora insieme con...

9.30 Risanke

10.25 Zanimivosti filma «George, kralj džungle»

10.30 Film: Il ragazzo che sapeva volare (fant., ZDA '86)

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti

12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira

13.30 Risanke

14.00 Aktualna oddaja: Amici - Prijatelji

16.05 Variete za najmlajše: risanke Mila in Shiro, Sailor Moon

17.30 Glasb. odd.: Super (vodi Laura Freddi)

18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio

19.00 Nan.: V osmih pod isto streho, 19.30 La tata

20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.45 Film: Un piedipiatti e mezzo - Cop and a Half (kom., ZDA '92, i. Burt Reynolds, N. D. Golden 2.)

22.40 Sport studio magazine

23.10 Inviato speciale

23.40 Aktualno: 100 best

0.40 Italija 1 sport, sport studio

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi

15.15 Figli miei

17.00 Glasba: Musichiamo

19.00 Zoom sport

20.10 Triestina News

20.30 Film: La forza del futuro

22.15 Osebnosti in mnenja

23.30 Gospodarstvo

0.00 Film

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 1.00 Dnevnik, 19.50 TMC Sport

11.00 Nan.: Ironside

12.00 Dokumentarec

14.00 Film: Eureka (dram.)

16.00 Film: Ladri sprint (kom.)

18.05 Variete: Zap Zap

19.45 Montanelli je teden

20.30 Film: La storia del dott. Wassell (vojni)

23.30 Film: Dieci secondi col diavolo (dram., ZDA '59, i. Jack Palance)

Slovenija 1

7.10 TV prodaja

7.40 Oddaja za otroke: Radovedni tacek: Pilot, 8.00 Taborniki in skavti, 8.15 Male sive celice, 9.00 Te-di, 9.35 Nad.: Beg z Jupitra (Avstral., 11. del)

10.00 Otvoritev ZOI iz Nagana

11.35 Sergej Krilov igra: Variacije za violino.. (J. Golob)

11.50 Orgelska improvizacija

12.10 Tednik

13.00 Porocila, vreme, sport

13.10 Oddaja za otroke: Sprehod v naravo, 13.25 Zgodbe iz školjke

14.30 Tedenski izbor: Mojstri jazza, 15.30 Film: Die Schelme Von Schelm

16.50 Obvestila in oglasi

17.00 Obzornik, vreme

17.10 Sport, oglasi

17.15 30 let FS Emona

17.35 Ansambel peruanske glasbe: Ayllu

17.45 Umirajoči labod (plese Ursa Vidmar)

17.50 Na vrtu, 18.15 Ozare

18.20 Dokumentarna oddaja: Kulti v Gani (Nem., 1.)

19.10 Risanka

19.20 Dobro je vedeti

19.25 Oglasi

19.30 Dnevnik 2, vreme, sport

19.55 Utrip

20.10 Podelitev Presernovih nagrad, 21.20 Portreti presernovih nagajencev Nagano '98

21.50 Homo turisticus

22.45 Oglasi, napovedniki

22.50 Porocila, vreme, sport

23.20 Film: Terror on Track 9 (ZDA '92, i. R. Crenna, Joan van Ark)

0.50 Na vrtu

1.15 Dok.: Kulti v Gani

2.05 Vreme, napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani

17.00 Sahovski turnir Open '98

17.15 Utrinki iz Juzne Afrike

17.35 Briski vinariji

18.05 Spoznajmo jih: V. Makuc

18.40 Glasb. odd.: Naj spot

20.00 Napovednik, videospot

20.10 Duhovna misel

20.20 Program za otroke: Nastop učenecv OS Ajdovščina

20.40 Modne strani: Nitka

20.55 Sahovski turnir Open '98

21.15 Z jubeznijo ob Valentinozem, 22.00 Film: Ninja

Slovenija 2

7.45 0.10 Teletekst

8.00 Vremenska panorama

9.30 TV prodaja

10.00 Tedenski izbor: Tomaz Domicelj

11.00 Koncert

13.00 Sport

19.25 Oglasi, napovedniki

19.30 Videoring

19.55 Oglasi, napovedniki

20.00 Film: Policijska akademija 6 (ZDA)

21.25 Oglasi, napovedniki

21.30 V vrtincu

22.10 Sobotna noc

Koper

15.00 Facciamo festa - Praznične prireditve (R. Giuricin, S. De Franceschi)

15.30 Vsedanes aktualno

16.00 Nagano '98 - ZOI: Svečana otvoritev

18.00 Progr. v slov. jeziku: Brez meje

18.45 Primorska kronika

19.00 TV Dnevnik, vreme, sport

19.30 Jutri je nedelja

19.40 Risanke: Pravljice dedka Ciccio (1. del)

20.00 Dok. oddaja: Listje in cvetje - Drevesa

20.30 Film: The Kid (ZDA '21, r.-i. Charlie Chaplin)

21.25 Dok.: Mantova - Dnevi kulture

21.55 TV dnevnik, vreme

22.10 ZOI: Svečana otvoritev

Vsedanes - TV dnevnik

R A D I O

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Ženski ustvarjalnosti na rob (pripr. Tatjana Rojc); 9.25 Potpuri; 10.10 Kogojevi dnevi: Trto Luwigana; 10.55 Lahka glasba; 11.30 Filmi na ekranih; 11.40 Glasbeni predah; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rozajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci; 18.00 Mala scena: Mojstrova najdaljša mariborska noč (S. Vuga, r. Jože Babič); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih košarkarskih tekem.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.05 Ljudska glasba; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz; 8.50 Kulturni koledar; 9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasičike; 9.45 Du, jes?!; 10.50-12.00 Terenska akcija; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična porocila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.05 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasba in še kaj; 19.30 Glasba in šport; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbiralište; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in šport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 Izobraževalni pr.; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.30 DIO; 16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Proslava ob slov. kulturnem prazniku; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno: Igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 8.40 ZOI; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Šport; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.30 DIO; 16.15 Popevki; 16.40 ZOI; 18.45 Črna kronika; 19.30 Šport; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Glasb. oddaja J. Webra.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Sobotni koncert; 13.05 Zgodnja dela; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Madrigali; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 V podvečer; 20.00 Proslava ob prazniku kulture; 21.30 Hoffmanove pripovedke.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

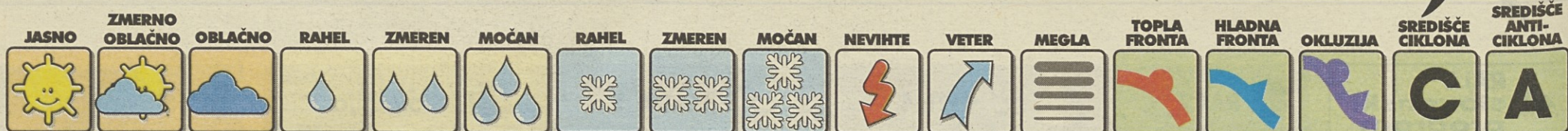
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaj po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in Skandinavijo se združuje ciklonsko območje, nad zahodno Evropo pa pa je območje visokega zračnega pritiska. V višinah bo pritekal v naše kraje s severozahodnimi vetrovi prehodno nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.29 in
zatone ob 17.20.
Dolžina dneva 10.01.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 13.49 in
zatone ob 4.07.

MORJE

Morje mirno,
temperatura morja 8
stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na splošno
pocutje in razpoloženje ljudi bo ugoden
in vzpodbuden. V noci
na nedeljo bo spanje vre-
mensko občutljivih ljudi
moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 0.34 najnižje -7 cm, ob 6.31 najvišje 35 cm,
ob 13.37 najnižje -48 cm, ob 20.19 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 1.34 najnižje -11 cm, ob 7.20 najvišje 39 cm,
ob 14.14 najnižje -55 cm, ob 20.53 najvišje 32 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	5	2000 m	-1
1000 m.....	3	2500 m	-3
1500 m.....	1	2864 m	-4

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Danes bo jasno. Najnižje jutranje temperature bodo od -12 do -6, najvišje dnevne pa od 3 do 6, na Primorskem pa do 12 stopinj C.
SOSEDNJE POKRAJINE: Tudi v sosednjih pokrajinah bo precej jasno. Burja ob severnem Jadranu bo postopoma slabela.

JUTRI

V nedeljo in ponedeljek bo na Primorskem pretežno jasno, ponovno bo zapihala burja, drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Monica Lewinsky bo potrdila oralni seks s predsednikom

NEW YORK - Nekdanja pripravnica v Beli hiši Monica Lewinsky naj bi bila po najnovejših podatkih pripravljena pričati pred veliko poroto, da je imela s predsednikom Billom Clintonom oralne spolne odnose. Ne bo pa potrdila namigovanj, da naj bi jo predsednik in njegov prijatelj Vernon Jordan prisiljevala lagati v zameno za dobro službo.

Zaradi slednjega ji neodvisni svetnik Kenneth Starr ni pripravljen dati popolne imunite. Lewinskyjeva je na zahtevo odvetnikov Paule Jones pred dvema tednoma na procesu o spolnem nadlegovanju zanikala kakršnekoli spolne odnose s predsednikom. Potem ko so prišli na dan trakovi s pogovorom z Lindo Tripp, na katerih je Monica Lewinsky potrdila razmerje s predsednikom, obstaja nevarnost, da jo obtožijo laganja pod prisego. Starr pa ji imunite ne podeli prav zaradi tega, ker Lewinskyjeva ne bo potrdila obtožb o pritisku nanjo s strani predsednika. Če bi Monica Lewinsky priznala, da jo je pred-

sednik nagovarjal, naj laže, potem bi lahko Clintona obtožili oviranja pravice, kar bi bilo dovolj za zahtevo po odstavitvi (impeachmentu).

Lewinskyjeva torej ne bo priznala nagovarjanja k laganju, po najnovejših podatkih pa naj bi povedala, da sta ji predsednik Bill Clinton in znani washingtonski odvetnik Vernon Jordan pred omenjenim pričevanjem dejala, "naj se izogiba odgovorom o spolnih odnosih". Pravno gledano naj bi priporočilo, naj se izogiba neposrednemu odgovoru, ne bi bilo isto kot nagovarjanje k laganju in s tem oviranju pravice.

Po dveh tednih preiskovanja primera Monice Lewinsky je zdaj že jasno, da nekdanja pripravnica Bele hiše ne bo skodovati predsedniku in se bo raje izpostavila obtožbam o krivem pričanju. Njeni odvetniki se že pripravljajo na obrambo, o razlogih za njeno prizanesljivost do predsednika ZDA pa lahko za zdaj le ugibamo. (STA)

Britanci bodo še vozili po levi

BRUSELJ - Britanski minister za promet Gavin Strang je pred evroparlamentarci izključil možnost, da bi bila Velika Britanija pripravljena preiti na sistem vožnje po desni, kot je pravilo v celinski Evropi. Na vprašanje člana odbora Evropskega parlamenta za transport je Strang opozoril na primer Švedske, ki se je za vožnjo po desni odločila pred 30 leti z referendumom. "Takrat je bila tudi za Veliko Britanijo zadnja priložnost. Danes bi bilo kaj takšnega nepojmljivo," je dejal britanski prometni minister. (STA)

Poginilo 62 kitov glavačev

SYDNEY - Navkljub dolgotrajnim prizadevanjem reševalcev je na zahodni obali Tasmanije poginilo 62 od 65 naslednjih kitov glavačev. Dva kita so v sredjo popoldne s pomočjo vlečnic odvlekli na odprto morje, oblasti pa so v četrtek sporočile, da nameravajo na isti način rešiti še tretjega. Naslednji kiti merijo do 15 metrov in tehtajo do 40 ton, kar je bil po besedah enega od reševalcev glavni vzrok, da niso mogli rešiti večjega števila zivali. Ni še jasno, zakaj so kiti nasledili. (STA/dpa)

Violina za 920.000 dolarjev

PARIZ - Violino, ki jo je leta 1714 izdelal znani italijanski graditelj godal Antonio Stradivari, so na dražbi v Drouotu v Parizu prodali neznanemu kupcu za 5,6 milijona francoskih frankov oziroma 920.000 dolarjev. Na isti dražbi so prodali tudi Stradivarijevo violino iz leta 1698, za katero pa je bilo treba odšteti "le" 4,3 milijona frankov, ker so jo medtem predelali. Violine znamenitega italijanskega mojstra so sicer zelo redke, na dražbah pa običajno dosežejo izredno visoke cene. Agencija Reuters pripominja, da je neka Britanka na londonski dražbi leta 1995 svoji 10-letni hčerki kupila Stradivarijevo violino za 375.500 funtov (glede na sedanji menjalni tečaj 617.000 dolarjev). (STA/Hina)

Radikalno lajšanje težav

DŽAKARTA - Na zabavi, namenjeni lajšanju tegob zaradi slabega finančnega položaja, je pet moških umrlo, ker so pili koktajle. Smrtonosni koktajli so namreč vsebovali tri - se zdalec ne nedolžne - bistvene sestavine: alkohol, zdravila na recept in sredstva za odganjanje mrčesa. Predstavniki policije v Kendalu, približno 400 kilometrov vzhodno od Džakarte, so povedali, da so moske po zaužitju pijače prepeljali v bolnišnico, vendar je bilo za pomoč prepozno. Časnik Jakarta Post poroča, da so bili zastrupljeni moski brezposelni ter stari od 30 do 42 let. Vse kaže, da so med seboj tekmovali, kdo bo spil večjo količino pijače. Po besedah načelnika lokalne policije so se moške sesli, da bi pozabili na svoje denarne težave, rastoče cene in brezposelnost, katerih vzrok je huda gospodarska kriza v Indoneziji. (STA/AP)

Kavbojke so v Nemčiji najbolj priljubljen kos oblačila

MÜNCHEN - Kavbojke sodijo med najboljše prodajane oblačila v Nemčiji. Glede na izsledke studije Fashion 97/98 revije Burda več kot polovica vseh Nemcev svojo garderobo vsaj enkrat letno dopolni s parom kavbojk. Hlase so sicer priljubljene tako med ženskami kot moškimi: 18,5 milijona moških in 17,5 milijona žensk vsako leto kupi najmanj en par kavbojk. (STA/dpa)

Gates dobil smetanovo torto v obraz

BRUSELJ - Ko je predsednik družbe Microsoft Bill Gates sredi tedna v Bruslju prišel na sprejem, ki ga je pripravila flamska poslovna skupnost, mu je nekdo v obraz zalucal smetanovo torto. Policija je po poročanju belgijskega radia že zaslislala dve osebi, vendar njunih imen ni razkrila. Policisti iščejo še nekaj oseb, ki naj bi "oborožene" s smetanovimi tortami pričakale enega nabogatejših Zemljanov. Potem ko si je predsednik največjega proizvajalca programske opreme na svetu obrisal smetano z obraza in s temne poslovne obleke, je tiskovni predstavnik Microsofta za Belgijo povedal, da družba ne bo vložila tožbe. Za zdaj se ni znano, ali za incidentom stoji Noel Godin, Belgijec, ki si je ime ustvaril z obmetavanjem "znanih in bogatih" s smetanovimi tortami. (STA)